

Nazım İşçi: Gündemi olduğu ^{gibi} kabul ^{ediyorum} ben.
 Erdal: ^{Talep} Peki nasıl bir yöntem izleyelim yoldaşlar gündemi tartışmak için. Mektupları biz okuduk ^{olabilir}. Orada tartışılan konular ve bize yöneltilen eleştiriler yer alıyor. Ama ^{ör} ortaya girmeden önce gelişmeleri birlikte gözden geçirsek, ^{bir} değerlendirsek, yani süreci birlikte bir gözden geçirsek, ^{geçir} komisyona katılan yoldaşlar ^{onlar} kendi algıladıkları biçimde ve gördükleri şekilde bu gelişmeyi kendi açılarından aktarsa, biz (BAYK) ^{ne} olarak ne tür kararlar aldık hangi aşamada ne yapmaya çalıştık, bunları size açıklamaya çalışalım. Yeni yoldan arkadaşımız var, oda yeni yoldaki kararlar vs. bunlar hangi aşamada nasıl kararları ^a aldı. Bunları, gelişmeleri ortaya koymaya çalışalım, orda varsa hataları, yanlışları, farklı algılamaları, bunları değerlendirelim, ondan sonra ^{somut} sonuç olarak uygulama konusundaki ^{yöneltilen} eleştirilere daha somut girebiliriz diye düşünüyorum.

Örten Ömer: Aynı şeylerimi söylüyoruz bilmiyorum. ^S Biz bir kere, ben ^{mesela} gelişmeleri tam bilmiyorum az biliyorum. Bu Tez Komisyonunun (TK) tezlerinin çıkardığı andan itibaren bugüne kadarki durumu siz bir kere aktarın. Toplantının amacı da çok iyi anlaşılmıyor, böylece daha iyi anlaşılır. Mesela niye Yeni Yolda basılmadı bu? Kim kara verdi buna? Av. Komitesi Tezleri ne durumda? Av. Komitesi Tez çıkardı mı? Mesela bunları bilmiyorum. Mesela kararları nasıl aldınız? Kime sordunuz? Bunları bir öğrenelim sonra biz de bende komisyon üyesi olarak düşündüklerimi söylerim.

N. İzzet: Daveti yapan çağrıyı yapan sizsiniz, önce biz sizi dinleyelim, konuşun, niye çağırdınız bizi buraya, ne anlatmak istiyorsunuz bize, anlatacaklarınızı bir anlatın ondan sonra bizim konuşacaklarımız varsa değerlendirmelerimiz varsa size aktarırız. Ama ev sahibi sizsiniz çağırıda ^{siz} sizsiniz, bizden ne istediğinizi, neyi bize duyurmak istediğinizi anlatın. ^{Sıra} Sıra hiç önemli değil, sizi bir ^{Simli, sırası} dinleyelim önce ortaya çıksın ne dinlemek, ^{ne duyulmak} ve konuşulmak istendiği, ondan sonra biz görüşlerimizi aktarırız size.

Erdal: Şimdi yoldaşlar BAYK ¹ ilk ^{tur} tartışmalardan sonra, ülkelerde yapılan konferanslardan sonra Batı Avrupa' daki politik faaliyetimiz üzerine tezler konusundaki tartışmayı değerlendirmeye çalıştı. Biliyorsunuz daha önce BAYK ¹ ki bu Yeni Yolda kısa bir röportaj biçimde ^{yanıt} yanıtı, tartışma sonuçlarını, tartışmanın ilk tur tartışmasının nasıl sonuçlandıracağı üzerine, gelişmelere bağlı olarak iki yönde iki yönü ^{bir karar} eğilim vardı, ^{eğilim vardı daha doğrusu, kararı değil.} Bu şunu içeriyordu. Tartışmalara zemin olması açısından BAYK ¹ daha önce bir metin hazırlayıp örgütlere sunmuştu tartışmaya. Tartışmanın sonuçlarında eğer Batı Avrupadaki tartışmada bu bakış açısının dışında çok fazla farklı görüşler ortaya çıkmadığı durumda, kimi eleştiriler, eklemeler, çıkarmalar, ve formülasyon değişiklikleri öne sürmekle birlikte ^{BAPF} BAPF' ^{B. Avrupa} B. Avrupa' daki politik faaliyetlerimiz ^{bu} bu ilk taslak metindeki doğrultudaki bir yaklaşım, bütün parti örgütleri içinde benimsenen veya bu doğrultuda ^{bir eğilim} söz konusu olduğu ^{takdirde} takdirde, o zaman bu tartışmanın sonuçlarına BAYK ¹ MK' ne bütünüyle devretmeyi ve MK' sinin bu tartışmayı sonuçlandırmasını düşünmüştü. Çünkü bildiğiniz gibi ^B Birleşme Kongresinde alınan kararda MK' ne Kongre, BAPF üzerine bir tez hazırlama görevi vermişti. ^{Eğer} Eğer farklı görüşler ortaya çıkmasaydı ve aynı doğrultuda yaklaşımlar söz konusu olsaydı, o zaman bu tartışma tutanaklarını, sonuçlarını, gelen bütün belgeleri MK' ine ileterek MK' nin yapacağı bir plenum ile bu

B. Avrupa'daki
politik faaliyet

görüşlere son biçimin verilebileceği düşüncesi vardı. İkinci bir yok olarak ise ilk tur tartışmalar sonucunda birbirinden farklı görüşler eğilimler, yalnız detaylarda değil ama bakış açısı anlamında farklılıklar ortaya çıkması durumunda, o zaman bizim düşüncemiz, ikinci bir tur tartışmanın farklı görüşler etrafında ikinci bir tur tartışmanın gerekli olacağı idi, ve o zamanda bizim düşüncemiz MK'ne bir anlamda tartışmayı sonuçlandırma görevi vermeden önce ikinci kez bir tartışma parti örgütlerinde yürütmek ve bu anlamda bir (BAK) ~~inin~~ yapılmasını önerisini MK' ine ve PB' ya iletmek idi.

Tartışma sonuçlarını biz değerlendirdiğimizde, birçok gelen görüş, eleştirilerin yanı sıra, yazılı metin anlamında da BAYK' ne iletilen dört görüş vardı. Bu tartışma gösteriyordu, BAYK' de bakış açısında, yöntem olarak yaklaşım açısından dört ayrı görüş ve yaklaşım söz konusu idi. Buradan çıkaraktan biz BAYK' i BAK' inin toplanması önerisini PB' ya iletti, biliyorsunuz PB bunu onayladı. Bundan sonra bizim tutumumuz şuydu. Bu yaklaşık farklı görüşler çerçevesinde ikinci bir tartışma şimdi hem var olan farklı görüşler çerçevesinde ve eğer, başka görüşlerde iletilecekse, sunulacak diğer görüşler çerçevesinde, yürütülmelidir. Bu genel olarak BAK' in toplanması kararına varmamıza neden olan gelişmelerdi. Bundan sonra bu konferansın nasıl toplanacağına ve bu farklı görüşlerin parti kamuoyunda nasıl tartışılacağına ilişkin kimi pratik uygulama kararları oluşturmaya çalıştık. Bu konuda aldığımız karar şuydu.

Ülkelerden gelecek görüşler ve ülkelerin bu görüşleri nasıl sunacakları konusuna kendi uygulamaları, kendi konferans kararları çerçevesinde var olan ve gelecek bütün görüşleri toplama ve BAYK' olarak bu görüşleri tezleri topladıktan sonra, bunların bütünü, bütün tezleri aynı anda, parti örgütlerine ve üyelere ulaştırmak.

Burada amacımız parti üyelerinin ikinci tur tartışmalara var olan bütün görüş farklılıklarını bilerek ve bu görüş farklılıkları konusundaki bilgiye ve informasyona sahip olarak tartışmaya başlaması ve aşağıdan yukarıya bütün bu farklı görüşler üyelere, örgütlere indirdikten sonra, temel birimlerde ülke konferanslarına ordanda BAYK' ine kadarda süreci tamamlamaya çalışmak ve bu görüşleri tartışmak. Bu çerçevede FAC konferansında yeni bir Komisyonun oluşturulması, FAC çapında, Bu komisyonun yeni bir tez varsa tezler farklı görüşleri içeren komisyon çalışması yürütmesini ve tezleri formüle etmesini ve tartışmaya bu görüşlerle katılma kararı vardı. Bu nedenle biz bir taraftan ülkelerden bu ikinci tur tartışmaya ayrı bir metinle katılıp katılmayacakları konusunda koordinasyon görevimizi ~~iletişim~~ ^{bilgi} görevimizi yapmaya çalıştık, diğer taraftan FAC tez komisyonunun çalışmalarını sonuçlandırmasını bekledik, BAYK' olarak. Kendimiz açısından ise şöyle bir karara vardık. Biz ise ilk tur tartışmalardan sonra, daha önce kendi sunduğumuz taslağa gelen eleştirileri buna yöneltilen görüşleri BAYK' olarak kendi içimizde değerlendirmeye çalıştık. Bu değerlendirmeyi, kendi görüşlerimizi, gelen eleştiriler ışığında ve geliştirmeye çalışmaktı. Kendi aramızda bu eleştirileri değerlendirmek, tartışmak ve görüşlerimizi, (daha önceki ^{önce} ~~te~~ taslağındaki görüşleri) bu eleştiriler çerçevesinde yenilemeye çalışmak, geliştirmeye çalışmak biçiminde ^{bir çalışma} yürütmek kararı aldık. Bir taraftan ^{belirttiğimiz} gibi diğer ülkelerden gelecek metinleri veya yaklaşımları, görüşleri beklemeye ve onların sonuçlarını almaya çalıştık. Bu nedenle biz BAYK' olarak kendi aramızda tartışma sürdürdük ve ilk günden itibaren kendi görüşlerimizde geliştirmeye

olarak kendi içimizde değerlendirmeye çalıştık. Bu değerlendirmeyi, kendi görüşlerimizi, gelen eleştiriler ışığında ve geliştirmeye çalışmaktı. Kendi aramızda bu eleştirileri değerlendirmek, tartışmak ve görüşlerimizi, (daha önceki ^{önce} ~~te~~ taslağındaki görüşleri) bu eleştiriler çerçevesinde yenilemeye çalışmak, geliştirmeye çalışmak biçiminde ^{bir çalışma} yürütmek kararı aldık. Bir taraftan ^{belirttiğimiz} gibi diğer ülkelerden gelecek metinleri veya yaklaşımları, görüşleri beklemeye ve onların sonuçlarını almaya çalıştık. Bu nedenle biz BAYK' olarak kendi aramızda tartışma sürdürdük ve ilk günden itibaren kendi görüşlerimizde geliştirmeye

Bah
Ayrıca
Konferansı

ayrın

B. Avrupa'daki
politik faaliyetler

Örgütte açılacak konulardır. Bu tartışma

Bir tür konferansın daha

zakunları

ifitlendirilip

işin.

Bilgiye

veya

Hade ettiğimiz

sözledikim

de

çalıştık. Bu görüşlerin parti kamuoyuna nasıl sunulacağı ^{komisyonunda ile} ~~üzerine~~ ^{şeydi} aldığımız karar ^{şeydi} Eger gerek kurulmuş olan FAC tez komisyonundan gerekse diğer ülkelerden, sonuçta bizim geliştirdiğimiz görüşlere yakın bir metin veya bakış açısı, (formülasyonların aynısı olması anlamında değil) soruna yöntemsel yaklaşım açısından benzer bir metin veya tez öneri geldiği ~~katırde~~ biz o zaman BAYK ^{ny} olarak ayrıca bir tez tartışmaya sunmama kararındaydık, çünkü o durumda bizim var olan farklı görüşler çerçevesinde kendi görüşlerimizde ^{le} tartışmaya katılma olanağımız olacaktı. Böyle bir şey olmadığı ^{görüşler çerçevesinde} takdirde, yani daha önce kendi görüşlerimiz ve geliştirdiğimiz ^{sunamıyız} bir farklı görüş ^{olmadığı} ~~katırde~~ (örgütlerden gelen metinlerde) o zamanda biz tartışmaya kendi görüşlerimizi ^{sunmaktan} farklı bir görüş biçiminde bu tartışmaya ^ı yine aşağıdan yukarıya var olan bütün görüşlerle birlikte sürdürme kararındaydık.

Salih: Hangi tarihte aldınız bu kararı?

^{Tali} ~~Eda~~: Tarihi kesin olarak hatırlamıyorum şimdi. BAK' ⁿⁱ ~~ni~~ yapma kararı aldığımız toplantıda aldık. ^{notlarına} ~~notlarına~~ bakarak tarihi açıklayabilirim. ^{Şubat} ~~Şubat~~, mart aylarındadır. ve bu nedenle kendi içimizde zaten farklı metinler hazırlamaya ve fırsat buldukça hemen hemen her oturumda bu taslaklar çerçevesinde kendi aramızdaki tartışmayı yürüttük. Sonuç olarak aradaki fazla önemli olmayan, bence dönemi, gelişmeleri atlarsak eğer sonuçta biz kendi görüşlerimizi yanılmıyorsam FAÇ Tez Komisyonu hazırlığını tamamlayıp bize ulaştırmadan kısa bir süre önce kendi içimizde yazılı bir metin haline dönüştürmüştük. ^{bir} ~~bir~~ kaç taslak ve değişikliklerden sonra, ama diğer ülkelerden ve FAC tez komisyonunun hangi sonuçlara varacağını bekliyorduk çünkü daha önce aldığımız karar, ^{başka} ~~başka~~ görüşlerin ve tezlerin aynı anda parti örgütlerine ulaştırılması ve üyelerin bütün farklı görüşleri bilerek tartışmaya katılmasını sağlamak idi. Bu arada biz ayrıca, bizim geliştirdiğimiz görüşleri (uygulama olarak size bilgi için söylüyorum) ülkelerin, diğer ülkelerdeki BK' lerinde ulaştırdık, sadece bölge komitelerine ve onlara şu soruyu sorduk? İlk tur tartışmalardan sonra sizin ülkenizde varılan sonuçlar, bu yeni yaklaşımlar sizin ülkenizde varığınız sonuçları kapsıyor mu? Tartışmaya bu anlamda katılmanıza elverişlimidir bu metin? yoksa siz ayrıca ülke olarak yeni bir metinle katılmayı düşünüyor musunuz? Eğer katılmayı düşünüyorsanız bunu ^{bu} ~~bu~~ şu tarihe kadar ^{bitirir} ~~bitirir~~ (çünkü belli bir zaman programı çizilmeğe çalışılmıştı) o zamana kadar ayrı bir metin sunmak istiyorsanız bunu bize ulaştırın biçiminde bir uygulamamız oldu. Ve ülkeleri farklı bir metin öne sürmek istiyorlarsa tartışmaya o zaman kendi ülke komitelerinin kendi uygulamaları içinde bunu nasıl ^{hazırlayacaklarına} ~~hazırlayacaklarına~~ karar vermelerini serbest bıraktık, yani bir komisyon olarak mı? ^{idare} ~~idare~~ Bütün kolektifi toplayıp bir tartışma yürütmek mi? vb.

^{Öğretir} ~~Öğretir~~: Şimdi bu tez komisyonunun hazırladığı tez, ^{Sizin} ~~sizin~~ hazırladınız tez var birde bu pres ^{edür} ~~edür~~ var, Yani ülkelerin hazırlama durumu, Şimdi ben şunu kısaca öğrenmek istiyorum. Bu tezler örgütlere indimi?

^{Eda} ~~Eda~~: Şu ^{uygulamadan} ~~uygulamadan~~ uyarılardan sonra BK'lerine ulaştırdık. Bütün tezler BK'lerine gitti. Ama bu yanılmıyorsam 10-15 gün önce ^{ada} ~~ada~~, postalandı örgütlere. Bu, başka ülkelere sorduğunuzda, ayrı bir metin sunacağınız veya eğer sunacaksanız onlar kendi biçimlerini

bulacaklar nasıl sunacaklarını, ama, bu konuda yanıt bekliyorduk. İngiltere dışında ~~Ki~~ İngiltere biliyorsunuz. İngiltere parti örgütü ilk tür tartışmalarda ayrı bir metinle tartışmaya katılmıştı, onların alanda kendi görüşleri vardı. Onun dışında ülkelerden kendilerinin yeni bir taslak hazırlama talebi gelmedi. Fakat İngiltere'deki yoldaşlar önce BK içinde durumu değerlendirmek istediklerini bize ifade ettiler, daha sonrada yeni bir metin sunup sunmama kendi kolektiflerini toplayarak, bütün parti üyelerini İngiltere' de tartıştıktan sonra karar verebileceğini bize ifade ettiler. Tam bu sırada, İngiltere den ayrı bir tasle tartışmaya katılıp katılmayacağı netleşmemişken FAC tez komisyonunun hazırlamış olduğu metinde bizim elimize ^{ulaşmış} oldu. Burda ben sadece BAYK olarak kendi uygulamalarımızı anlatayım, ve bitireyim gelişmeyi özetlemeyi, daha sonra Yeni Yol redaktörü yoldaşımızda Yeni Yoldaki, Yeni Yol yazı kurulu olarak ne tür uygulamalar ve kararlar aldıklarını o aktarabilir, diye düşünüyorum. FAC tez komisyonunda gelen tezleri ele aldıktan sonra, biz bunu incelediğimizde, bizim BAYK olarak geliştirdiğimiz görüşlerle farklı bir bakış açısı içerdiğini birlikte saptadık. Zaten bu iki metin birlikte ele alındığı zaman bu görülebilirdi. Bu nedenle biz tartışmaya ikinci bir görüş olarakta bütün Batı Avrupa' da yürütülecek tartışmada bizim görüşümüzünde bir farklı görüş olarakta değerlendirilmesi ve tartışılması kararına vardık, BAYK olarak. Bu süreçte yalnız İngiltere'nin kendisinin ayrı bir metni sunup sunmayacağı içinde bir süre daha beklemeyi, onların kendi kolektif toplantılarında bir karara varmalarını beklemeye karar verdik. Burda, bu esnada bilindiği gibi, FAC tez komisyonunun hazırladığı tez taslağının Yeni Yolda yayınlanması talebiyle iletilmişti. Ayrıca FAC Bölge komitesinin kendi aldığı karar uyarınca tez FAC tez komisyonunun hazırladığı tez taslağına FAC içindeki tüm parti örgütlerine ve üyelerine dağıtılmıştı. Bu durumda bizim önümüzde aldığımız karara bağlı olarakta nasıl bir uygulama yapacağımız sorunu vardı. Yani FAC Tez Komisyonunun hazırladığı görüşleri zaten FAC parti örgütü ve üyelerine indirmişti. Bunun bütün parti örgütüne ve Batı Avrupaya nasıl indirileceği ve tartışmanın konferans hazırlık süreci için nasıl başlatılacağı konusundaki uygulama sorunu vardı. Burada daha öncede söylediğim gibi bizim kararımız gelecek bütün görüşlerin, farklı görüşlerin parti örgütünün bütününe indirilmesi ve tartışması böylece başlamasıydı. Burda daha sonra ^{bu} gelişmeleri etrafıca irdeliyeceğiz. Yeni Yol ^{zaten} o sayısında gelen tezleri teknik açıdan yayınlama olanağına sahip olamadı. Orada yanlış anlaşılmalara var. Onudaha ^{oldu} yoldaş açıklar. Bundan sonra nasıl bir uygulama yapılacağı konusunda şöyle bir biçim geliştirmeye çalıştık biz. Yani Y.Y. çıkacak sayısında bu taslakları yayınlamayamaması halinde, ayrı bir ek (çek-al) broşür gibi bir şey yapmasının ve bunun bu broşürde FAC tez komisyonunun, BAYK'nın ^{birim} hazırladığı tezlerin ve eğer gelirse İngiltereden gelecek olan ayrı metine hep birlikte basılması, Y.Y.' un bir ilavesi veya ~~ek~~ yayını olarakta ve ~~bu~~ bütün metinlerin parti örgütlerine iletilmesi. Bu şu açıdan pratikti bizim için. Birincisi, biz tezleri var olan ^{örgütleri} ayrı ayrı ülkelere tek nüsha olarak fotokopi ile çoğaltıp göndermek ve her ülkede buhların fotokopilerle kendi üyeleri için çoğaltılması, sonra tek tek her ülkenin kendi dağıtımını yapması biçimindeki ^{işlem} hem uzun sürecekti hem defalarca aynı metnin çoğaltılmasını getirecekti. Artı Y.Y. okurları arasında partili olmayan çevreninde dikkate alarakta hem parti üyelerinin hem ^{de} yakın Y.Y.' u izleyen ^{partide} ^{çevrelerin}

çevrelerin bütün var olan farklı görüşleri yaklaşımları ^{tek} bir metinde öğrenmesi ve bu tartışmaya katılması pratik açıdan da kolaydı. Fakat o sırada bize FAC Tez Komisyonu üyelerinin bizim tezlerle birlikte kendi tezlerinin yayınlanmasına karşı oldukları görüşü iletili. Yanılmıyorsam kimi tez komisyonunda görev yapan yoldaşlarımız gerek Y.Y' daki yoldaşlarımıza gerekse FAC BK ya baş vurmuş idi. Birlikte yayınlanmasına karşı olduklarını ifade ederekten. Bu gelişmenin hemen ardından FAC BK toplantısı ^{yanılmıyorsam toplanmıştı} ve bize FAC BK'nin bir görüşünü iletti. Bu görüşte FAC BK tezlerin birlikte yayınlanmamasının bugün oluşan ortam ^{gerçeğinde} ^{ideasında} daha uygun olacağı düşüncesindeydi. BK kararı olarak iletilmişti. Bu kararın ardından BAYK ^{my} olarak yeniden toplandık, BAYK ^{my} olarkten FABK aldığı bu kararı doğru bulmamakla birlikte FAC BK'nin bu kararını ^{uygulamada} dikkate almağa karar verdik. (Ayrıntılarına girmiyorum) ve o noktadan sonra yeniden ilk kararımıza dönerekten, yani var bu olan bütün görüşleri ^{elimize} gelen bütün görüşlerin, bütün parti örgütlerine ulaştırılması kararımıza dönerekten, biz ^{elimizdeki} ^{elde} metinleri, yani FAC Tez komisyonunun hazırladığı metni ve BAYK ^{my} ^{my} metninin fotokopi ile çoğaltıp ve diğer ülkelerdeki BK' lere gönderdik, ülke komitelerine ^{elimize} gelen görüşler bunlardan ve tartışmaya bu görüşler çerçevesinde bütün örgütlerin ve üyelerin katılmalarını ^{söyleyen} kısa bir mektupla BK' lara ilettik. Buda yanılmıyorsam 10 gün önce kadar oldu. Bu nedenle şimdi elimize ulaşmış iki metnide ^{bütün} parti örgütlerine biz ulaştırdık. BAYK açısından gelişmelerin seyri bu biçimde oldu. Bilmiyorum belki yoldaş Y. Y' la ilgili uygulamayı aktarsın, ondan sonra komisyondaki gelişmeler üzerine konuşalım, ve ondan sonra ^{sonuç} ^{sonuç} olarkten uygulamalarının ne denlerini ve eleştirileri değerlendirmeye başlayabiliriz diye düşünüyorum ben.

A. ^{kardamı} ^{kardamı} Şimdi birincisi, yazı kurulu olarak bu süreci ve özellikle gelen eleştiriler açısından bu şekilde değerlendirmeyi biz bir araya gelerek yapmış değiliz, arada bütün yazı kurulu üyeleri birbiriyle tek tek görüştüler konuştular ama benim burada söyleyeceklerimi yazı kurulunun ^{top} ^{yekün} bir değerlendirmesi olarak almayın. Ben bilgilendireceğim süreç hakkında sizleri. Dolayısıyla hem burada size açıklayacağım sonra yazı kurulu bu gelen eleştirileri Y.Y' da kendisi açıklayacaktır. Benim söylediklerimle o açıklama arasında doğacak farklarda benimle yazı kurulu arasındaki ^{farklılık} ^{olarak} anlaşılması gerekir. Ben sizinde tanıdığınız ^{Tahsin} ^{Halduz} ^{Gens} yoldaşı bugünde toplantıya katılmasında rica ettim kendisinden, fakat o katılmayacağını söyledi, o da olsaydı kuşkusuz daha iyi olurdu. Bu birinci nokta. İkinci nokta şöyle bir durumda hissediyorum Y.Y' un durumunu, hem bu süreçte tarafsız davranmadığı, hemde yayınlanması olanaklı olan bir tezi yayınlamamak eleştirisi ile karşı karşıya kaldı. Ben bu durumu biraz şuna benzetiyorum. Bir insana sen şusun dedikten sonra, o insanın kendisinin o olmadığını ispatla karşı karşıya kaldığı bir durum gibi hissediyorum, biraz o bakımdan zor. Buna rağmen ben açıklamaya çalışacağım. Süreç şöyle işlemiştir. Biz, Tez komisyonunun hazırladığı tezi Y. Y'dada daha evvel duyurduk, geniş bir şekilde içeriğinin parti örgütlerine aktarma kararımız vardı ve kafamızda canlanan biçimde (Tez daha ortaya çıkmamıştı görmediğimiz için, uzunluğu konusunda da fikrimiz olmadığı için), daha çok tez komisyonu başkanı veya onun görevlendireceği bir sözcü ile bir soru yanıt şeklinde tezlerin ana noktalarını parti örgütlerine olabildiğince bütün yoldaşlara bir tanııtma biçimi olarak düşünülmüştü ve buna

görede kafamızda hazırlık yapıyorduk. Mayıs aylarının sonlarına doğru çıkacaktı Nasıl yetiştiririz diye konuşuyorduk. Sonra ben Berlin'deydim. Tezin çıktığını öğrendim. Fakat bizim kafamızda canlandırdığımızdan farklı olarak ~~TK~~ tezin bütünüyle yayınlanması isteginde bulundu. (Şimdi tarihleri kesin hatırlamıyorum) fax ile Berline geçildi, dizilmek üzere. (ara konuşma) demek ki 26 Mayıs'ta ~~ta~~ ^{teslim} tarihinde bana ~~iletildi~~. Derginin bütün süreçlerini ne kadar biliyorsunuz, bilemiyorum. Dergi tamamen Berlin'de hazırlanıyor, buraya geliyor ve teknik olarak çıkıyor. Bunun dizgisi ve diğer yazıların dizgisiyle birlikte sıkışıklık vardı ve şöyle bir karar aldık biz dizgisini yetiştirmeye çalışalım, eğer mizanpajında yetiştirirsek tez komisyonuna istediği şekilde bir çek-al biçiminde ek olarak yayımlarız, eğer bunu herhangi bir nedenle başaramayacak olursak, bunu dergi çıktıktan sonra ayrıca bir ek olarak çıkartırız, bir bir ay daha bekletmek doğru olmaz diye karar aldık. Bu arada Erdal'ın verdiği bilgiler çerçevesinde tekrar hatırlatıyorum BAYK' sinin ayrı bir tez çıkartıp çıkartmayacağı kararı daha yoktu, ortada dolayısıyla Y.Y' açısından söz konusu olan sadece tez komisyonunun hazırladığı tezdi ve yayınlanacaksa sadece bundan ibaretti 8-9 Haziran (tarihi tam hatırlamıyorum) Essen'de geriye dönüşlerle ilgili bir toplantı vardı ona katıldım, oraya katılmadan bir gün önce dizdirildi tez komisyonunun taslağı, fakat ne tashihi ve nede mizampajı hazır. Düz dizgi halindeydi bir tek kapakta nasıl duyururuz diye bir tasarı vardı. Bütün olay bundan ibaretti. O toplantıdan sonra, pazar günü bitti toplantı, buraya geldim, pazartesi ve salı günü Türkiye Postası dolu olduğu için Pazartesi ve salı günü çalışmam mümkün olmadı, bir tek çarşamba günü çalışmaya girebilecektim. O arada BAYK'nin toplantısı oldu. BAYK kendi hazırlamış olduğu taslağında Y.Y tarafından parti örgütlerine duyurulması talebinde bulundu. Benim orada Y.Y yazı kurulu üyesi olarak benim eğilimin ~~aynı~~ tashihi ve mizanpajda yapılmamıştı, o zaman bu sayıyı çıkardıktan sonra ikisini birden ek olarak yayımlamasını ve ikisinin zamandaş olarak aynı şekilde yayınlanmasının daha doğru olacağını düşündüm. Her halde bir yazı kurulu üyesi olarak böyle bir düşünceye sahip olmamda ters olan bir şey olamaz. Bu düşünce doğru veya yanlış olabilir ama böyle bir düşünceye sahip olmam ters olamaz. Nitekim bu düşünceyi Berlin'deki yazı kurulu üyesi ile daha konuşmamıştım, ~~habsine~~ söyledim önce ve apar topar ~~ETP~~ye gittik ve bir bilgisayardan bir bilgisayara aktarma yapılması lazımdı. Bilgisayarlardan bir tanesi arıza yaptı ve aktarma gerçekleşmedi. Zaten o noktadan sonra değil tezin, Y.Y' un çıkması bile tehlikeye girmişti, ve üç gün arızayı gidermek için uğraştım, TP'deki arkadaşlar buna şahittir, Raif herhalde bir kısmına şahittir bilmiyorum, ve sonunda Y.Y u yeniden yaparak, Y.Y' u gecikmeli şekilde çıkarmayı başardık, ve o sayısında zaten bir özür vardır, geç çıktığı için. Hiç bir tezin, hiç bir şekilde yetiştirilmesi zaten söz konusu değildi, pratik olarak değildi. Berline döndüm ben ve ikisini birden hazırlamak üzere hazırlıkları gerçekleştirdim, yani her iki tezde hem dizgisi bakımından, hem tashihi bakımından becerebildiğimiz kadarıyla mizanpajı bakımından, ayrı bir broşür çıkarmak için hazırladık ve çıkartmak üzere buraya geldim. Bu arada Berlin'deki yazı kurulu üyesi ile konuştum, kendisinde ikisinin birlikte yayınlanmasının doğru karar olacağını açıkladı, ve kendisinde o görüşteydi ve buraya geldim. Fakat buraya bunları çıkartmak üzere geldiğimde FAC BK' nin şöyle bir talebiyle (daha öncede duymuştum)

resmen söylendi bana FAC BK' i FAC TK' nin hazırladığı tezin BAYK' nin hazırladığı tezle birlikte Y.Y' da basılmasını istemiyor. Bu tezin sahibi tarafından, bu şekil, bu biçim altında basılmasını istemiyordu. O zaman yazı kurulunun her üç üyeside birlikte şu kararı verdi. O zaman biz hiç bir tezi basmayacağız, çünkü şeyimiz şuna dayanıyor. Yazı kurulu öyle çalıştı. PB böyle belirledi, biz doğru bulduğumuzdan, yanlış bulduğumuzdan değil, hiç bir yazıya hiç bir yayınumıza şunu şu şekilde basacaksın, bunu bu şekilde basacaksın diye bir taleple bugüne kadar karşılaşmadık biz. PB bile böyle bir şey yapmadı, Karaca yoldaş böyle bir şey yapmadı ve tamamıyla neyi nasıl basacağımıza biz kendimiz karar verdik. Bu tezleride ne biçim, nasıl basacağımız tümüyle Y.Y' un kendi yayıncılık işlevidir bu. Yazı kurulu karar verir buna. Bir BK'nin PB' nin TK' nin bu yazıyı böyle basacaksın, bunu birlikte basma, böyle bir şey olamaz. Bu durumu, eğer biz TK' nin isteği gibi tek başına önce onu bassaydık, sonra bir ay sonra öbürünü bassaydık, yada TK' nin kını basmayıp, sadece BAYK' nin çıkardığını bassaydık, sürekli Y.Y' bu tartışmanın içersine sokacaktık. Bu Y.Y. açısından zararlıydı. ve yazı kurulunun faaliyetine bu şekilde müdahaleyi biz kendi açımızdan doğru bulmadık ve basmama kararı aldık ve basmayacağız yoldaşlar. Bütün tezler üyelere iletilmiştir, örgüt kanalları yoluyla. Burada üye olmayanlara yazık olmuştur. Üye olmayan Y.Y. okurları için kötü olmuştur. Fakat biz Y.Y' un parti kamuoyundaki işlevi açısından vs. böyle bir karar almak zorunda kaldık.

Ö.Ö: Şimdi anlıyorum dediğinizi, pekiyi FAC Komitesi istemiyor dediniz, bunu dikkate alarak mı siz basmadınız?

A.K: Durum şudur, Bizim yazı kurulu olarak ikisini birlikte basma kararımız var. FACBK diyor ki, yani tezin sahibi diyor ki benim tezim, BAYK' nin tezi ile birlikte birarada basılmasını istemiyorum.

Ö.Ö: FACBK tezin sahibi olmaz, Çünkü bu tez konferans kararı ile oluşturulmuş, ben kendimi tayin etmedim buraya(A.K. soru: kim etti yoldaş) konferans kararı tez oluşturma kararı, ve konferansın seçtiği bir komite var. Bu tezin sahibi komite filan nasıl olur ki. Tez partinin iradesinin oluşturduğu bir komisyonun tezi yani sen bunu dikkate alamazsın komite buna karışamaz.

AK: Şöyle açıklayalım. Bu istek bana tez komisyonu tarafından da getirildi. Yalnızca FAC BK nin isteği değil, aynı zamanda (Tez Ko.) da isteğidir. Bizat yoldaş bana telefon etti, ve eğer basacak olursam beni avukatla mahkemeye vereceğini söyledi. Yani beni mazur görün, tehdit vari bir biçimde, zaten istek bana iletilmiş durumda, Salih yoldaşın görüşüne. (Tez Ko.) görüşüne almamış olduğunda emin değildim kendisine bana bunu FACBK iletirse, çünkü (TK), kuran FAC BK' nin faaliyetini ilgilendiren bir tez şeyi bu. O bakımdan tabiki FAC BK 'si, süreç budur Y. Y. açısından.

Ö.Ö: Ben bilgi almak açısından sordum. Bir şey daha sormak istiyorum yoldaşlar. Bu olan şeyleri kavramak zorluğu çektiğim için sormak istiyorum.

I- Av. Komitesinin konferans ve bizim tezimiz tamamlanıncaya kadar, komiteden katılan yoldaşların verdiği bilgiye göre a- bu konferans

çalışmaya başladığı andan itibaren Av. Komitesi tezlerini geri çektiğini söyledi. Tamam mı yoldaş?

Ahmet İleri

~~Edal~~ Hayır yoldaş, ne zaman söyledim geri çektiğimizi?

Ö.Öğüt

Ö.Öğüt: Konferansın benim katıldığım ilk toplantısında siz, yanlış hatırlamıyorum siz Av. Komitesinin tezlerini geri çektiğini bütün öteki tezlerinde geri çekileceği söylendi ve hiç bir temele dayanmayan bir çalışma yaptık biz, yani her hangi bir tezi karşı olan yada teze destek veren, yani tezlerin tümünü yok var sayıp çalışma gerçekleştirdik biz. Bu açıklamaya dayanarak 2- bir kaç kere yenilediğinizi zannediyorum, ne kadar açıklıkta bilemiyorum Av. Komitesinin tez hazırlamayacağını söyledim. Bunlara bir açıklık istiyorum, bunlar nasıl bir iştir. Ben bunları kavramada zorluk çekiyorum. 3- Bir sorum daha var. Demokrasiyi geliştirmeye çalıştığımız, yapıları yenilemeye çalıştığımız bir ortamda bir üst organın hem parti kararı ile bir komisyon oluşturacak, oradan bir tez çıkacak, bir sürü değişik görüşün analizinden, tez çıkarma başarısını gösterecek, bunun arkasındanda, Av. Komitesi, seçimle iş başına gelmemiş bir organ, bir üst organ niçin bir tez hazırlama gereğini duydu? Bu demokrasi fikriyle bağdaşır mı? Mesela parti üyeleri ve örgütleri üzerinde bir baskı aracı olarak çıkmaz mı? Ben bunların biraz açılmasını istiyorum. (3) peki bütün bu gelişmeleri, anlayabildiğim kadarıyla, peki bizi buraya niye çağırdınız, ne yapacağız bu aşamada?

Edal: Av. Komitesi ~~meşru~~ bir organ mıdır? Seçimle mi geldi? Seçimsiz mi geldi vs. bu tartışmayı daha sonra ele alalım diyorum ben, (Üçüncü soru), Av. Komitesinin tez hazırlama, parti içi demokrasi açısından, engelleyici, tartışmanın üstünü örtücü bir uygulamamı? buda sizin ilettiğiniz mektupta da vardı. İfade ettim daha sonra üzerinde duralım, bunu sende üçüncü olarak ifade ettin, daha sonraya bırakalım. Ama ben ayrıca TK' nun çalışmaları açısından hangi bilgiler ve nasıl çalıştığı konusunda, kendisi nasıl bir uygulama yaptı? Bu konuyuda sizin açınızdan bir dinleyelim. oradaki üyeler açısından, böylece gelişmenin bütün yönlerini, yani komisyon çalışmaları yanını, Av. Komitesinin uygulamaları ve Y.Y.' un uygulamaları konusundaki bilgilenme ve karşılıklı görüş alış verişini tamamlayalım. Ondan sonra konu konu ele alalım. Ve BAYK' in şu kararı doğrumuydu yanlış mıydı, haklı mıydı haksız mıydı? bunu tartışalım ve diğerlerini sonuçlandırmaya çalışalım.

Nazım?

Nazım: Hemen önce şunu belirtiyim ki, insanlara pazatesi günü haber ver, cuma günü toplantıyı dikte ettir ve ondan sonra buraya çağır bu tam böyle, layık, size yaraşır bir bürokrasi, başka hiç bir şey değil, hem de insanları ta şeyden gelemeyeceğini bildiğiniz halde ~~taraf konuşma~~ ~~Edal~~ bir dakika yoldaş, ben açıklık getireyim. ~~Nazım İşçi~~: bağırma, bağırma öyle, kaşında çocuk yok. ~~Edal~~: Aramızda çocuk olmadığı gibi komünistler arasında bir tartışma var. Şimdi her birimiz yenilenmeye çalışıyoruz, insani değerlerden söz ediyoruz. Ben buradaki tartışmanın eğer yenilenme sözle-iş arasındaki uyum ise herşeyden önce ~~Nazım İşçi~~ benim seçeceğim kelimelerin, sen ağızma tıkamasan ben konuşacağım, işine geliyorsa. ~~Edal~~ bir dakika yoldaş. ~~Nazım İşçi~~: sen gene anlat ben istediğim kelimeleri seçicem. sen gene anlat. ~~Edal~~: Bak bir şey söyleyeyim yoldaş amacımı anlatayım da eğer tartışmaya hakkaten

~~Salih~~: Ama sen yoldan sötünü kettin yoldaş şimdi.

~~Salih~~: Böyle anlatamazsın, belki sötündeniz ~~güfte~~ sötü kettin. Kesilen insan olarak değil mi? Sen bir hakka sahip değilsin.

birbirimize insan olarak saygı temelinde götürmezsek, bu komünistler arasındaki bir tartışma için çok olumsuz olur, birbirimizi anlamamızı güçleştirir. Onun için ben bunu dikkate alınacağını bilerekten ve özen gösterileceğini düşünerekten bir hatırlatma yapma gereğini duyuyorum. Gerçeklerde birbirimizi anlamaya çalışan ve en asgari olarak karşılıklı insani değerlere saygı çerçevesini, aşmayacak bir tartışma yapabileceğimizi ümit ediyorum ben. Buna ^{elbette} özen gösterelim, yalnız sen değil, bütün yoldaşlar ve ben de içinde buna saygı gösterelim, böyle bir tartışma yürütürsem çok daha iyi olacak diye düşünüyorum. Onun için bu hatırlatma gereğini duyuyorum. ^{Lütfen sen de bunu dikkate al.}

N.İşçi:

Ö: Sen hatırlat gene ben seçeceğim kelimeleri kendem seçerim ve kendi istediğim gibi konuşacağım ve sözümün kesilmesinide istemiyorum. Haberinizde olsun kimsenin benim sözümü kesmesinide istemiyorum. Bir kere pazartesi insanlara haber verip ta Münih' ten Hamburg'a kadar çalışan insanların çalışma sorumluluğu olunduğu bilindiği halde, cuma günü saat iki de toplantıyı dikte ettirmek gerçekten tipik bir bürokrasi örneği. Bu bana şunu hatırlattı açık söylüyorum (teypte de söylüyorum duysun) benim 'BAYK' ine güvenim yok bu güvensizliğimin doğru olduğunu bir kere daha ortaya koydu. Tekrar ediyorum benim BAYK' na güvenim yok. Niye geldik buraya. Biz tez ^{komünistlerinin} bir iki üyesi olarak, özellikle bu geri dönüş döneminde partinin birliğine, bütünlüğüne yardımcı katkı olabilme, bir hizmet olabilme, diyalogdan yana olduğumuz için buraya katıldık ve üç tane TK üyesinin bulunduğu bir yerde de konferansların sağlıklı bir biçimde yürüyebilmesi için tartışma yapılmaz. Bu toplantının değerlendirmesi bence, bir sohbet toplantısından ileri gitmez, bizim arkadaşların, buraya katılmayan yoldaşların görüşlerini (bu arada burada söyleyeyim onlardan tam yetki olduk) ulaşamadığımız ^{Hayan Karaylılar} hariç tam yetkisi var. Hikmet ileri dahil, açık mektup doğrultusunda ve ^{Erdal Bayraktar} yoldaşın dışındakilerden yetki aldık. Dolayısıyla bugünkü toplantının ^{başlıca amacı ileri} (bantdeğişmesi ara) resmi bir yanı bence yok onu bir belirteyim. Bu bakımdan yani biz TK'nın üç üyesi olarak sizi dinleriz, alırız bu değerlendirmeleri, götürürüz. Ama başka bir niyetimizde şu değildir bizim. ^{Yani Ö.Özür,}

^{Ö.Özür} taşınması dolayısıyla gelişmeleri ^{çok} izleyemedim. Bundan ötürü anlattıklarınız ^{Ö.Özür} bakımdan gelişmelerin aktarılması açısından yararlıdır ama bizim niyetimiz buraya tekrar eskinin mahkemesi değil yani "o dedi bu dedi, demeseyde bana demezdim ona, şöyle oldu, böyle oldu, sen böyle demeseydin, ben böyle demezdim." değil, ki bu zamana kadar konuşulanların, insanlar arasında verilen bazı bilgi ve tarihlerde yanlış onuda bir belirteyim. Bir tane örneği ^{Ö.Özür'ün} söylediğine tam katılıyorum. Bu toplantının madem bir ^{consensus} aradığını, madem ki ortak bir görüş aranıyordu, konferansların sağlıklı bir biçimde yürütülmesine katkısı olması açısından yapılması düşünülüyordu, çok çok daha evvel yapılabilirdi ve bu olaylar çatlamadan, patlamadan yapılabilirdi. Olaylar bu boyutu kazanmazdı, kriz bu duruma ulaşmazdı, sınırlar bu derece bozulmazdı, insanlarda bozulmayan sınırı ile olayı daha iyi tartışarak, fakat neden böyle bayram değil seyrân değil "eniştem beni niye öptü" misali getirip, bu toplantı bugüne sıkıştırıldı, oda benim için gerçekten hala anlaşılmayan (3-4 defa söylenmesine rağmen) ^{benim} bir bilmece. Benim görüş açısından. Benim niyetim gerçekten eskiyi karıştırmak değil, ama özellikle altını çiziyorum, senin duydukların doğru Avrupa

Yürütmenin son ana kadar, son tarihide söyleyeyim sana 20 mayısa kadar tez çıkaracağı-çıkarılmayacağı Av.Kom. üyesi olupta ~~tezlerde~~ tez komisyonunda bulunan ~~te~~ yoldaş tarafından söylendi. İlk toplantıya katılan yoldaşlar özellikle belirtti, biz çalışmalarımızı boşa yapmayalım, eğer Avrupa bir tez hazırlıyacaksa biz bu TK da yer bile almak istemiyoruz sözlerine teselli olarak, dendiği hayır Av. Kom. şu ana kadar tez çıkarmayı düşünmüyor, şu an 20 mayıs idi. Kardam yoldaşın anlattıklarıda gerçekten ~~te~~ 20 mayıstaki toplantıda sen yokmuydun? ~~Yoktum.~~ Ben biliyorum, biz koordineli çalışıyoruz. Tabii sizden öğrendik koordineli çalışmayı. Kardam yoldaşın verdiği tarihlerde eksiklik var. 3 temmuz 21.35 de bana telefon etti, telefon ettiği 3 temmuzda Av. Yürütmenin, FAC BK YK nin tezlerin birlikte basılmaması kararı olduğuna bilmediğini söyledi. Ahmet sen bana, arkandan ben ~~B. yoldaş~~ (görevden bulunan sekreterlik görevini geçicide olsa sürdüren) telefon ettim, sana ve BAYK nin sekreterine kararı alındığı 21 haziranda, YK toplanmıştı yukarda, alındığının hemen sonra açıkladığını bana söylediler bu bakımdan tarihler arasında ~~AKadın~~ Bölge komitesinin kararını bilmiyorum dedim YK demedim ~~YK~~, BK adına aradaki zaman dilimi içersinde kararlar alıyor, bu herkes tarafından bilinen bir şey FABK' i yürütmesi iki toplantı BK toplantısı arasındaki dönemde onun namına kararlar alıyor, onun içinde adı yürütme. Onun için bana, ben şunları dinlemek istemiyorum burda. Gerçekten öyle gelmişsem başına geçmişim, geçmişin temcit pilavı gibi tazelemesinin tekrarlanması yapmasının, yapılmasının ben burada yararlı olacağını zannetmiyorum. Dedğim gibi ama bu o zaman yapılması gereken bu toplantı o zaman yapılsaydı bazı şeyler ortadan kalkardı. Yapılmadı şu anda yapılması belirli tazyiklerin sonucu olmuştur. Ondada o konudada kanaatlarım var. Yeni bir şey varsa, yeni hizmet edecek bir şey varsa biz kendimize düşeni TKnin üyeleri olarak yapmağa niyetliyiz ama burda TK nin bütünü adına bir karar almak falan niyetinde de değiliz. Ancak Konferansların selameti sağlıklı yürümesi açısından bir şeyler olursa, tavsiyeleri dinleriz o tavsiyeleri alır değerlendirir yoldaşlara bildiririz. Geçmişin tekrarlanmasını yapmadan ~~yarar~~ yarar yok. Ne siz, ne biz birbirimizin kanatını değiştiremeyeceğiz. Bu bir gerçek. Çünkü ortada o kadar olaylar döndük ki 20 mayısta Av.Yürütme tez hazırlayacak sözünü duyan insan, ondan sonra tezi duyarsaki 20 mayısa kadar biz onu bir kaç defa duyduk bir ~~onu~~ onu. Bu resmen, resmen istediğimiz gibi değerlendirin sözünü tekrar kesin, saray entrikasıdır. Bu resmen budur, bu kandırmacalar. Bu gerçekten kandırmacadır. İnsanlar bu yolla şaşkınlığa itip, ondan ~~sonra~~ şak diye bittikten sonra tezi çıkartmak. Teknik araçlar nedeniyle Batı Av. tezlerinin basılmayışi konusuna herkes kafasının üstüne hamuta kalkabilir, inanmıyorum ben.

~~Ena~~ ^{Talı} Bak bu sefer ben senin sözünü kesmedim yoldaş ama ⁰ sözünü kullanan olarak aynen sana iade ediyorum.. ⁰ Aynen iade ediyorum. Bu da ⁰ Söylen.

⁰ W. işçi: Olabilir, olabilir.

Salih Yiğit: Şimdi ^{ben} sen ^e sözünü, yani konuşmaya başlamadan önce bir konuyu ortaya koymak için uslu konusunda uyarı yapılmaz çünkü bu uslupta relatif bir olaydır. Ben Av. Kom. ve Y.Y' un bu tartışma sürecinde en büyük uslupsuzluğu yaptığını biliyorum. Ben böyle kabul ediyorum, bunu ben böyle yorumluyorum, daha ayıp yapılmaz en büyük ayıbı yapan, ona rağmen bu ayıbı yapan kişilerden burada oturup sağduyu içinde konuşmaya çalışıyorum. Bu açıdan bizim usluplarımızda sizde sağ duyulu yani bizim uslubumuzu benimseyebilirsiniz ama sizin

ölçünüz üslup ölçüsü değil, o açıdan üslup uyarılarını bırakın bir kere. Eğer üsluplar bir kere herkes kendi normuna göre üslup uyarısı yapacak olursa bende sizin davranışınızı ahlak bozukluğu olarak görüyorum. O vakit sizinle görüşmemen lazım bunun için şimdi bu mantıkla anlaşırsak devam edelim yoksa anlamı yok bu toplantının, yani burada belli insanlar kendini katolik papazı gibi üslup şeyi dağıtan, sen iyi üsluplusun ben kötü üslupluyum böyle bir hak kendinde görüyorsa bu taban değil, temel değil bu tartışmanın temeli olamaz. Herkesin üslubu kendine: Peki Burada, eğer anlaştığımızı düşünerek ben sözüme başlıyorum. Şimdi ~~bu~~ yoldaş buraya gelişimizde, buraya katılmayan TK' nun bir kaç üyesi hariç diğerlerinin de adına geldiğimizi, onların yetkisiyle geldiğimizi söyledi. Benimde ilk bölümde söyleyeceğim bu, genel anlamda. Toplantının daveti konusundaki söylediklerimide katılıyorum. Şimdi ikinci konu yoldaşlar, sizleri dinledim ben. Talu ve Kardam yoldaşı dinledim, anlattığınız bütün açıklamalarda bürokratik teknik kimi nedenleri (bürokratik küfür değil yani) üzerinize alınmayın, ama açıklamanın bürokratik demek, kitabına uygun, prosedüre uygun belli olayları tanımlamanın ötesinde tek kelime partimizin içinde bulunduğu durum ve bundan kuşku duyan bir yönetici izlenimini vermediniz bana. Sorun bir prosedür sorunu değil. Sorun sadece BK veya x komitesi geçirebilir mi yahut bir yazı çıkartır mı, her şeyi yapar insan oğlu, geçirir, açıklamada çıkarır, sorun bu değil. Sorun partimizin somut olarak Avrupada sanıyorum Türkiye' de bundan farklı değil, karşı karşıya olduğu durumdur. Parti üyelerinin karşı karşıya olduğu durumdur. İşte iki gün önce dört tane üyede Bochum' da istifa etti ve Essen' de bir üye istifasını verdi, insanların bir moral bozukluğu var. Parti üyelerinin Kutlu-Sargın Türkiye' ye gitti insanların canına okundu, doğru dürüst bir hareket Avrupda' da izlenemedi, buradan bir kaç tane millet vekili yollanmış, milletvekili yollamak için parti örgütüne de ihtiyaç yok. Bu onsuzda olur yani, artı şimdi geri dönüşler planlanıyor, yani geri filan dönüş kararı veren yoldaşların yurtseverliklerinden onların kutluyorum ama, eğer Avrupaya güvenip dönmeler geri, çünkü durum burada açık, bütün bunlar böyk ortadayken sizin getirdiğiniz bürokratik bu teknik açıklamalar partimizin içinde bulunduğu bu günkü konumdan üyelerimizi ve partimizi çıkartmaya uygun değil yoldaşlar. Böyle olmaz, böyle sağ duyusuzluk olmaz, yani biz işi kitabına uydurduk, kuşlara biz yem veriyoruz, yerse yesinler, yemezlerse gebersinler, bu artık olmaz yoldaşlar. O açıdan birincisi sizlerin yöneticilik anlayışı sağ duyusudur, bu böyle olmaz, çadaş KP yöneticilerine ben bağdaştırıyorum bu mantığı. İkincisi, tartışma konusu olan Av.Kom. bir tez çıkartması, tartışma konusu yani, bugünkü tartışmayı biraraya getirdiniz, yani siz söylediniz, bende aynen katılıyorum, tartışma buradan çıktı. Bu haklı haksız bir yana bırakıyorum. Tartışmanın buradan çıkmış olmasına rağmen bu tezler yollandıktan sonra tartışmaya çağırma ikinci bir ayıptır. Yani tavuğu kes ondan sonra bize sor, keşke besleseydik, böyle olmaz, eğer siz samimiyseniz, mademki TK sizin Av. Komitesi bir tez çıkartacak ki tepki bu size ilk günden geldi, ilk günden geldi, o vakit en azından şu toplantıyı posta işlemini yapmadan önce yapmanız lazımdı. Hiç olmazsa bu toplantıya çağırduğunuz insanlara bu samimiyeti, efendiliği gösterip diyebilirdiniz yoldaşlar biz kendimiz yine kararımızı vereceğiz, sizlerin görüşü, tavuk kestektir, sonra bizi buraya çağırmışsınız, bunlar bizim çok geleneksel, belkide partimizi bu güne getiren mantığın, pratığın uygulamasıdır. Bunlardan vaz

geçmek lazım, böyle olmaz. Şimdi sizin bu tavrınızın sorumsuzluğunuzu üçüncü noktada belirteceğim, bakın şimdi burada Av.Komitesinden, Almanya BK inden tatilin göbeğinde iş var, herşey bir yana 8-10 yoldaş oturduk neyi konuşuyoruz biliyormusunuz? "Martin'in kuyruğu suya değdimi? değmedimi?" bunu konuşuyoruz, malesef bundan ileride değiliz. Partimizin içindeki bulunduğu durumu çözebilmek, partimiz yeni bir yapılanma ve yenilenmenin içeriği filan tartışmıyoruz burada. Zaten Av. Komitesi bu tavrıyla Almanya'da da tartışmanın suyuna, *canını okundu*, *(artışmıyor)* bu tartışılmıyor. Tabandada tartışılan bu, tavanda da tartışılan bu, tez çıkarmı, çıkmazmı, iste bürokrasi, presüdüre uygunmu değilmi? Eğer bu tartışmalara siz partimizin sorunlarına çözeceğine inanıyorsanız, uçurumun kenarına getirdiğiniz partiyi ordanda aşağıya yuvarlayacaksınız Avrupada. Böyle olmaz. Buraya niye geldik konusunda da ilk defa telefon ettik dede bir çok yoldaş *da* aslen katılmama düşünceside vardı. Bütün bunlardan çıkarak gelmeme düşüncesi vardı. Ancak kendimize de şu lekeyide sürdürmek istemedik, bunlar diyalogtan yana değil, yani "biz çağırdık onlar gelmedi", geldik, yani en azından buraya gelmemiz, burada konuşmamazdada bir diyalogtan yana olduğumuzu samimiyet olarak görebilirsiniz. Teybe alınıyor, zaten biz toplantının başında bunu söyleyecektik. Parti kamuoyunda gizli bir toplantı olmaması lazım. Açık olması lazım, o açıdan Ziya yoldaşın önerisinde olumlu bulduk. Ancak bunun yayınlanması sanıyorum, dört saatlik bir toplantıyı yayınlayacağımız bir yayınimiz yok ya hepsi basılıp yayınlanmalı, yok eğer bundan seçmeler yapılacaksa, biliyorsunuz biz seçmelerde çok ustayız. Marks tan Engels ten *de* çok seçmeler yapardık yıllardır, seçmeleri ortak beraber değerlendirelim açıklanmayacaksa herkeşe verilsin, herkeş istediği açıklamayı buradan çıkarıp yapsın, her ikiside mümkün diye düşünüyorum. Pekiyi bunlar ilk girişti. Konunun kendisiyle ilgili biliyorsunuz 10 yoldaş biraraya geldi, biraraya getirildik TK kuruldu. TK almanya Konferansının kararı olarak yaşama geçti. Konferansta TK' da yer alan yoldaşların, delegelerin, Pardon, böyle bir komisyonun bizat konferanstan seçilme gibi daha geniş temele oturan bir istem vardı, bu rededildi ama komisyon Almayna konferansının sonucunda, bu konferansın seçtiği BK tarafından oluşturuldu. Bu komisyonun ilk biraraya gelişinde bundan önce bir kaç kez denenmiş *tabi* *tezi* geçmiş, bilmiyorum ama Y.Y. da açıklama yaptı bu komisyon açıklama yaptı. Bu açıklamadan önceki toplantıyı kast ediyorum. Yani hemen hemen bütün yoldaşların *ö.ö.ü* yoldaşında ilk defa katıldığı, o toplantı bir iki yoldaşımız katılamamıştı bu toplantıda bir araya gelişin sorunları *üyelerine* de görüşüldü, yani ilk önce bizim toplantıyı katılan, ben HH ve Hannover den katılan yoldaşlar bu komisyonda yer *alıyor* *olmaması* konusunda kafamız açık değildi. Ve bu temelde bir tartışma ilk önce sürdürüldü. Nedir bunun işlevi, yani *parti* içinde, partimizin *karşı* karşıya olduğu sorunların çözümünde buranın bir işlevi olacak mı sorusunu çok samimi olarak sorduk. Ve buda, böyle teypli yapılmadı. *tebli* Teyp ile yapılsaydı kolaydı, ama TK üyelerinin 8' inin imzaladığı yazıda belirtildiği gibi *E. A. İleri* yoldaşımıza iki soru sorduk, bir soru soruldu önce birincisi Av. Kom. ayrı bir tez çıkartıp çıkartmayacağıydı, böyle bir tez hazırlığı olmadığı bilgisini bize verdi. İkinci soru herkeşeydi, yani sadece *E. A. İleri* yoldaşa değil. Biz buraya şimdi dediğiniz gibi hakikaten birinci yani, son konferansta dört ayrı tez vardı, gerçekten bu dört ayrı tezde, hepsi temel farklılıkları olan yani birisi partiyi dağıtalım, öbürü partiyi çok geleneksel koruyandan, dört tanesi içeriği ayrı tez vardı,

dedik yani hiç kimse açıkladık, yeni ben söyledim yoldaşlara kimse bu tezleri birbiriyle dövüştürmeye gelmedik, geçtiğimiz altı aylık süreç, bu tezleri yazın insanlarda da bu tartışmadan sonra bir değişiklik yapmıştı yani ^{mejela} ben beşli diye bir örgüt kalmamıştı, bu beş kişilik yığın örgütünden, tek başına geldiğimi açıkladım. Diğer yoldaşlar arkadaşlar dediler ki bizde öyle bir kendi tezimizi savunma mantığıyla buraya gelmedik ve aynı şekilde ^{BA-iler} yoldaşta Av. Kom. tezini yazmış organın bir üyesi olarak ^{oda} ~~oda~~ söyledi. Bunun üzerine ^{Sanayinin A-ileri} çalışma başladı. Yani eğer Av.Komitesinin bugün senin söylediğin, yani şubat ayındaki kararı ⁴Almanya TK çıkardığı teze bakarız, işte bizim düşünce yapımıza uygunsa bunu yaygınlaştırırız, yoksa ayrı tez çıkartırız kararını bize aynen yansıtmış olsaydınız ⁴ben kendim adımı, ama söylüyorum Levent ve A.Akarsu adında bunu söyleyebileceğimi düşünüyorum biz bu komisyondan ayrıldık. Diğer yoldaşlar ne derler bilmiyorum. Yani bu komisyon olmazdı, bu komisyon olmazdı çok açık bunu koyalım. Şimdi o açıdan birincisi komisyon üyelerinin tepkisi size sert gelebilir. Ama dolandırılmış olmanın tepkisidir bu. İlk önce bunu bir anlamak lazım, ha bu kasıtlıydı. kasıtsız ^{my}ydı hepsini bir kenara bırakalım. Ama bu tepkiye tepki duymak yanlıştır. Yani bizim duyduğumuz bu tepkiye çünkü bu mantıkla bir araya geldik ve biz bu mantıkla bakın, kolay olmadı bir yoldaş geçen gün dediki, komisyonun tezi biraz eklettik dedi. Elbette eklettik olacak o tez. Çünkü o tezi yazan herbirisi yazsaydı herkes kendisi ayrı bir tez yazabilirdi, çok çok farklı uçlardı ama oradaki düşünce şu değildi. Biz şimdi işte bilmemne ansiklopedisine gidecek bir tez filan yazıyoruz değil, partimiz içinde bulunduğu durum kötüdür ve bizim partimizin tabanın desteğine ve ayağa kalkmasına ihtiyac vardır. Bu ayağa kalkış içinde belki geçerliliği, beğenimiz altı ay veya bir sene sürecek, belki bir sene sonra bugün savunduğumuz tez işe yaramayacak diyeceğiz ama, böyle bir tezi ortak hazırlamak ve ortak olarak bir ayağa kalkma psikolojisini yaratmaya ihtiyaç vardı. ^{red}Yani sizin anlattığınız bürokratik teknik bilmem ne ⁵ sorunlarından değil, partimizin bugün karşı karşıya olduğu, parti üyelerinin, binanın ^{red}değil, bugün partiyle karşı karşıya olduğu ve bizim de sezinlediğimiz parti üyelerimizin psikolojik durumdan hareket ederek biz bu tezi yazmağa çalıştık. Ve bu anlamda beraber çıkartmamız için elimizden gelen gayreti gösterdik. Dört görüş birleşmedi ama ben onuda söylüyorum Av. Kom. tezide orada savunulmadı, Av.Komitesi herhangi bir görüş yani bugün sizin ayrı bir tez çıkartmanız gerekecek bir görüş bize savunulmadı, ben hala ⁵ ~~biz~~ ne görüşü savunuyorsunuz bilmiyorum. Ama diğer üç ayrı görüş sunmuş yoldaşlar ve artı o komisyona gelen örneğin yoldaşta daha önce daha çok Av.Komitesinin savunduğu tez biçiminde Y.Y. da yazıları çıkmıştı, işte Türkiye'ye bakalım vs. bilmemne, yoldaşlarda aynı ^{red}tezin altına imza atabileceğimiz adımı attık. Biz bir esneklik gösterdik. Parti yönetimi tabanın gösterdiği bu sağduyulu esnekliği farketmedi. Benim en temel eleştirilerimden birisi budur. Yani parti tabanının o komisyonda bir araya gelen farklı düşünen yoldaşların ortak bir hareket yapmak, partiye ortak sahip çıkmak konusundaki attıkları adımı siz fark etmediniz ve burdan birinci eleştirimiz burdan geliyor. Pekiyi biz bu çabaları gösterdik o tez çıktı ortaya. Ondan sonra sizlerin anlattığı, nedenlerine katılmasam ^{red} bile Y.Y.'da çek-al olarak basılması istendi ayrı bir tez çıktığı haberi geldi. Birincisi Av. komitesine yönelik eleştirimiz, bunu yazılıda verdik açılması için söylüyorum. Av. Kom. çağdaş KP' yöneticiliği ^{red}vasfına ilgili görevini yerine yapmamıştır, onun için sorunu şöyle sormak yanlıştır. Av. Kom.

da 'evet' dediği
bir birimde
44'da
TK'nın
verdiği
görevle
bir
açıklama
oldu.
Bu açık-
lamada
ne dedik.
Ki açıklama
bu toplan-
ların ruhuydu.
İlk ruhuydu.
44'te
Bir ~~Mayıs~~
tezi bitti-
niyle dön-
türmeye
gelmedik
Süleyman
Partimizin
görevi için
bilgileri
tartışıp
ortak
bir tez
yapmaya
çalıştık-
ız.
Bunun
üzerine
bu

açıklama yaparmı, yapmaz mı yapar. Niye yapmasın. Ama bu sadece bürokratik bir sorudur. Fakat biz şu anda diyorsak ki sessiz bir partiye sahibiz. Kutlu yoldaş dönmeden önce parti üyeleri sözünü söylesin dedi, ama geri dönüşle birlikte şok diye ağızımıza bir tıpa geldi, yüzümüz o tarafa şey yapıldı. Parti üyelerinin sözünü söylemesini istiyorsa bir parti yöneticisi o kendisi ilk sözü söylemez. O vakit onların demesi lazım ki "yoldaşlar işte bir tez çıkmıştır, bu tez çok tartışmalıdır, haydi söyleyin, tartışın" demesi lazım, ondan sonrada biraz parti kamuoyu konuştuktan sonra o tartışmalara katılarak söyleyebilmeli. Bu işin sorunu çözücü yanındır, bürokratik yani hiç kimse söylemeden de Av. Kom.' i açıklama yapar zaten hep böyle açıklamalar yaptı. Siz yemekleri pişirdiniz, kendi başınızda yediniz, yenmiyor zaten, sizin pişirdiğiniz yemekleri parti kamuoyu yemiyor. Sorun bu. Demek ki sorunu böyle ele almak yetmiyor. Bürokratik prosedürle ele almak yetmiyor. Birincisi eleştiri bu. Sorun demek ki parti içindeki görüşlerin yansıtılmaması değildir. Biz Almanya Konferansına önerdik biz, gelmiş, geçmiş, gelen önerileri tek broşür olarak basalım dendi, rededildi bu, prensip olarak farklı görüşlerin yansıtılması filan değil. Sorun bu değil, sorun Avrupa Kom. üyesi x veya y görüşünü açıklarmı açıklamaz mı değil, sorun bu sorunun içinde bulunduğumuz partimiz, partimizin içinde bulunduğu durumun çözümleyeceği bunu dahada batılaştıracağı durum olmasıdır (teyp de anlaşılmayan bir kelime var). Av. Komitesinin rolü katkıcı değil partimizin, yenilenme sürecine katkıcı değil, bunun önüne tıpa olmak durumundadır. En temel eleştirimiz şudur. Av. Kom. ayrı bir tez çıkarmadan önce, bu aynı zamanda bir sorudur. Ortak bir tez çıkarmak için hangi çabayı göstermiştir? Yani Almanyada bir BK' nin oluşturduğu bir TK komisyonunda karşı karşıya gelmeden önce, yahut o TK daki insanlar Av. Kom. niye 4 ayrı görüşü oraya getirdi, ^{bu} bir isteği vardı Almanya Komitesinin, bu istek doğru bir istektir. Dediki madem ki tabandan böyle görüşler geldi, bu açıdan da yeri gelmişken FAC BK' yada teşekkür etmek istiyorum. TK üyeleri adına en azından bu tartışmada bir tutunacağımız dal oldular diye düşünüyorum. Onlar bunu oluştururken böyle bir ihtiyaçtan oluşturdular, parti kamuoyunun sanıyorum başka bir nedeni yok bunun, parti kamuoyunun böylesine ortak bir çıkışa ihtiyacı olduğu için. Şimdi bu ortaklık konusunda partinin bütünlüğünü korumak konusunda Av. Komitesi bu tez tartışmalarında hangi çabayı gösterdi. Sıfırdır. Çünkü bir çaba göstermiş olması için bu tez komisyonu çalışmalarına gelip katılması lazım dı, katılmadı. Bir kelime söylemesi lazım dı, yazılı, sözlü bir öneri yapması lazımdı, bunları yapmadı, kendisi ayrı tezini çıkardı, yani demek ki temel olarak partinin birliğini Avrupada sarsıcı, bozucu bir tavidir, hatta bunu ileri götürerekte Kardam yoldaş tez komisyonu bir üyesine konuşurken, ikinci tez çıkmasında, işte "iki ayrı yumurtaya kadar, işte bu yumurtalar konferansta çarpışacak bir tarafı kırılacak" açıklamasıyla, bunun üzerinde biraz daha duracağım, yumurta teorisi üzerine. Levent'e bir açıklaman olmuş senin, tez konusunda, buna benzer şeyleri baka yerlerdende duyduk, işte iki tane tez çıkıyor, iki yumurta gibi yumurtalar çarpışacak konferansta, birisi kırılacak, benzeri bir açıklama, Bunun üzerinde tekrar duracağım. Şimdi Y.Y.' a gelince ben Y.Y' un bilgilerini doğru olarak nitelemiyorum. Y.Y. demiyeyem çünkü Kardam yoldaş kendi adına konuştu, Y.Y. redaksiyonu adına konuşmadı, amacım kişi hedef almak değil, sen Y. Y. redaksiyonunu devreden çıkardığın için, doğru değil. Bugün sorun eğer ki ortak böyle bir

N A Kardam:
Nedir
bu
anlamadın?

N Salih:
devam

sorunumuz yok diyorsanız, parti içinde durgunluk yok, parti kamuoyu
 dört dörtlük, hiç bir sorunumuz yok diyorsanız zaten benim dediklerimin
 hepsini sıfır sayan, zaten sorunumuz var diyorsanız o vakit bu
 sorunları çözmeside bir dizgi olanağını bulamamak, var ya korkunç,
~~biz~~ vazgeçin ^{siz} Y.Y. redaktörlüğünü ^{falan} bırakın, kesin bırakın zararlısınız
 çünkü, kesin zararlısınız, yani bunların böylesine bir tartışma
 ortamında bir dizgi olanağını bulamamak, ~~ben~~ kargalar bile gülmez,
 aklar buna, böyle olmaz. O açıdan birincisi bu biz ^{H. Gens} yoldaşla
 konuştuğumuzda biz bunu söyledik dizdirebiliriz, çek-al olarak
 kendimizde bastırabiliriz, paranız yoksa bunların hepsine evet
 verdik. Yani baskısını, dizgisinin, Y.Y.' un içine konmasına kadar
 biz ^{özgürlemeye} hazır olduğumuzu söyledik, ^{Yani niçin neden değildir.} kaldıkları böyle nedenler amaç
 buysa, partimizin yenilenmesi özellikle bu dönemde, yarın sizler
 gideceksiniz buradan, kim uğraşacak burdaki partiyle, kim sahip
 çıkacak bu partiye bu soruyu sormamız lazım, ben gidiyorum arkamdan
 kalan dul-pak mantığı politika değil yoldaşlar, ikincisi: Y.Y. işlevi
 konusunda sanıyorum farklı düşünüyoruz. Y.Y. Hürriyet yahut Milliyet
 değil Y.Y. parti tüzüğünde parti üyelerinin sahip çıkması gereken
 parti yayını, A. Kardam' ın yayın organı değil, partinin yayın
 organı, başlığı bu. Elbette genel gazetecilik anlamında Stern
 dergisinin bir şef redaktörü olur, senin dediğin gibi çalışır. Ama
 parti tüzüğünde üyelerin sahip çıkması tüzük görevi tüzük görevi
 olarak belirlenmiş bir yayın organı redaktörü senin gibi konuşamaz.
 Tüzüğü okumadığını tahmin ediyorum, partinin programında okumadın
 ama, en azından ^{istekrar bir bak} burda parti üyeleri, parti yayınlarına sahip çıkması
 tüzük maddesidir. ha bu madde doğrumu ayrıyetten onu tartışırız. Ama
 bugün için bu budur. Şimdi ben şöyle düşünüyorum, nasıl bir parti
 yayını, ^{çünkü} parti yayını üzerine konuşuyoruz Hürriyet-Milliyet değil.
 Parti yayını benim için partinin tartışma platformudur. Yazılı
 tartışma toplantısıdır. Sözlü tartışma toplantısının bir divan
 başkanı olur, bu divan başkanının görevi çağdaş bir divan başkanının
 görevi o toplantıyı yönetmektir, kendisi boyuna konuşursa onun divan
 başkanlığı kalmaz, o ^{tekla sall} sessiz kalmayı becerebilen ve demokratik bir
 tartışmanın garantörü olarak, söz alıp veren bunu koordine eden
 insandır. Bence parti yayınının yani yazılı tartışma platformunun
 divan başkanı yani onun şefredaktörünün görevi bu olmalıydı. Böyle
 olmadığı müddetce bu yayı ^h partinin yazılı tartışma platformu olamaz,
 her hangi bir yayın dergi olabilir, gazetecilik üzerine filan
 tartışmıyorum ama partinin yazılı ^{tarafına} platformunun şefredaktörü
 konuşmayan bir redaktör olmak durumundadır. Onun görevi parti
 içindeki tartışmayı canlandırmak, farklı görüşlerin söz alışverişini
 yani yazıların oraya yansıması ^{madisini} ~~bir~~ işlevi olabilmeliydi. Yani bu
 yanıylada Y.Y. görevini yapamadı. parti içi tartışmayı işte Y. Y. ' u
 acarsan özellikle konferanstan sonra itibaren tartışmalarını, son
 Almanya konferansının giriş bölümlerinden itibaren iki buçuk sayfaya
 yakın privilijine sahip tek sahip AK. Yoldaş, ^{Ek} yani bu anlamda
 privilegler iste komünist harekette genel olarak bilinen mantıktır
 ama artık yok edilmesi gereken mantıklar bunlar, bakarsın kendinde
 görürsün. Her sayıda iki buçuk sayfa kendine tartışma ^a platformu
 hazırlayan bir şef redaktör ⁵ iyi bir şefredaktör ⁵ değildir. A.K. ⁵ bırakır
~~bırakır~~ şefredaktörlüğü, böyle bir divan başkanı ⁵ beçilir bunun başına
 A.K. da her parti üyesi gibi her sayıda yazıyıda yazar? sorun A. K'
 nin görüş meleseli değildir. Ama bir yazarın denetmeni böyle, bu
 parti gazetesi bakın bu Hürriyet değil, hep tartışmalarda da Hürriyet
 olsa bağımsız basın falan değil, partinin basını ve bugünkü tüzüğünün

A.Kardam: Bir dakika, nasıl bir komünist, baskılarını konuşmuyadın?

Salihi: ---

yapısı budur, Yani demek ki Y. Y. ilgili eleştirilerde bu ^{yanıyla} ~~yazı ile~~ ele alınmalı. Şimdi bence sorunu tartışırken bütün bürokrasiden önce, buranın gündeminde açıklama çıkartınız işte martının kanadı suya değerken değmemiş gibi görüldüğünden dolayı, değmiş veya değmemiş sayılmaz deriz hepimiz eve gideriz, ^{oh} sorunu çözdük deriz, hiç bir sorun çözülmez, yani bizlerin içimizi rahat ettirmemiz sorunu çözmez. Bence eğer Partimizin içinde bulunduğu durumun kronikleşmiş felçten Almanya' da ayağa kalkmak istiyorsa, kimi istifa olaylarını önleyebilmek istiyorsa, bir sürü insan istifa dilekçesi cepte dolaşıyor. Yeni güçler Kutlu-Sargın için yaptığımız sıfırdır. Yani yapılan işler için parti örgütüne ihtiyaç yoktur. Parti örgütü olarak görevini ^{mi} yapamadık, ve tartışmasında önümüzde önemli görevler var. Bunların hepsinin çözümlenebilmesinde ancak, içinde yaşadığımız Avrupa' da ırkçılık gidiyor, insanlar vuruluyor sokaklarda, şimdi görevleri ben saymak istemiyorum, eğer bu görevleri yapmak istiyorsak, bence belli işler tıkanmıştır. Bunun önünün açmanın ^{sonuç} ~~benve~~ benim iki tane önerim var. Bu öneriler ben kişi olarak yapıyorum. Ama gerek Nazım yoldaş gerek Basrı Balıkcı yoldaşa en son mektuplarında ^{Kamuyu} ~~kamuoyu~~ parti yayınlarına yazamadığımız için, açık mektuplarla haberleşiyoruz, bu istemleri dile getirmiştik. Birincisi: Av Komitesi seçilmemiş bir organdır. PB veya MK oluşturdu hemen dağıtılmalıdır. ve bu kamuoyuna açıklanmalıdır. Bu hem biraz önce dediğim o nedenlerden ötürü dağıtılmalıdır. Artı samimi olarak çağımızda seçilmemiş böyle bir atama organı Almanya' da seçilmiş komitelerin üzerinde, konferans kararlarının yapılarının üzerinde böyle bir atama organı varlığına ne kadar önce son verirse o kadar iyidir. Ve bu eğer Av Komitesinden böyle bir yazı çıkmıştı bir yerde, yokşeyde var PB değerlendirmesinden ^{mi} bir yerlerde ^{olması} var işte, yoo Y.Y. da çıktı galiba seçimlerle Av komitesi seçilsin filan, hakikaten parti kamuoyunda, parti yönetiminde Avrupa' da samimi bir, tabanında kendisine benimseyebileceği bir koordinatörlerle yahut yöneticiler demeyelim böyle bir ekip ^{oluşturmanın} ~~onunu~~ açmak için bugünden bu istifa yapılmalıdır. İstifa demiyorum, bugünden dağıtılmalıdır seçilmiş olmadığı için böyle bir şey söz konusu değildir. dağıtılmalıdır. Bu parti kamuoyunabugünden, geciktirilmeden açıklanmalıdır. Ve parti ^{Kamuyu} ~~kamuoyunun~~ bu organlara sahiplenmesi istenmelidir. Yani ben bu ise adayımız gibi listeler-misteler, listersiz listelerde ^{örgütlerinin} ~~örgütlerinin~~, bunlar yapılmamalı, gerçek ^{ki} parti kamuoyu eğer sahiplenmiyorsa parti kamuoyu kapamak lazım şirketi. Eğer durum bu hale varmışsa, ben bunu sezemiyorum ben hala Avrupada bu partiye sahiplenecek üyelerimizin var olduğunu sanıyorum hala, yok öyle olmasa gelip burada ter dökmem, eğer zaten kimse sahiplenmiyorsa, zaten o vakit yapacak bir şey kalmamıştır. Sanıyorum sahiplenirler. Bunun önünü açmak lazım. Y.Y. redaktörü olan yoldaş hemen görevinden alınmalıdır. Bunlarda yeni bir atama değil, ama en azından Av. ^{Komitesi} ~~Komitesi~~ oluşana kadar gerek Av. Komitesinin yaptığı işi yapacak gerek Y.Y. işini yapabilmek kısa vadeli ^{alabildiğine} ~~alabildiğine~~ açık demokratik bir koordinatörler ekibi oluşturulmalıdır. Bunlar ^{stabil} ~~stabil~~ açık bir şekilde tartışmaya koordine ederek ^{arlık} ~~arlık~~ yöneterek değil, koordine ederek Av. Konferansını ve Bölge konferanslarını bu sistemle ^{gidebilir} ~~gidebilir~~, bu konferansları ^{dan} ~~dan~~ bir şeyler çıkacağına ümidim var. Yok eğer bu yaşadığımız sistemle gideceksek eğer, siz ^{ardan} ~~ardan~~ kendi yemeginizi pişireceksiniz, biz orda, sonunda Avrupanın değişik ^{ülkelerinden} ~~ülkelerinden~~ insanlar gelecek, orda kimi tezleri görecektir yahut görmeyecek, farklı tartışma süreçlerinden geçiyoruz çünkü ortak bir tartışma sürecinden geçmiyoruz. Yani

İngiltere ile Almanya ortak bir tartışma süreci yaşamıyor. İngiltere kendi şeyine işte Av.Komitesi orta bir şey yaşıyor, burda bir şey ~~yaşıyor~~ ^{üçüncü} böyle olmaz, bundan sonuç çıkmaz. sonuçsuz bir almanya konferansına ve Av. Konferansına gidiyoruz. Bunun önlenmesi içinde ^{bu} iki işlemin hemen yapılması lazım, bunlar yapılırken bence yenilenme diyorsak, bu eleştirileri almış olan yoldaşları da yerin dibine batırılarak yapılmamalıdır. Yani yoksa bunun bir anlamı yok. Bundan önce hep parti böyle olmuş zaten bir gelen öbür kilerinin üzerinden geçmiş zaten, bir yolu bulunmalı, elbette yoldaşlar hata yaptılar ve bu hatalar dolayısıyla böyle bir isteme gündeme geliyor ama bunun da uygun yöntem ve biçimleri bulunabilir. Parti üyelerinin önündeki tartışmayı açmak istiyorsak. Eğer böyle bir yaklaşım gerçekleşirse, Avrupada partiyi ayağa kaldırmak mümkündür. Bu Türkiye'ye katkının ön koşuludur. Yani ben geçen gün Belçikalı yoldaşlarla görüştüm, onlar söylediler İzmirde parti örgütü kurulamıyormuş vs. böyle haber alıyoruz, doğru yanlış önemi yok ve o burda moral bozukluğu içine giriyor şimdi ben burdan Türkiye'ye katkıda şurda bulamıyorum. İzmirli yoldaşlara aman İzmirli yoldaşlar örgütlenin birleşin çağrısına filan değil, eğer Av. bugün kendisi ayağa kalkabilirse, eğer Av yeni bir yenilenmeyi kendi bünyesinde gerçekleştirebilirse ve Av. demokratik bir yaşama adım atabilirse sanıyorum bu Türkiye'deki parti örgütlerine ihtiyacı olan destek budur, moral budur, yoksa burdan ^{onlara} yoldaşlar İstanbul'da Adımlar gecesinde birisi Boran yoldaş çok yaşa bağırmış, ötekide Bilen yoldaş çok yaşa, eğer bu süreçlerin önüne katkı yapmak istiyorsak, onlara ^{nasıl hatırlar} değil, kendi evimiz, yani buradaki yapımızı temizlemektir. Yani adam ~~tamezlemek~~ ^{temizlemek} değil, kendimizi doğru dürüst bir hale getirmektir. Partiyi Avrupada ayağa kaldırmaktır. Eğer biz bunu başarırız, buda ülkede duyulursa, sanıyorum Türkiye'deki yoldaşlarımıza, örgütlerimize yapabileceğimiz katkı böyle olabilir, ancak böyle olabilir, Yoksa bence parti bir bölünme, bölünme olsa keşke iyidir, dağılmayla karşı karşıyadır diye düşünüyorum. Şöyleki çünkü parti içinde yenilenmeyi doğru veyahut yanlış başka boyutlarda düşünen yoldaşlar ~~var~~, bu partiden ayrılırlarsa kendilerine her hangi bir yapı oluşturma düşüncesinde değiller. Yani bugün ayrılmayı düşünen insanlar bir fraksiyon değiller, bugün ayrılmayı düşünen insanlar bir tekkeden daha küçük bir tekke kurma mantığından değiller. Bu insanların gideceği ^{yer} yeni bir başka örgütte değildir. Ben tanıdığım kadarıyla bunu söylüyorum. Yani üzücü olan bu insanlar, bu partiden ayrıldıkları an kendi aralarındaki ilişkilerde biterek daha önemli ^{olan} bir sorun depolitizasyonla karşı karşıya kalacaklardır. Yani partimizin karşı karşıya olduğu sorun bir ~~bir~~ bölünmeden çok daha derin Avrupada partinin dağılmasıdır. Bunların hepsini dikkate alırsak bence bu iki istem yani Av.Kom. dağıtılması ne Y. Y. şefredaktörünün görevden alınması radikal istemler değildir. Ancak böyle bir tartışma sürecinden geçerek konferansı başarılı bir şekilde çözebiliriz belki çözebiliriz. Bu sağduyu konusuna ^{şu} şunuda altına söyleyeyim, işte bu yumurta teorisi akıldan çıksan yada ^{çıkmasın} ağızdan ölçü - bu değil, ama eğer düşünce bu ise iki ayrı görüş varki doğru iki ayrı görüş var, sadece fikirlerde değil yöntemdede iki ayrı görüş var, yöntemin önemini en azından Kutlu yoldaşın son yazısında yeterli şekilde altı çizgileniyor. Ama bu çözüm, sorunun çözümünü ben şurda görmüyorum. ve bununda gene bütün TK üyesi yoldaşlar adına söylediğimi sanıyorum iki yumurta varsa bu yumurtalara tokuşacak ^{iki} birisi kırılacaksa yoldaşlar, eğer kırılacak yumurta siz olsanızda ben böyle bir

bu de
ile etapta
gönüldüğü gibi

tarafının çatışman ve bir
tarafın öbür tarafın son aşamada

tartışmadan yana değilim. Eğer parti içindeki yenilenme "eskilenmeyi savunan" yani "eskiyi savunan" yoldaşların kırılmasıyla yenilenme olacaksa böyle yenilenme olmaz, o eski Stalinciliğin tekrarından ileri gitmez, tartışmayı bu hale getirmek yani parti içinde yumurtalar, taraflar oluşturup, bu tarafı haklaması bu haklama işte işte bir zaman öldürmüştür bir zaman başka şey yapmıştın, türlü türlü haklamalar var. Politik diskalifiyede bir haklamadır. Eğer böyle olacaksa böyle yenilenmede olmaz böyle yeniden yapılanmada olmaz. Böylede Türkiye soluna çağdaş KP olabilme, yahut biz olamayacağız ama böyle bir çağdaş KP' nin mayalanmasında olabilme dileğimizi simimi olarak yerine getirip kimseye inandıramayız. O açıdan tartışmayı bu eksenden çıkartmak lazım, yani yumurtalar var tokuşacak ve bilmem ne kırılacak yani hiç sorun çözmez, teki birilsin hiç fark etmiyor. Parti kırılacak sonunda, Marksist hareket kırılacak, pekiyi benimde bu kadar sağolun.

~~Edal:~~ Ben Salin yoldaşında sözünü kesmek istemedim, üslup konusunda ama yoldaşlar şunu düşünüyor. Ben de buna bir daha dönmeyeceğim için ve bu konuda bir daha uyarı yapmayacağımız için, bende istiyorum ki tutanaklara geçsin, "Her yığının yogurt yığışi ayrı olur, herkesin üslubu kendine göredir". Bu en genelde doğru. Ben herkesin kendi görüşünü dile getirişinin çok farklı olacağını biliyorum. Ama şunu anlatmaya çalıştım. Bizim tartışmamız insanlar arasındaki dialogta var olan insani değerlerin dışında olamaz diye düşünüyorum. Komünistler için ayrı bir norm olmasından öte insanlar arasındaki dialogun gerektirdiği ölçülerin dışında bir üslubun taşınması gerektiğini düşünüyorum. Bunun için engeline bakıldığında herkesin ayrı biçimi olmakla birlikte dialog kurmanın gerektiği ölçüler vardır üslup konusunda diye düşünüyorum. Ama bundan sonra konuşmalarda üslup anlamında bir uyarı yapmayacağım, ben düşünüyorum ki önerilere zaten herkes katıldı, bu görüşmemizin, tartışmamızın yani dialogun olduğu gibi partide yayınlanması yararlı olacaktır. Parti kamuoyu karar verecektir. Bizler için, hakikaten parti içinde nasıl bir tartışma kültürü gerekiyor, bunun için nasıl bir dialog ve üslup gerekiyor, bunu birlikte bulacağız. Parti kamuoyu önünde bu açıkça görülecek diye düşünüyorum. İkinci bir nokta var ve aynı zamanda hakikaten insan olarak ne kadar yenilendiğimizi bunun için çaba sarfettiğimize davranışımızın ne ölçüde yenilendiğimiz görülecek ve bu her birimizin kendini eğitmesine katkıda bulunacak diye düşünüyorum.

Ö.Ö.Ş: Şimdi bu taraf kelimesinden başlamak istiyorum, partide fraksiyon yada bilmem ne şimdi ben bir kere kendimi klasik düşünceyi atamadım, ben partiliyim, böyle şeyler var ise yani, ben yumurta falan olamam, bunu açıkça söylemek istiyorum yumurtalar tokuşursa ikiside kırılabilir. Yoldaşlar ve çok ayıp buluyorum ben sanmıyorum hiç bir yoldaşım böyle bir üslup kullanacağına inanmak istemiyorum. Ama bunları kesinlikle ben kedime bundan şey yapmıyorum. Ben böyle bir yan değilim. İkincisi şeyden başlamak istiyorum. Kısaca bu komisyon çalışmalarına. Ben kendimi gönüllü E. Koloğlu yoldaş biliyor kendim zorlamayla girdim ve komisyona üye olanların yapısına baktığımda hemen hepsinle aykırı görüşlere sahip olduğumu biliyorum. Parti anlaşımın gereği olarak şu kadar belirtebilirim, bu kadar becerebilirim, şu kadar beceremem Anadolu deyimi ile söylemek istiyorum yapıştırıcı olabiliyorum diye düşündüm. Bu kelimeyi de kendim ilk defa sesli söylüyorum. Abilik böyle veya yanlarımız, Ağabeylik. veya bizim Anadolu

en bizi
olarak
tez
tarkışma-
larına
getiril-
mektedir

gireceği, hatta dağılma sürecine gireceği söyleniyor. Buradada ^{ben yine} yanılmadığımız ~~ben~~ anlıyorum. Ordada BK da yaptığım toplantıda Kaya Erdem den bir örnek verdim. Kaya Erdem yazılı mektubunda şöyle diyor: diyorki mutabakatlar tek yanlı ^{dayatmalara} ~~dayatmalarla~~ sağlanamaz diyor. Belki içersinde bulunduğumuz konumda o, gerçekten eğer partinin ^{öyle bir} birliğini düşünüyorsak ortak hareket etmeyi sağlamayı düşünürsek, ~~iyi~~ niyetimiz varsa bu masaya oturduğumuzda tek taraflı dayatmalardan vaz geçilmesi gerekiyor. Dayatmaların dışında yoldaşlar, ~~eleştirilerimizi~~ ve yanlışlarımızda açıklıkla kabul etmekten başka çaremiz yok, yanlış yaptıysak, tek tek insanlar olarak yanlış yaptıysak komisyon olarak yanlış yaptıysak artı YK olarak ^{eksiklikten} ~~eksiklikten~~ ve yanlışımız varsa bunu kabul etmenin dışında başka çözümümüz yok. Ortak hareket edecek isek, etmeyeceksek başka şey, etmeyeceksek bugüne kadar ki yaptığımız tartışmaları yine yaparız, bu güne kadar ki getirdiğimiz önerileri ^{güne} ~~güne~~ getiririz. Şimdi yoldaşlar. Benimle ilgi söylendiği için ilk başta başlamam gerekiyor. Başlarken de birincisi, gerek tarih karıştırmalarından dolayı, gerekse kavram karışıklığından dolayı bir bulanık su var, bu bulanık suda da zannederim belirli balık avlamaya çalışan yoldaşlarımız var. Bulanık su ne yoldaşlar, şimdi yine çıktı, bu iddia yeni geliyor. BAYK' nin tezleri geri çekildiğine ^{daır} ~~daır~~ benim konuştuğumla ilgili, siz söylediniz, ama Salih yoldaşın söylediği ayrı bir hokta, o kavramlar önemli. Ben çok iyi hatırlıyorum o toplantılarda, elbetteki yoldaşlar hiç kimse aradaki katılan yoldaşlardan hiç biri taraf olarak katılamazdı mümkün değil. Yani ben BAYK' nin ^{tez} ~~tez~~lerini savunacağım ondan hiç bir adım geri adım atmayacağım. Hannover' deki yoldaş ondan geri adım atmayacak, yığın örgütlerindeki yoldaş ^{andan} ~~andan~~ geri adım atmayacak. Pekiyi biz ilk kez başta yanyana gelmemesi lazımdı, zaten, mümkün değil çünkü çıkan taslaklar birbirine çakışacak ortak noktaları olan taslaklar değildi, ordaki toplantıda bir zorunluydu ikinciside nesnel olarak, oradaki toplantıyı hatırlarsanız, ^{gömler} ~~dediğim~~ şuydu: bugünkü geldiğimiz noktada hiç bir tezi savunan ^{gömler} ~~gömler~~ aynı noktada değildirler. ^{Even} ~~Even~~ de BAYK aynı noktadadır, ne yığın örgütlerindeki yoldaşlar aynı noktadadır, ne Hannover' deki yoldaşlar aynı noktadadır dedim. ^{Bence} ~~Bence~~ eğer şöyle alırsanız (bant değiştirme) ^{Bunu}

^{Erol:} ~~✓~~ Nerde kalmıştım yoldaşlar. Bu taslakların geri çekilmesi ile ilgili söylemiştim. Kavram olarak söylemedim. Bunu şimdi de söylemem BAK' nin taslağının geri çekilmesi ile ilgili. Kaldı ki bu dediğimiz toplantıdan 1 ay önceki konferansda' da buna ^{red} ~~red~~ oyu verenlerden bir tanesiyim. Konferansa geldi bu öneri, konferanslardan ^{red} ~~red~~ oyu verenlerden birtaneside bendim. Çünkü ben hiç bir taslağın geri çekilmesini anlamıyorum. Niye çekilsin ki? Eğer biz gerçekten Batı Avrupa' da nasıl çalışacağız, politik faaliyetimizin amacı ne olacak diye bir soru attıysak kendimize. Bu soruyu cevaplandırabilmek için en geniş şekilde tartışma platformlarına ve malzemelerine ihtiyaç ^{var,} ~~olacak~~ o anlamıyla hiç bir metnin geri çekilmesini ve bu ^{önerinin} ~~önerinin~~ getirilmesini anlamıyorum. O anlamıyla zannederim o noktada böyle bir şey olmadı geri çekilme noktasında bir şeyin olmadığını şimdi de söyleyebilirim. 2. noktaya gelince yoldaşlar bence önerilir BAYK sinin taslak hazırlayıp hazırlamadığı ile ilgili önce bir tarih kargaşası var dedim. Bu tarih 20 mayıs değil. 20 mayıs bizim ^{katabank} ~~katabank~~ ^{kargalı} ~~kargalı~~ toplantıdır. O toplantı değil ilk toplantıydı. İlk toplantı ^{günü} ~~günü~~ ilk toplantıdır, getiren yoldaşımızda Levent yoldaşımızdır. Orda getirildi, ordaki verdiğim cevap aynen şudur: Nazım yol ^{da} ~~da~~ o konuda

biraz insafli davranmış. Dedğim şudur: "BAYK kendisinin daha önce sunduğu tezlere ilişkin olarak gelen önerileri ve eleştirileri dikkate almaktadır. Kendi içersinde tartışmaktadır." Ama dedim şu anki verili koşullarda BAYK' sinin yeni bir taslak sunma düşüncesi yoktur dedim. Aynen söylediğim budur. Bugünkü geldiğim noktada bakıyorum ki bu yaptığım açıklama yeterli değil, yanlış değil bir kez, yanlış değil, yoldaşda anlattı bir kez ama yeterli değil. Yeterli olmaması şu idi belki bunun arkasından şunu söylemen gerekiyordu. "Bugünkü aşamada BAYK'sinin ayrı bir taslak sunma düşüncesi yok. Eğer komisyonlardan ve ülkelerden kendi düşüncesine tam yansıtmayan taslaklar çıktığında BAYK' de taslak sunacaktır" demem gerekiyordu. Demek ki bir kez bunu kabul etmek lazım. Ama başka eksiklikler var. Bu benden kaynaklanan eksikliği kabul ediyorum. Demek ki eksik tavr almışım yeterli açıklamayı yapmamışım bir kez, bugün onu görebiliyorum. Yalnız başka açıklanmayan noktalar var, onları da açıklamak lazım. Ben bir mektupla da ^{olarak da} parti üyelerine göndermek istiyorum. Çünkü özellikle Nazım İşçi yoldaşımızın yazdığı yazılarda açıklanmayan noktalar var. Artı doğru olmayan yanlar var. Sen belki ^{ben} öz yoldaşımında bir kısmından haberi yok. Taslak komisyonu, tez komisyonu zannederim 4 toplantı yaptı en son toplantıya da 20 mayısta yaptı. Bu toplantılarda ele aldığımız noktaları bir hatırlamaya çalışsak, genel itibarı ile 2-3 ana konuda tartıştık.

1- Batı Avrupa' da partimizin faaliyetine gerek var mıdır, bunu tartıştık, çünkü bunun olmadığına ilişkin bir taslak vardı.

2- Eğer var ise politik faaliyetimizin amacı ne olacaktır. Çalışma yapacaksak nasıl çalışma yapacağımızı araştırmaya çalıştık. Bu konuda da en genelde tartıştık, hatırlarsanız. En son mayıs başında yaptığımız toplantıda da bu en geneldeki tartıştığımız noktaları kaleme almaları ve önümüze bir tartışma materyali sunmaları için Özlem, Salih, ^{Natim} ~~Ömit~~ ve ^{Yusuf} ~~Gemal~~ yoldaşımıza hatırladığımız kadarıyla 4 kişiye görev verdik. Bu yoldaşlar hazırlıklarını yaptılar bize posta ile iletiler. 20 mayısta da toplantıya geldik. 20 mayıstaki toplantının ilk sayfasında belki istenmeyen bir tartışma çıktı. Benimle Levent yoldaş arasında idi esas tartışma. Levent birinci sayfada geçen bir pragraf vardı o konuda pragrafın çıkarılması ile ilgili ben düşünce belirtmişim. Yoldaşımız bana "sen tartışmalarda devamlı olarak parti yönetimini savunuyorsun" diye çıkıştı. Bende kendisine, "bende sana parti düşmanısın desem ne olur, böyle tartışmalar yürütülemez" diye getirdim. O sırada tartışmanın dışında olması icab eden Salih yoldaş "ben parti düşmanıyım, parti yönetiminin düşmanıyım" dedi.

✓'den ✓'e kadar atlanırsın

(Müsvede s. 3'den s. 14'e dek)

yybu şekilde sansürden geçirilerek yayınlandı.

Ali: Yayınlandı yani Salih: paragraf eksik değil, kelime, kelime Av. Kom. ve Y.Y. ile bütünü eleştiriler çıkartılarak yani sansürden geçirilerek, artı, benim olmayan cümleler eklenerek Ali: pekiyi Salih: yani sansür uygulandı. İkincisi ben diyorum sana isim isim verebilirim Y.Y.a yazı yollayıp yayınlanmayan insan sayısı çoktur.

Ali: Ben şimdi şunu tekrar söyleyeyim prensip olarak Y.Y.'da bütün yazıların fikirlerin dile gelmesini istiyorum, ve eğer bu yapılmıyorsa Y.Y un bir eksikliğidir, ben önce tabiki Y.Y.sayfası belli, sınırı var, Y.Y 50 sayfa yayınlanmıyor, kaç sayfa olduğu belli. Bu kapsamda, böyle bir sorunda var, yani onun hacmi içinde, sığabilecek şeyler var, bu bir bizim dışımızda olan sınırlama, bunun ötesinde, politik sınırlama olmadan yayınlanması gerekir diye düşünüyorum. Eğer burda eksikler varsa bu düzeltilmelidir. Ama bir tekrar söylemek istiyorum, bilmek isterdim, diyelim ki Nazım İşçi arkadaş Y.Y.' a mektubunu yayınlayın diye sundumu önce, yoksa kendisi dağıtmadan evvel, sundumu bunu biz yayınlamayacağız diye bir cevap aldımı?

Nazım İşçi: Uslubunu düzelt basalım dediler, bende vazgeçtim. Bu saatten sonra yazı yazmam ben dedim ondan sonrada basmadılar.

Ali: Kendin geri çektin o zaman.

Nazım İşçi: Neee.

Ali: Ya?

N.I: İşine geldiği gibi alma

Ali: Bu şekilde basarsan bas, yoksa basmamı dedin?

N.I.: Evet.

Ali: Peki anlıyorum. Bence tekrar bu uslub meselesinde görüşümü demin söyledim burada dikkate alınması gereken bir noktadır. Yani N.I' nin mektubunu bu açıdan, tartışacak durum yok, çok kısa söyleyeyim, bende bu mektubu uslubunun tartışmalara katkıda bulunacak ne olup olduğuna katılmıyorum. Yeri gelmişken belirteyim. Pekala, onu ayrıca düşünmek lazım, şimdi onun tartışmasına girmiyorum ben. Yanlız esas itibarıyla nasıl bir yaklaşım olması gerektiğini söyledim. Bunuda şimdi son olarak şunu söylemek istiyorum arkadaşlar. Biz burda eğer demin söylediğim başta söylediğim amaca katkıda bulunmak istiyorsak, mesela bir takım istek öne sürüldü, "BAYK hemen dağıtılmalı", bunun mantığını anlamak zor. Burda partimizin, sırf partinin değil herhangi bir spor derneğinin böyle bir hakkı vardır bir konuda organ oluşturabilir, yönetim organıda oluşturabilir ve ondan sonra zaten burada koyulmuş önümüze her ay birkaç ay sonra bir konferansa gidilecek ve bu konferansta seçim yapılacak diye. Şimdi birisi kalktı desek ki "hayır seçimle olmasın bu organ, Hep böyle atansın, o zaman demin öne sürülen tartışmanın bir temeli var, ama şimdi böyle bir karar açıklanmış, bu noktadan sonra kalktı, bu dağıtılmalıdır demeyi ben anlamıyorum, bunun parti içindeki çalışmaya nasıl bir fayda getireceğini yani göremiyorum. Pekala söyleyeceklerim bu kadar.

Nazım İşçi: Şimdi yoldaşlar müsterih olsunlar, en azından ben bulanık suda balık avlamak istemiyorum. Balıkta gözüm, yok gözüm olsaydı bak burda yoldaş var BK üyesi Av. Kom. üyesi MK üyesi. Av. yürütme üyesi

filan değilsiniz. Onun için ben meşruluğunuzdan şüphe ediyorum. Ben üç dört defa söyledim bunu bir defa daha söylemekten çekinmiyorum. Sizin karar almağa ne yetkiniz var? Burda çarşaf-çarşaf yazıyor iki üç yerinde gösterebilirim size BAYK karar aldı bunu götürür bizi ileriye, bumudur parti tartışma kültürü, hep bizden uslubu kendiniz koyuyorsunuz, ondan sonra bize uslubumuzun yanlış olduğu, seçtiğimiz kelimelerin çarpık olduğu konusunda ölçü veriyorsunuz. Böyle dava olmaz eğer üslupse üslup budur. Ayrıca ben bir şey daha söyleyeyim senden benden Av. Yürütmeyi seçmediler, pardon seçmeyi geri aldım, senden benden sıradan insanlardan tayin etmediler, olgun yöneticilik ~~yöneti~~ olan insanlardan tayin ettiler. Herhalde bu ölçünün boyutları büyük olsa gerek, yoksa sıradan insanları da tayin edebilirdi. Bumudur yöneticilik örneği gider ayak şöyle veya böyle haklı veya haksız ~~ulusundan veya~~ uslubundan olmayan nedenlerle partiyi Batı Avrupada, Almanya' da bu krizi itmenin, bumudur yöneticilik örneği? Bumudur sizin yöneticilik yetenekleriniz? ve hüneriniz? bu krize, bu iki tane kurulu birbirine karşısına geçip kafa kafaya vurup bir de yumurta misalini peşine takmanın, bumudur yöneticiliğin hüneri ve ölçüsü? rica ederim yani eğer ölçüden, kültürden bahsediyorsanız, yalnız söylediğim kelimeleri tek tek ayıklamayın. ~~Benim Aklımın~~ ~~Benim Aklımın~~ gibi, meselerin bütünü alını, yapılan işle kültür arayın. Yapılan işte bu partiyi ileri götürüp götürmeyeceği konusunda ölçü olarak olan. Ondan sonrada şey edin Valla dayatmaca, kimi kastediyorsun bilmiyorum ama, biz dayatmıyoruz, dayatmağa ~~ya~~ filan da niyetimiz de yok, yalnız bazı şeyleri ortaya koyuyoruz. Bakın ben bunu iki tezde çıkmadan önce söylemiştim. Dedim ki: Böyle muhtemel ~~iki~~ ~~tez~~ ~~tez~~, üç tezin, ismi, çıkarılacağı kaynağın yeri belli değildi, ~~o~~ zaman iki tezin, üç tezin çıkması demek, içeriğinin tartışmasının ortadan kalkıp, tezlerin kafa kafaya vurulması demektir. Bu tehlikeye şimdiden işaret ediyorum dedim. Ve benim dediğim oldu. Kimse tezleri tartışmıyor dışarda, tezlerin içeriğini tartışmıyor. Hala usul- yöntem tartışılıyor dışarda. Olur muydu? bir arada basılsın mı, basılmasın mı? ikisi beraber mi, broşür mü olsun, bunları tartışıyor millet ve amaç buydu. Sizin tepeden indirdiğiniz.

Ara konuşma

Ö.Ö: Ben yalan söylemiyorum, son ana kadar Av. Kom. tez çıkaramayacağını söyledi. Av. Kom. böyle bir açıklama yapsaydı biz katılmazdık TK'ya.

Namaz işçi: Aynen alıntı yapıyorum, ö.öğür Salih ve Levent Vakan sorunun peşinden şunu getirdiler. Aynen hatırlıyorum. Orda bulunanlarda hatırlasın. Yani durumu öğrenelim, Av. Kom. gerçekten bir tez çıkarıyorsa, bizim fonksiyonumuz kalmaz, biz buraya katılmayız dediler ve o ana kadar da tez çıkartmanın düşünülmeyişi söylendi ve gerçekten bilinçli saptırıldık, bu dört arkadaş belirtti, bende söylüyorum, Av. Kom tez hazırlayacağını bugünkü gibi bilsem, vallahi billahi o TK ya katılmazdım ben. Çünkü, aslanlara yem olmak istemezdim. Gerçekten istemezdim. Bumudur yöneticilik hüneri, parmak ince hassaslığı konusu, eğer gerçekten tartışma kültüründen, üsluptan, birbirimize açık davranıştan bahis ediyorsak bunu ortaya koymak lazım. Geldiğimiz durum nedir? Ben Ta hala eskinin tantanasını duyuyorum. Bu böyle demişti, o şöyle demişti. Bırakalım onları, şimdi içinde bulunduğumuz bir durum var. Bir dönüş durumu var ve bu dönüş durumu öncesi bizim insanlara, her insana ihtiyacımız olduğumuz durumdur. öncesi, Av.Y. bazı önlemlerle, girişimlerle önlenmesi elinde

Dĩ Nũ?

olan krizi, bu adımları atmayarak önleyememiştir, açıklamasına neden olmuştur.

Ahmet Kardam: Bir iki şey var onun için söz aldım. Bir tanesi bu yumurta meselesi benim isimle ilgili olarak atıfta bulunuldu. Kaynak olarak Levent' in benden duyup aktardığı söylendi. Şimdi buna benzer şeylere dikkat etmek lazım diye düşünüyorum. Çünkü bir benzerinede demin işaret etmiştim. Y.Y tezin her şey hazırmışta, kasten yayınlanmamış diye bir iddia var. Bunun kaynağı açıklanmadı, kim bilmiyorum ben, fakat bu yöntemle ortaya atılıp sonra tersini ispat etmek durumunda bırakmamak lazım. Bu iyi olmadığı kanısındayım. Ben böyle bir kelime sarf ettimmiş, etmedimmi hatırlamıyorum. Ama şuyssa ona katılıyorum onu tekrar etmek isterim, insanların çatışması değil, ama fikirlerin çatışması, bir fikrin veya birden çok veya

kaynaşarak, her şekilde ilk önce fikirlerin baştan uzlaştırılması değil. Fikirlerin baştan tartışma sürecinde olabildiğince ayrışması, neyin neden ayrıldığını iyice bilince çıkması, bunlar arasında uzlaşma aranması benim kanımcı, benim fikrimce daha sağlıklı bir yöntem ama en sağlıklıdır diye bir iddiada bulunuyorum. Bu benim yaklaşımım. Bu anlamda eğer kullandıysam bu lafı, içeriği budur, yani önce bunu açıklamak istedim. Yumurtaları çakıştıran insan veya bunu isteyen bin insan gibi bir şey çıkarmamız doğru olmaz diye düşünürüm. Y.Y.

Üzerinde çok konuşuluyor. Ben PB tarafından redaktör olarak atandım. Yazı kurulunu ben önerdim, önerdiğim yazı kurulunu PB uygun gördü ve çalışmaya başladık. Salih yoldaşın önerisi ciddiye alınmalıdır. BAYK, PB ya iletisin, göreve atayan organ, uygun buluyorsa beni tekrar görevden geri alsın. Tabi parti kamuoyunda tartışmaların yeterli açıklıkta yürümesini yerine getirmiyorsa Y.Y. bunun başında da ben varsam tabi PB bunu gözden geçirmelidir. Ben şu inançtaydım, yanılıyor olabilirim tabi. Genel olarak parti kamuoyunda Y.Y.' un olanakları çerçevesinde, kapasitesi, yeteneği çerçevesinde tartışmaları olabildiğince, parti kamuoyunun önünü getirmeye çalıştığı bir izlenimim var, mektuplar vs. ama ben yanılmış olabilirim, tabi parti yönetimi lütfen araştırсын yerinde olur. Bazı yazıların sansüre uğradığı, yazılmadığı üzerinde tartışıldığı vs. iddalar var. Doğrudur. Salih yoldaşın baştan birleşelimde tek görüş çıkartalım, hayır olabildiğince çok görüş katılsın, o bakımdan FAC Konferansının aldığı kararın, örneğin, iyi bir karar olmadığı kanısındayım ama, o benim kişisel kanım.

Komisyonlar kurmak baştan, hayır olabildiğince çok görüşün ortaya çıkması, sonradan teke mümkün olduğu kadar inebilmek. Bu bakımdan tartışabilinmeliydi. İkincisi, BAYK' nin ayrı tez çıkartmakla iyi yaptı, kötü yaptı tartışmaya muhtaçtır. Ama soğuk kanlı olursak bundan netice çıkar. Çocuk şöyle bir şey söyleniyor. BAYK bunu yapınca, parti kamuoyu baskı altına alınıyor. Bu doğru değil yoldaşlar. Geçtiğimiz süreçte parti kamuoyu bunun tersinin ispatladı, yani kamuoyumuz böyle bir baskı altında değil. Ve BAYK tанда gelse eminim PB' dan da gelse, bakacak hoşuna gitmiyorsa hayır deycek

5. Ö.Ö. tez komisyonu kurma ve ardından bunu yapmayı sen bağdaştırabiliyormusun? Ben bağdaştırıyorum (bant arası değişme) komponun parçası olmadığını söylemek istiyorum. Bilgin dahilinde diyorum. Eğer, burdaki eksiklik olduğunu görüyorum. Bu tartışma daha öncede gördüm, bu tartışmalarda bir kere daha açığa çıkıyor. Şimdi biz hangi tezin önce, hangisinin sonra birliktemi tartışmasını bu şekilde abartımasaydık eğer, o zaman şunu tartışmak daha kolay olacaktı kanısındayım ben. Bir en önemlisi, ortaya çıkan görüşlerin içeriğini tartışmakla kolaylaşacaktı. İki: BAYK' nin ayrı bir tez

hazırlamakla doğrumu yaptığı, yanlışını yaptığı daha sağlıklı tartışılacaktı ve parti kamuoyu tarafından tartışılacaktı. Gerçekten başka basıldı basılmadı, komisyonlar karar alıyor, FAC BK' si Y.Y. da neyin nasıl yayınlanacağı konusunda bir takım tavsiye kararları alıyor ve bir yazı kurulu baskı altında tutuluyor. Bu sağlıklı bir tartışma ortamı yaratmıyor arkadaşlar. Bunu görmek lazım, eğer biz, benim kanımca Y.Y. açısından, bir onur kaynağı olmayacaktır bu ikisini yayınlamamış olmak. İkisini birden bir an önce yayınlama olanağı, maddi olanağı elverdiği anda bunu yapacaktı zaten, önceden kararımız vardı. Bunu yapabilseydik kazançlı çıkacaktık. Bu tartışma olsaydı daha kazançlı çıkacaktık. Bunlar tartışılmaya muhtaçtır, bu tezlerin içeriği tartışılmalıdır. Baştan görüşlerin uzlaştırılmasına katılmıyorum. Benim yorumum bu. henüz ortaya çıktığı kanısında değilim ben. Bir takım kişilerin kendilerini beyan etmesinin dışında onur için bu kriterlerin kullanılması ve tarafları buna göre etiketlendirmenin yapılması için zaman henüz erken olduğu kanısındayım. Parti kamuoyu buna karar versin. Onun için tartışmalarımızda tartıştığınız göre taraflar var, tarafların üzerine bu etiketleri yapıştırmaktan şu aşamada uzak durmada yarar var diye düşünüyorum. Şimdi neyi tartışıyor diye tartışıyoruz. Burada eksiklik olduğunu görüyoruz FAC içinde işleyiş sürecinde bilgilendirme eksikliği olduğu çok açık ve bunun yol açtığı tepkiler vs var. Bunuda aklımın erdiği kadari ile anlıyabiliyorum. Fakat şuda açık diğer ülkeler mesela bana bağlı olarak çalışan yer açısından söyleyeyim, ta başından mesela oraya deklere edildi, yani gizleme vs. BAYK' ın benim bilgim dahilinde, gizleme, kendi çalışmasını gizli yürütme gibi bir şeyin olduğunu ben bilmiyorum, üyesi olarak BAYK' ın o bakımdan kendi açımdan müsterihim, böyle bir komplonun, bir entrikanan içinde olmadım, bilgim dahilinde olmadım. (ö.ö. Bu bilgi benim elime geçmedi) Onu bilmiyorum FA yayı, onu bilmiyorum anlıyormusun? Yani böyle bir kararın, böyle bir yazının bazı bölümlerinin, ilk önce uzunluk açısından, bir usul olarak iyi olmayacağı konusunda ben kendim bizzati kendisi ile konuştum. Sonra yazı kurulunda görüştük, bazı bölümlerini kısaltarak, ama sanmıyorum, çarpıtarak, ama kısaltarak yayınladık. Bu şekilde yöntemlere başvuruyoruz, Salih yoldaşa ilgili değil bu. Yayınlamadığımız mektuplarda oldu. bunlar yer yokluğundan ötürü değildir, yazı kurulunu ortak kararıyla bu mektupların yayınlanmasında ve tartışma süresinden geçtikten sonra, yazı kurulunda oluşan, kanı doğrultusunda takdir yetkimizi kullandık. Yanlış kullanıyor olabiliriz. Ama bir yazı kurulunun zaten görevidir böyle bir takdiri kullanmak, sadece gelen her şeyi arka arkaya, koyup basmak yazı kurulu görevi değildir benim anlayışım. Benim ömrümde yayın organlarında geçti, ama eğer ben burda yazı kurulu yetkisini ter kullanıyorsa PB değerlendirsın ve görevden alsın. Ben ona katılıyorum. Bir başka noktaya işaret etmek istiyorum. Yenilenme-Eskicilik vs. gibi şeyler. Şimdi hiç kimsenin yenilikçiliği yada eskiciliği kendinden (anlaşılmıyor) olamaz, partide kimin yenilikten yana, kimin eskilikten yana olduğunu.

ö.ö. Ben somut iki şey sormak istiyorum yoldaş. Bunlar hikaye komisyonlardır bana göre. Bakın, yoldaş açıkladı. O kadarıyla bile yetiyor. Biz bütün tez komisyonunda çalışanlar olarak, şöyle bir algılamamız vardı, kesin. BAYK tez çıkarmayacak. Böyle bir durum olduğu anda biz komisyonu dağıtacaklık. Bence temel bir kere burada başlıyor. Ali' nin falan konuştukları, kusura bakma, bunun ötesinde fazla tezler, demokrasi, bunlar kusura bakma demagoji demiyeceğim ama

bu yapının üzerine ^{oturuyor.} oturuyor. Bizim bakın diyoruz ki, 11 kişi biz sorduk, BAYK tez çıkaracak mı, çıkarmıyacak mı, bundan haberimiz olsun. Çıkaracaksa biz çalışmayız, gereği yok bunun. Biz ayrı fikre, çok fikre katılmıyor değiliz, hatta ben yazı hazırlıyorum, şu soruyu soruyorum, bırakın BAYK' ini, burada ^{BP} BP' dan yoldaş var, TBKP' nin yayın organında herkes açıklık bilmemne demokrasi sunuyor. ...tek sesli... bu konularda susan üst organ iki tane önemli üst organ birden bire ^{şeyde} söz sahibi oluyor....Avrupalı politik faaliyetimiz konusuna gelince lap atılıyorlar. Ben bu yanlarının üzerinde yanıt bulamıyorum. Kaldı, buna bağlı olarak temel aldığım bir nokta Kardam' la kesin iki gün direk konuştum. Ve basacağını bana söz verdi. Kuşku içinde olan yoldaşlar vardı. Kardam' ı uzun yıllar tanıdığım, hiçbir yerden direktif kabul etmeyeceğini ve bunu basacağını, tanıdığım Kardam ise, diye söyledim. Öyle değil mi, sana mesela yoldaş. Bunu söyledim yoldaşlara. İki sayı çıktı üzerine bakın, gelişmeler ne olursa olsun, bunu bir kere, yani bir yayın kavramıyla, hele bugünkü politikada ben kavrayamıyorum. Önce, tartışılan gereken hoktalarda ben ikna olamıyorum. Bu toplantıda bizi kimse dinlemiyor. BAYK tezlerini geri çekmelidir diyorum yoldaşlar. Yoksa bu toplantıyı sürdürmenin ne anlamı var ki? Günah keçisi gibi, geçmişten gelişmeler herkes anlatmaya başlıyor.

A. Kardam: Şimdi yoldaşlar, ben demin Y.Y' da bunda ne yaptığımı, ne ^{aksi} kasi geliştiğini, süreci anlattım. Üzerinde 2 sayı geçmemiştir, bir sayı geçmiştir. Arada çıkartmaya teşebbüs ettim, bu kararla karşılaştık vazgeçtik. Basmamız gereken sayının hemen arkasından basıyorduk biz. Ben basmayacağım şeye, basacağım demem. Ve kimse de, çok doğru söylüyorsun ve beni doğru tanıdığını sanıyorum, bana da kimse ne yapacağım direktif veremez. Bu mümkün değildir. Bunda da değişen birşey yoktur. Bunun üzerinde spekülasyon yapmak mümkün ^{doğru} değil. Samın tekrar ediyorum. Haksızlık oluyor. Ben sana hırsız desem, seni bunun aksinin ispat etme durumunda bıraksam bu doğru bir durum mudur? Değil, ben de kendimi bu durumda, Y.Y' u bu durumda hissediyorum, yoldaşlar. Dizgi, teknik olanaklar bulsaydın, dizdirseydin...Evet eksikliklerimiz var. Az kadroyla çalışıyoruz, bu partimizin bir sorunu, bunun üzerine ahkam kesmek bana düşmez. Ama ben bir realiyeti açıklıyorum size ve şunu söylemek istiyorum. ^{Umit N.İşçi} Umit N.İşçi yoldaşa telefonda tekrar söyledim. ^{Umit} Umit, bu mektubu yüz küsur kişiye göndermezden önce. Sadece şöyle bir tanışmak değil. dostuz biz seninle, bir telefon açıp, Ahmet sen bu halı nasıl yedin diye, bir telefonla sormak ihtiyacını nasıl hissetmedin ^{Umit} Umit diyorum. Benim delil ellerinde o kadardı... Bir de ben varım, bir delil parçanda benim. Şimdi yüz kişiye postalanmış mektupta bir entrikanın bir parçası olarak gösteriyorum. Yoldaşlar, bu doğru değil.

^{Umit} Umit: Yeni yol yan aldı diyorum.

Kardam: Tamam, bu doğru değil, Bu sağlıklı bir tartışmayı ve birbirimizi anlamayı engelleyen bir atmosferdir. Ben bunu söylemek istiyorum. İkincisi, B. Avrupa'nın tez çıkartıp çıkarmamasının tartışmaya muhtaç olduğunu kabul ediyorum. Ama böyle bir hengame içerisinde sağlıklı olmayacak. Tez çıksaydı tezler, siz TK olarak bunun ne kadar ters olduğunu, yayınlanan bu mektupta gayet güzel ^{anlatıyorsunuz} anlatıyorsunuz bunu. Bu şekilde yürür tartışma ve bu parti kanalı ^{kamuyunun} kanalı, afedersiniz, ama hepimizin dışında kendisinin bir sağduyusu olduğuna da güvenmek lazım, bu tartışmaya izleyecektir ve kararını verecektir tabii. Buna da güvenmek lazım. Bu toplantıya gelince. Çok laf edilmiştir yoldaşlar. İnsanlar entrika içinde olmakla, ve benim de

redaktörü olduğum, hem üyesi olduğum kurul açısından bir entrikanın parçası olarak gösterilmek istenmiştir. Böyle bir toplantıya ihtiyaç vardır, birbirimizi dinlemek açısından. Hakikaten öyle mi? Eksiklikler nereden kaynaklanıyor? Ve entrika varsa onun da çıkması açısından parti kamuoyuna bunu açıklamak istiyoruz. Bu da sağlıklı olur.

N.İşçi *Ümit*: Yani, şu toplantının zamanında yapılmaması bile maksatlardır. Sizin ihtiyacınız olmasaydı, bugün de yapılmazdı bu toplantı. *Siz* dediğim, sen değil. BAYK'ın ihtiyaca olmasaydı, bu toplantı bugün de yapılmazdı. İhtiyacımız olduğu için yaptınız.

Kardam: Güzel yoldaş, bu senin görüşün

Erdal: Sence nedeni ne bu ihtiyacın.

N.İşçi *Ümit*: Vallahi, boğazı aştı onun için.

Erdal: Mecbur kaldık.. Tek mecburiyet var yoldaş, birbirimizi anlamaya ihtiyacımız var. Şimdi yoldaşlar, ben diğer detaylara girmeyi istemiyorum. Gerçekten, yoldaşlar değişik açılardan anlattılar. Bu toplantıya ihtiyaç meselesi ve bir an önce olması meselesi.. Bu haftanın başında, açık mektup, BAYK sekreteri olarak bana iletildi. Ve ben bir toplantıya gidiyordum, toplantının hemen dönüşünde böyle bir toplantı yapalım dedik. *Feyyaz Güler* *Feyyaz* yoldaşla birlikte konuştuk bunu. Diğer BAYK üyelerine de haber verdik. Çünkü daha önceki mektuptan da biliyordum ki bir sürü gelişme partide algılanıyor ve yorumlanıyor. Birbirimizi en azından bu gelişmeler konusunda daha fazla aydınlatmaya ihtiyacımız var. Ve şu da bir gerçek. Bu toplantının ihtiyacı, hem birbirimizi anlamak içindir, hem de parti kamuoyunun gerçekten gelişmelerin nasıl olduğu konusunda değişik açılardan bu gelişmeyi izlemiş yoldaşlardan bir kez daha anlaması ve görmesinin yararı var diye düşünüyorum. Onun için yoldaş, tekrar söylüyorum. Bunu ifade etme gereğini düşünüyorum. Yani, birbirimize, farklı görüşlerde olan insanların, dayatmalarla bazı şeyleri kabul ettiği veya boyun eğdirildiği gibi bir izlenim çıkarsa buradan, ben şunu gayet iyi biliyorum ki, bu hiç bir zaman ortak bir çözüm bulmaya yol açmayacaktır. Ben örneğin bugün yine de söylenenler çerçevesinde kendimi şöyle bir şeyde hissetmiyorum. Yani, sonunda yoldaşlar bana bunu kabul ettirdiler. Bunu ben böyle yapmak zorunda kaldım. Ama şuna ihtiyacımız var hakikaten. Buradan süreçten çıkarılacak dersler var, bunu bilelim ki yoldaşlar, özellikle bu tür yaşanan süreçlerde, bu tür olaylarda, herkesin de kendi payına düşen eksiklikleri vardır. Hiç kimse, hiç birimiz, bir gecede yenilenmedik, yenilenemiyoruz, hiç birimiz bir gecede pürü pak olmuyoruz. Eksikliklerimiz var, süregidiyor. Önemli olan bunları değiştirebilmenin mekanizmalarını bulmak.

Şimdi gelelim tez komisyonuna ve BAYK'nin tez sunma hakkı var mı yok mu sorununa. Şimdi, birincisi yoldaşlar: Yanılmıyorsam *Ümit* yoldaş, daha önce de FAC BK ile başka bir vesileyle toplantıya katılmıştım. Ben *Tez* bir soruyu sormuştum BAYK'nin yetkileri nedir? Görevi nedir? meselesine. Şimdi BAYK'nin meşruluğunu ben tartışmam yoldaşlar. Şu açıdan tartışmam. O zaman da açıklamıştım. Bu bir kez daha bilinsin. BAYK, tüzüğümüzdeki MK Sekreterliği yetkileriyle birlikte Batı Avrupa'daki parti faaliyetini koordine etmek, yönlendirmekten sorumlu bir organdır. Ve bu MK kararıdır, PB kararıdır. Ve bunu da yoldaşlar, bilelim ki her organ kolektif çalışıyor, kolektif karar alıyor ve bugün ne desek diyelim. henüz gelişmemiş olsak da yeterince, eleştirecek yanlar da bulsak, bugün parti içinde ne iyi ki bütün organlar seçilmiştir. Daha da demokratik seçim biçimlerini

bulmak gerekiyor. Ha şimdi. MK'nin aldığı bir karardır. Yetkileri de bunlardır. Ve BAYK PB' ye bağlı olarak çalışmaktadır, o nedenle aldığı bütün kararları, biraz formel yada biçimsel gözükse de, öneri olarak PB' ya götürmektedir ve PB'nun onayıyla ancak uygulamaya koyabilmektedir.

No İsa Um: Karar alıyor karar.

Erdal: Evet, elbette karar almaktadır. Bakın BAYK bugüne kadar hiç bir BK' ne şunu öyle değil de böyle yapacaksınız diye bir karar almadı. BAYK kendi görev alanı çerçevesinde, parti faaliyetini merkezi olarak yönlendirmeye çalışmıştır, koordine etmeye çalıştı, parti kararlarının bütün örgütlere indirilmesine, bunu sağlamaya çalıştı, ve belli eylemlerin koordine edilmesini sağlamaya çalıştı. Kendi çapında da elbette kararlar aldı. Bütün bunlar kararlarla yapıldı. Yetkisini aşmadı hiç bir zaman BAYK, ve BAYK' nin kendi önerisidir, ilk B.Avrp. Konferansında bu organında seçilmiş bir organa dönüştürülmesi kararı. Nitekim dikkat edilirse, bugün seçilen BK'nin seçildiği konferansları da iki parti tarafından atanmış yönetimler, kurullar hazırladı. Bu da kendi işleyişini tamamlayacaktır. Ve B.Avrp. Konferansı kendi özgür iradesiyle yönetici organını seçecektir.

Şimdi pekiyi, bu organın tez hazırlamaya hakkı var mı? Bence yalnız bu organın değil, bütün organların ve her üyenin tez hazırlamaya hakkı var. Bu da tartışılması abes bir konu yoldaşlar. Şimdi komisyon çalışmalarına baktığımız zaman. Bir defa yoldaşlar, buna geçmeden şunu da söyleyelim. Pekiyi, tartışmalarda BAYK' nin kendi imzasıyla bir tez sunması, tartışmaların önünü kesici ve bastırıcı bir işlev görüyor mu? Bir de bu soruyu yanıtlayalım. Geçmiş pratiğimiz de gösterdi ki yoldaşlar ve ne iyi ki hiç bir üst organın, özellikle de te2 biçiminde süren tartışmalar, sürecinde ortaya attığı bir görüşü, hiç bir parti üyesi ve organı otomatikmen benimsemiyor. Bu da bizim geldiğimiz mesafe ve düzey açısından. Hani bu yenilenme durdu. Parti için bu sözler sarfedildiği için söylüyorum. Tıpa oldu, gelişmenin önünde felan deniyor ya yoldaşlar. Buraya da hiç kolay gelinmedi. Parti, bu düzeye kolay gelmedi, bu düzeye gelmesinde herhalde biraz da bu parti yönetiminin parti içi tartışmayı teşvik edici, bunun kanallarını açıcı, kimi kararların ve uygulamaların önemli katkısı oldu. Y.Y. un yayın politikası dahil, yapılan konferanslar, konferanslarda izlenen yöntemler, biçimler vs. dahil. Onun için diyorum BK'lenin çok demokratik seçildiği kongreleri bugünkü parti yönetimi ve onun atadığı organlar aldıkları kararlarla hazırladı, yoldaşlar. Kendiliğinden olmadı bu işler.

Şimdi bu açıdan bakıldığında, bir üst organın, hangi adla olursa olsun, buraya bir görüş sunması, görüşlerden bir tanesi olarak sunması bana kalırsa her bir parti üyesinin ve organının özgürce kendi düşüncesini dile getirmesinin önünü kesmiyor. Yaşam bunu gösterdi ve biz bugün bu olgunluk düzeyindeyiz ve bu sevinilecek bir durum. Biz kendi içimizde de tartışırken 3 kez taslak değiştirdik. Şimdi, biz eğer, şu kararımız baştan beri vardı. Değişik görüşler geldi. Biz kendi içimizde tartıştık, tartıştık ya eski görüşümüz doğrultusunda, ondan şu veya bu ölçüde farklı veya bütünüyle farklı, içimde yeni bir görüş birliği sağladık, konsensus sağladık. Bu durumda, bizim baştan beri kararımız vardı, eğer, buna yakın bir görüş olmazsa, 2., 3. veya 4. platform olarak biz de bunu sunacaktık. Bu, bu organın da hakkıydı. Ayrıca bu tartışmaya katılmış her bir yoldaşın kendi kişisel hakkıydı da. Kendi içimizde biz buna ihtiyaç

olup olmayacağını ancak gelişmelere bakarak karar verebilirdik. Yaptığımız da budur. Biz, kendi içimizde ama örneğin bu tezleri, BAYK olarak mı, yoksa tek tek insanlar olarak mı, tartışmaya sunup sunmayacağımızı bile konuştuk. Partinin daha önceki tartışma deneyine baktık, geldiği noktaya baktık, bunu farklı bir görüşse eğer, diğer görüşlerin yanısıra tartışılmasında, geçmiş pratikten de yola çıkarak hiç bir engel, demokrasinin üstünü örtücü, engelleyici bir tutum olmayacağını görebildik.

Ö.Ö: Niye daha önce açıklamadınız bunu yoldaş? TK çalışmalarına başlamadan önce bunları niçin açıklamadınız? *Niçin bittüle ilişki kurmadınız?*

Erdal: Şimdi oraya geleceğim. İşte orada bak çıkarılacak dersler var özlem. Birincisi, komisyonun görevi neydi? sorusu var. Komisyon FAC Bölge Konferansının aldığı bir karara dayanarak BK'nin oluşturduğu bir komisyondur, değil mi? Ve FAC Parti örgütünün komisyonuydu bu anlamda. Burada iki yöntem izlenebilirdi. Ya biz bu komisyona ta baştan katılabilirdik, tartışmaların içinde olabilirdik. Biz bunu yapmadık. Şimdi düşünün, hangisi daha iyi idi? Bizim bu komisyona yukarıdan, şimdi tartışma noktasına geldiği zaman bile kendi görüşlerini açıklamasının parti içi demokrasiyi engellediğini iddia ettiğimiz bu kurulun, bu üst organın, komisyon çalışmalarına böyle müdahalesi mi doğrudur yoksa bu komisyonun, katılan bütün üyelerin kendilerinin daha önce öne koyduğu görüşlerden bağımsız olarak orada yeniden tartışmak, ve yeni metinler hazırlamasını bütünüyle özgür bırakmak. Hangisi daha doğrudur. Eğer amacımız, bak burada yanlış anlaşılma şurda, çıkarılacak ders budur bence. Karşılıklı çıkarmamız gereken ders odur. Amacımız var olan görüşleri uzlaştırmak idiyse, var olan yaklaşımları şu veya bu biçimde, biraz eklektik, biraz bazı konuların üzerinden atıyarak uzlaştırmak idiyse, o zaman hakikaten farklı görüşleri olan komisyon üyeleriyle bizim, ya baştan, ya da ikinci bir turda, tekrar tartışmasında bir yarar vardı. Ama asıl amaç, tartışmanın bu evresinde, hakikaten mümkün olduğu kadar çok sayıda görüş varsa eğer dile getirilmesinin önünü açmak olmalıydı. Görüşleri uzlaştırmak değil, bu doğru da değil, demokratik de değil. Ama ne yazık ki biz henüz, insanları tartışmaktan, organları tartışmaktan görüşleri tartışmak düzeyine henüz gelemedik. O nedenle, benim görüşüm karşısına başkasının bir görüş sunması, diğerinin başka bir görüşle ortaya çıkması, önce kendi kişiliklerimiz, bir anlamda, saldırı veya ona karşı yönelmiş bir hareket gibi algılanıyor. Bizim üzerimizden atmamız gereken bu. Esas, hele tartışmanın ikinci evresinde yapılması gereken şeydi ve bütün komisyonlar ve BAYK' den sorumlu bir kişi olarak benim amacım, ikinci tur tartışmaya görüşleri uzlaştırmak değil, bunun olanakları varsa, elbette birbirine yakın insanlar biraraya gelip kendi görüşlerini geliştirerek daha gelişmiş bir metin etrafında biraraya gelebilirler, ama tek metin, ki komisyon da bu amacına ulaşamadı, siz de tek metin hazırlamadınız, bakıldığı zaman, tek metin amacıyla görüşleri eğip bükmek değil, görüşleri olduğu kadar, farklılıklarıyla ortaya koymak ve birakalım tartışmayı parti kamuoyu yapsın. Birakalım onların bütünü katılsın. Ve ondan sonra konferanslar parti üyelerinin iradesiyle bu görüşlerin nasıl uzlaştırılacağına karar versin. Bizim görevimiz bu. Mümkün olduğu kadar çok ve farklı varsa, görüş savunmaya çalışmaktır, partinin önüne. Komisyonlarla görüşleri birleştirmek değil.

N.İşçi Ö.Ö: Gene birleştirmek değil tez yapığınızı bize haber verseydiniz. *mesela*
Salih: Yalan, dolana ihtiyaç var mı? *kalmayacak.*

Erdal: Bak, kimse yalan söylemedi.

Salih: Söyleseydiniz mart ayında, biz de gelmezdik. Bu sorunlar olmazdı.

Erdal: Niye gelmiyorsun ama?

Salih: Gelmem, kendim yayınlardım allah, allah. Kimse kimsenin görüşünü yayınlamasına karşı değil.

Erdal: Şu var. Dikkat edilirse şu görülüyor yoldaş. Böyle öfkeli konuşmadığı zaman, daha soğukkanlı olunduğu zaman ben mesela şu iki şeyi ayırt edebiliyorum. Bir takım yoldaşlarımızda, en azından ben özlemin tartışmaya katkısından ben şu yorumu çıkarıyorum. Yani bir takım yoldaşlarla, buraya katılıp, belli bir emek sarfedip, hatta görüşleri birleştirmek için, çaba sarfettikten sonra, burada diyelim ki, bazı yoldaşlar bunun dışında kalsalar bile, bunu tam sağlayamamış olsa bile, yakın bir metin çıkarttıktan sonra, başka bir örgütün veya grubun, ikinci bir metin ortaya koyması o yapılan bütün emeği ve çabayı ortadan kaldırıcı bir şey olarak görülüyor. Ve ona tepki duyuluyor. Ben bunu anlayışla karşılıyorum.

Ö.Ö: Hayır, hayır, hayır yoldaş.

Erdal: Peki, peki ben yanlış anladım öyleyse. Ama ikinci var üzerinde asıl durmak istediğim. İkincisi asıl şu, eğer farklı platformlar öne sürmüş yoldaşlar, daha önceki tartışmada, şu ön şartla komisyon tartışmalarına katıldıysa, ki ben onu çıkartıyorum bu tartışmalardan. Yani bundan sonra, yoldaşın mektubundaki ifadeyle söyleyeyim, otoritesi veya meşruiyeti kendinden mekul BAYK bu tartışmalara ikinci bir metin hazırlayacaksa biz bu komisyon çalışmalarına katılmıyoruz. Bakın bu önkoşul. Bak yoldaş. Ben bu tutumu doğru bulmuyorum. Çünkü, bu parti içi demokrasiyi geliştirmenin de yolu değil gibi geliyor bana. Tersine eğer demokrasi, var olan herkesin, her kurulun, her örgütün, her kişinin, kendi görüşleriyle bu tartışmaya katılmasıysa ve asıl açık tartışma buradan çıkacaksa, o zaman kendi görüşü olan her yoldaşın katılımını ve katkısını sağlamak doğru olur.

Salih: Bunuda söyleseydiniz mayıs ayında bize. Bunu da söylemeniz. Biz çıkarmayacağımız dediniz. Anlıyormusun, bak yalan söylediniz. Bak neyi anlamak istemiyorsun. Sana bir şey söyleme diyen var mı?

Erdal: Yalan değil, bak...

Salih: Yok doğruyu söylemediniz, özür dilerim.

Erdal: O da değil.

Salih: Belimiz kırılacak her halde.

Erdal: Hayır, hayır, hayır. Şu var çünkü. Doğru veya yalan meselesi değil. Hakikaten kararımız yoktu, tez çıkaracak mıyız, çıkarmıyacak mıyız diye.

Salih: Şubat ayında karar aldık dedin. Tez komisyonundan gelen işimize gelmezse biz ayrı tez çıkaracağız kararı aldık dedin.

Erdal: İşimize gelmezse değil.

Salih: Neyse işte, aklımıza yatmazsa işte. O kararı söyleseydiniz bize yeterdi. Bu eleştiriler olmazdı o zaman.

Erdal: Tamam. Bak yoldaş bunun eksiklik olduğunu söylüyor.

Salih: Sorun demokrasi filan değil. Meseleyi çarpıtmayın.

Erdal: Yoldaş. Orada sorun şu. "Eğer ben bunu bilseydim baştan bu komisyona katılmazdım". 10 senin için bir önkoşuldu ve dayatmaydı.

Salih: Hayır, ben de kendi görüşümü senin dediğin gibi yayınlama hakkına sahip değilmiyim.

Erdal: Elbette, sahiptin.

Salih: Tamam ben de bunu yapmak istedim. Senin özgürlüğün herkes de var yoldaş.

Erdal: Bu TK'nun tezi senin görüşlerini yansıtmıyor mu yoldaş? Bak sen benim sözümü kestir. başladın konuşmaya.

Salih: Bak biliyormusun, buradan da hiç bir şey çıkmayacak.

Erdal: Bir daha tartışırız gerekiyorsa. TK'nun tezleri senin görüşlerini yansıtmıyor mu? Kaldı ki, bu tez komisyonunda diyelim ki 8-9 arkadaşın ortak bir görüş sunmuş olması katkı değil mi bu tartışma sürecine? Ama yoldaş açık söyleyelim birbirimize, niye dolanıyoruz ki? Önemli olan sizin açınızdan şu değil miydi? Eğer BAYK öyle olsun, böyle olsun görüş sunarsa biz onun BK'sinin bir komisyonunda görev almayı kabul etmiyoruz.

Salih: Biz kendimiz söylemek istiyoruz. BAYK gibi özgür olmak istiyoruz.

Erdal: Pekiyi sizin bu komisyonda kendi görüşünüzü söylemenin önünde engel var mıydı?

Salih: Sizin önünüzde ne engel vardı, bu komisyona katılmak için?

Erdal: İşte söyledim. Bu komisyonun çalışmalarını bütünüyle özgür bırakmak için.

Ö.Ö.: Bunları da bir teraziye koyup tartmak ^{mümkün değil} lazım. Ben mesela şundan endişe duyuyorum. Bakınız, bir yönetimin çıkardığı zaman, demokrasinin daha "d"sinin ancak adının atıldığı bir partide nasıl MK önerisiyle seçimlere gidiliyorsa, liste çıkarılmıyorsa ben bunu hiç antidemokratik görmüyorum. İşte bu anlamda 50 tane tez olsun, ne kadar çok olursa iyidir. İyidir farklılık. Bunları biliyorum, bunlar söylendi. Ama geçen bir süreçte bir takım yara alan partide ne tartışılıyor biliyormusun sen çıkardığın zaman tez "Bunlar bunları yiyecek" örgütler bunu tartışıyor yoldaş.

Erdal: Niye?

Ö.Ö.: Arayın, sorun. Bakın ben şu kuşkuyla taşıyorum. Yahu tanıyoruz birbirimizi. Ben her türlü organ çıkarırım ama BAYK çıkarmasın diyorum. Çünkü ben bunu bugün zararlı buluyorum. Geçmişe bakarsak bu böyle yoldaş. Yumurta konuşuluyor, yumurta. Uydurmuyorum ben bunu. Sen beni kırabilirsin. Ben adamın kafasını kırarım vallahi. kimse beni kıramaz. Yumurta olur mu yahu? Sizin babanızın malı mı parti? Bunları duyuyorum ben.

Erdal: Ama duyuyorsun yoldaş sen, sen duyuyorsun. Ama bir de bak yoldaş, biz birbirimizi ne yumurta gibi ben seni kıracağım diyerek kırarız, ne de kırmayacak diye şu anda birbirimize çok büyük garantiler vererekten ahlaki olarak aklanmış olarak gidersek bunun bir anlamı var. ^{Hele} Bu saatten sonra, burada bir sürü yargılar dile getirildikten sonra bunun hiç bir kıymeti harbiyesi yok. Ama şunu yapabiliriz. Parti içinde insanların kırıldığı değil, insanların tartışıldığı değil ama, çok farklı görüşlerin tartışıldığı bir ortam yaratabiliriz. Bugün, ben sana şunu söyleyeyim. Hiç bir B. Avrupa ülkesinde hangi yumurta hangi yumurtayı kıracaktır meselesi tartışılmıyor.

Salih: Belçika, Hollanda değil mi? Hepsi dağıtılmadı mı?

Erdal: Yok, yok yoldaş yok. Hollanda Parti örgütü filan dağıtılmadı. Bunlar bilinen şeyler yoldaş. Bir de şunu söyleyeyim. Parti yönetimi dönüş kararı alırken bu partiye güvenerek alıyor.

Salih: Kutlu-Sargın'a ^{yaptık yapacağımız} yaptığımızı size de yaparız.

Erdal: Evet. Ama önemli olan şu gerçekten. Bizim parti içinde, söylediğin gibi farklı görüşlerin varolduğu, bunların rahatça tartışıldığı, hatta o görüşlerden bir tanesi sonunda ikna olmasa bile, bu farklılığı ile birlikte parti içinde olabileceği. birbirimizi kırmadan adım atabileceğimizi, kendi somut pratiğimizde

kanıtlamamız gerekiyor. Bu kültür de ancak böyle yaratılabilir yoldaş. Şimdi bu kültürü böyle yaratırken, işte "senin metnin benim metnimle birlikte basılamaz", "şu organ görüş öne süremez, bu sürer", "o organ görüş öne sürmeye şimdiden karar verirse ben hiçbirşeyine katılmam bunun" diyerekten bu kültür yaratılamaz. Tersine, bırakalım herkes kendi düşüncesiyle şey yapsın. Onun için, doğru değildir BAYK' nın FAC TK' nu müdahale etmesi.

Salih: Şimdi ben kısa konuşacağım. İlk defa ki gibi değil.

Ali: Birlikte yayınlansın diyen siz değilmisiniz?

Salih: Şimdi anlatacağım. Ali yoldaş, şimdi altını çizerek bir kere dinlemeye çalış bak ne dediğimizin. Bak nasıl, bu en şey değil mi?

Siz yayınlanmasın ~~z~~ dediniz falan deme şimdi bak. Sen diyeceğim.

Ağızdan çıkacak lafları bir kere dinle, ne demek istediğimizi

anlayın. Çünkü bu anlaşılınamaz. Müsade et.

Şimdi ilk önce üslup konusunda birşey söylemek hakikaten gerekli diye

düşünüyorum. Birincisi, Ali yoldaş, sana söyleyeceğim. Yani senden

insanların birşey öğrenmesinin önünü niye kapıyorsun biliyormusun?

Çünkü birisi kesiyor, kesilen de "ah-vah" diyor, yani bir aksiyon var

ve reaksiyon gösterenin sen reaksiyonunun üslubuyla uğraşıyorsun,

şimdi ilk önce, olayın üslubuyla bir uğraş, ki ben senin hakikaten

samimi olarak bir üslup konusunda yeni düşünceye uygun birşey

getirdiğine inanayım. Yani ikna etmiyorsun sen. Niye biliyor musun?

Çünkü, hem sen kendi konuşmada ona buna saldırıyor, maldırıyor

dedin. senin de üslubun kötü. Sorun değil ama, bunun üzerinden ben

geleceğim. Yani beni ratahsız etmiyor o anlamda, ama şimdi sen genel

olarak bak burada, Nazım yoldaşın mektubu, yoldaşlar, bir olayın

nedeni değildir. Bu, doğru, yanlış, bir olaya bir reaksiyondur. Bak

sen bunun üslubuyla uğraşıyorsun. Ve inandırıcı olamıyorsun bu

yüzden. Ha bu reaksiyon üslubu kötü mü değil mi, ben birazdan samimi

olarak bu konuda görüşümü söyleyeceğim. Ama ilk önce bunu bir altını

çizmek lazım. Şu anda, parti içinde partide olan gelişmelere karşı

reaksiyon gösteren insanların üslubuyla uğraşmak bir spor oldu yani.

Yeni bir olimpiyat tümü oldubü. Ben bu yaklaşıma katılmıyorum.

İlk önce olayların bir üslubuyla uğraşmak lazım. Bu bir. İkincisi,

Raif yoldaşla bir ara görüşürken ben, kesin katılıyorum onun

söylediğine, bir yanına, yani diğer yanını ben söyleyeceğim. Yani

bence, eksik olan ve yanlış olan yöntemlerle uğraşıyoruz, yani

eksiklikler bunlar, eskiden gelen yöntemler. Raif yoldaş şöyle bir

şey demişti, demişti ki ' biz üslupta da eskiyiz' yani eleştirileri

de elbette eski yapıyoruz. Ben kendim için bunu söylüyorum. Genel

olarak da. hava bu. Elbette biz de yeniyi bulduk ve yeninin eleştiri

mekanizmaları ile eleştiriyoruz diyemiyoruz. Biz de sizlerle

beraber, siz yöneticisiniz, biz de bu partinin üyesiyiz, rezillikleri

de hep beraber işledik, biz de de yani üsluplar, yöntemler beraber

şey yaptı, yani bunlar sizlerin özel bir hastalığı, biz bundan

bağışık falan değiliz. O açıdan, bir üslup sorunu genelde var. Ama bu

üslup sorununu ortaya koyarken gerçekten partimizin tümünün

yenilenmesi mantığıyla ele almak lazım, yoksa sadece reaksiyon duyup

yani canı acıyanın bağırmasının üslubuyla uğraşılırsa üslup değişmez

ve ~~6~~ biz bize öğretici olamazsınız. Prensipten partide yöntem

hataları hala sürüyor, yönetimde de yöntem hataları sürüyor. Elbette

bu yöntem hatalarını eleştiren insanlar da bunu yeni birşey bulup

eleştirmiyorlar onlar da bu partide bugüne kadar gelen geleğin

parçasının devamı şeklinde, kendilerini yenilemeye çalışarak filan

yapıyorlar. O açıdan ben kendimle ilgili söyleyeyim. Yani, ben

gidiyorsa, buna burada herhalde herkes, ben bu parti yönetimine karşıyım veyahutta, nasıl ifade edersek edelim, bunun, böyle bir lafın altına imza atar. Bu, bizim için değil, bütün partiler için sözkonusu ve her zaman için bunlar sorulmalı ki, sözkonusu olsun. Ama somut olarak da kendi partimiz için ve bugünkü durum için konuşuyoruz.

Salih: Şimdi, ben de bugünkü durum için, senin söylediğin gibi Erdal Talu yoldaş, dediğim gibi hakikaten parti yönetimin ve sizin de, Y.Y.' un da parti içindeki yenilenme sürecinin başlamasında, katkısı oldu. Ben bunun altını çiziyorum. Ancak Kutlu yoldaşın da bir lafı var. "Yarım hamilelik olmaz" diyor. Yani, siz partiyi demokrasi konusunda hamile bıraktınız. Ama şimdi bebek doğmasını istiyorsunuz. Ben böyle görüyorum. Yani, bir dönem bu dediklerinizi yaptınız, işlevinizi bu şekilde görüyorum. Gerçekten parti içindeki tartışmasını falan bizlerde, yani şimdi isim isim saymak istemiyorum, ama bu Avr. Kom. de yer alan veyahut kimi yönetici yoldaşların katkısı olmasa parti içinde söz söyleyecek konumda belki biz de değildik. Yani bugün eğer bunları böyle söyleyebiliyorsak, bunun ortamının yaratılmasında, sanıyorum saydığımız bütün bu insanların ve yapıların işlevi oldu. Yani onlar bizi hamile bıraktılar demokrasiye. Ama şimdi, doğru, yanlış bir bebek doğum sürecine girdik. Ve bu doğum sürecinde işte tikiyorsunuz. Tıpa mantığı da budur. Yoksa, bu yenilenme sürecinin başlangıcında işlevimiz...

Erdal: araya giriyor anlaşılmıyor.

Salih: Tabii yaşamı gösteriyor zaten, eğer biraz, parti tabanını tabii tanıyorsanız, yaşamın gösterdiğini siz de görüyorsunuzdur belki. Peki demek ki yani bu parti yönetimine düşmanım böylesine sadece soyut bir düşmanlık değil belli bir parti yöneticiliği anlayışına düşmanım biçiminde kullanılmıştır. İşte böyle protokollü olunca protokollü açıklamalar gerekiyor. Peki ikincisi demek ki iki görüşün yanyana basılması karşıtlığı diye bir soyut karşıtlık yoktur. Bu görüşlerin bu şekilde yanyana getirilmesinin özünde hareket noktasında verilen yanlış veyahut eksik veyahut doğru olmayan bilgilendirmeye bir reaksiyondur. Bunu bu şekilde anlamadığınız müddetçe istediğiniz kadar yani böylemi olur, böylemi olur şimdi kapatın bu (anlaşılmıyor) herşeyi kapatalım yeni baştan başlayın ve deyin ki Kardam yoldaşın dediği gibi komisyonlar uyumlar uyumlar sağlamayalım, böyle bir sürece gidin deyin herkesde yanyana masada duralım hiç bir sorun yok. Ama bu süreç değildi tez komisyonu oluşturulması süreci bu süreç değil. O açıdan eleştiriler bu noktada geliyor boyuna geriye döndürmeyelim. Şimdi bundan soruna çözüm gelirse yani bugün tartışma ister istemez gene martının kuyruğu değdimi değmedimiye dönüştü. Bence size radikal geliyor ama burjuva demokrasilerinde ha bide bu mahkeme sorunu vardı onuda çık açık söylüyorum yani hakikaten bu parti içinde eğer bir partili yoldaş ben bir burjuva mahkemesin giderim diyorsa o vakit o parti sadece bu yoldaşın konumunu sorgulamasın. Hakikaten bu doğru birşeyi falan bende bunu düşünmek istiyorum. Ama sizlerde birşeyi düşünün. Eger bir burjuva demokrasisinin aygıtına bir komünist partisi üyesi müracat ediyorsa demek ki o komünist partisi içindeki demokrasi taş devri demokrasisi bile değil. Bak bunu görmemiz lazım. Bu reaksiyonun sadece reaksiyon niye mahkemeye giderim falan anlamıyorum diyorsun ya bir komünisti bir burjuva mahkemesine götürürüm diyen nedeni anlamaya çalış, yani aydın olmanın komünist olmanın çağdaş komünist olmanın

böyle bir sorgulama mantığı olması lazım sadece reaksiyon boyna niye
 bağıyor bu adam niye bağıyor. Peki niye gıdıklıyor birisi onu
 yahut niye şiş sokuyor ona. Birde o var değilmi? Demek ki bu olayları
 da bu şekilde algılamak lazım. Gerçekten ben öyle görüyorum. Partimiz
 içindeki demokrasi şu anda burjuva demokrasinin de gerisindedir.
 İnşallah gelişir. Şimdi bu istifa yahut ^{istifa} ^{istifa} olayı bence çok
 demokratik bir adım. Bu beğenmediğim ama örnek olmamız gereken en
 azından bugün için gerisinde olduğumuz için burjuva demokrasilerinde
 bile eksiklik yapan insanlar geri çekilmeyi beceriyorlar. Bu geri
 çekiliş olayı da insanların saygınlığını hiç bir şekilde geriye
 atmıyor. Bence bu adım atılabilir. Bu uslub olarakta parti içinde
 iyi bir uslubun önü olabilir. Bu geri çekilişler sizin özgür
 isteğinizde olabilir. İlla PB' nun sizi görevden geri alması şart
 değil, çağdaş bir ^{adımı} bu tartışmaların odak noktası ^{olmasından} ^{olmanızdan}
 dolayı kendinizde ^{ahp} geri çekebilirsiniz diye düşünüyorum. Bu
 sanıyorum bu anlamda sizlerin konumunda sarsıcı bir düşünce olduğunu
 sanmıyorum. Peki artı bu demokratik ^{sebepten} tartışmanın özü yönetim de sözünü
 söyler tabanda sözünü söyler diye yoldaş iki-üç kere söyledi. Y.Y' u
 tabana ver ondan sonra sözünü söyle kolay, ama ^{şimdiki} yönetim ve
 Y.Y. veyahut diyelim parti yayınlarının yönetiminde olan insanlar bu
 organları çıkartıyorlar. Taban dediğimiz yani insanlar belli bir
 sınırlama içindeler. Yani biz ileşemiyoruz. Bak karar alıyorlar
 mesela biz mektup ^{çıkartıyoruz}. Mektup ^{işte} verilirse 15 gün sonru
 yollanıyor vs. yapılıyor yani demek zorluklarımız var. Yani bu anda
 parti içindeki kamuoyu tartışmasını illegal bir partide elbetteki
 partinin yönetimindeki insanlar kendi sözlerini daha rahat
 söylüyorlar. Sorun burdan kaynaklanıyor. Yoksa herkes açık açık
 konuşsa ^{işte} o dediğim gibi filan bir ortam olsa bunlar zaten sorun
 olmayacak örneklerini de verdik, o platformları herkese açmak lazım
 ki herkes sözünü söyleyebilsin önce. Şimdi sonuç olarak burasını tabii
 iyi dialog yaptık en azından, hiç olmazsa bu çağdaş adımı attık. Ama
 burası ^{geçmişte} olan olayları ^{artık} tartışırık hiç bir sorun çözmez yani
 bir ^{günün} ^{geçmiş} keçisi isterse bu ^{etle} olsun yahut Karam olsun isterse
 ben ^{ayrım} ^{ayrım}. Yani bu tartışmaların kökünde şimdi şu yoldaş ^{şu} yoldaş,
 şu yoldaş yatıyor diye, bu kim olursa olsun burda oturan hangi yoldaş
 olursa olsun. Bence bu belki bizim bu akşam uyurken içimizi
 rahatlatır. Ama burdaki hiç bir sorunada yani burdan geldiğimiz gibi
 de gideriz. O açıdan bence tartışmanın bundan sonraki ^{akışı} için
 biraz ^{daha}...ne yapacağız konusunda yani illa birşey yapacağız ama ne
 düşünce var bak ben bir öneri getirdim buraya önerim yanlış olabilir
 ama ben bizlerdende mesela Avrupa Komitesinden, Y.Y."dan diğer
 yoldaşlardan başka bir öneri yani tamam, senin dediğin çok radikal
 böyle olmasın ama ne olsun, ne olacak şimdi. Bak ben bir öneri
 getiriyorum, bu kamuoyuna açıklanırsa diyorum parti kamuoyunda
 partiye sahiplenmek konusunda bir hava estirebilir. Bu yanlış
 olabilir. Ama sizlerde bir şey söyleyin, ben bunları bekliyorum. Ben
 tekrar önerim o anlamda bu Y.Y' da Avrupa komitesinin görevinden
 kendisinin çekilmesi daha uygun tabii, yani böyle bir adım olabilir.
 Bir koordinatörler saptanması, konferansa bu koordinatörlerle
 gidilmesi ve ^{buralarda} ^{buralarda} Y.Y' un ve Avrupa komitesinin geleceğinin
 buralarda belirlenmesi parti kamuoyunda gerekir. Parti ve durumunu
 ortaya koyduğu için bunu tehdit diye algılamayın, yani parti dağılır
 filan diyince ben partide bir organ yahut benim arkamda şu kadar adam
 filan yok. Bu benim izlenimimdir. Parti içindeki ^{durğuluk} ^{durğuluk}, parti
 içindeki ^{umudun} ^{umudun} olması, parti üyelerinin cebinde istifa

durumun felce

başçısının dolaşması benim yaptığım bir saptamadır. Siz de gidin parti üyeleriyle konuşun, sizde saptayın. Bu buraya bir tehdit değildir. Bu böyle olursa partide ne olacak bilmem filan diye ne benim arkamdakihani partiden çıkın desem arkasından gidecek ikinci bir adam var, yok böyle birşey. Benim ne taraftarım var, ne ben kimsenin taraftarıyım. Hiç böyle bir durum yok. O açıdan burada böyle partinin durumunu açık bir şekilde ortaya koymamızı veyahut koymamda bir tehdit olarak almayın. Bu dağılmanın tabii tek süreci burada görmeniz lazım, buda son cümlem. Elbetteki bu tartışmanın olumsuzluğu değil. Genel olarak ben sanıyorum yıllardır illegal yaşamış bir partinin legale çıkması şu veya bu şekilde parti legal olmasa bile partililerin legale çıkışı gündeme geldiği bir dönemde bu ben bunu da yapıyorum bütün tartışmalarda yani tartışmaların hepsi çok olumlu yürüse, bu eksiklikler olmasa bile sanıyorum bizim partimizde de, partimizin ^{Aurupadaki} ~~giriş~~ tabanında da genel olarak legale çıkmamak konusunda bu bir teori olarak olmasa bile kendi kişiliğinde yani parti legal olsada ben legal olmam diyen bir dizi üyemizin olduğunu düşünüyorum. Yani böyle bir direnişinde olduğunu görmek lazım. O açıdan geri dönüşler örneği her legale çıkan adım bu anlamda parti üyelerinde korku bir korkuyu da beraberinde getiriyor. Bir dizi parti üyesinde getiriyor. Bunu ben haklı görüyorum. Yani bu partiye girerken illegal bir partiye üye olan ve kendi parti üyeliğinin komünistliğin illegal kalacağı varsayımı gündemden kalkma aşamasına geldiği şu veyahut bu şekilde zorlanacaklarını düşünüyorum artı partimizde tabii içinde bulunduğu durum bu parti için legale çıkıp ^{tear} ~~tear~~ içinde söylüyorum herhangi birşeyleri kaybetmeye değer mi sorusunuda beraberinde getiriyor. Yani partinin genel olarak olumlu görülmeyişi parti tabanında böyle olumsuz konumda yahut durumu çok zorlu olan bir parti için legale çıkıp kendi kişisel konumunu ^{getirmek} ~~getirmek~~ doğrudur gibi sorularında sorulduğu bir dönem. Yani demek ki böyle bir sorunda var partinin karşısında. Bu iki soru üst üste çakışıyor şu anda yani tartışmamızın yönteminin olumsuzluğu. Bence bu durumu iyi değerlendirmek lazım. Bu ^{anda} ~~anda~~ yeniden yani bu tezler etrafında tartışmaya katılan yoldaşlar sanıyorum birincisi bu legaliteye hazır kesimdir parti içinde. Zaten kimisi giderekte bu adımı yani şu anda ^{de} ~~de~~ imisleriyle çıkıyorlar ortaya. Yani bu insanların psikolojisine de kalıcı değildir bu partide. Bu bir tehdit değil, yani bizlerde bu emeği bir ^{kara} ~~kara~~ vermeye hazırız ama eğer hatta. (bantın öbür tarafına geçiliyor)en azından söylüyorum partiyi ayağa kaldırma konusunda önemli bir kaçırdığımız momenttir. Eğer bu konferansta da kaçırsak sanıyorum bundan sonra ^{biraz} ~~birazalmayada ^{ya} ~~ya alıp ^{alın} ~~alın~~ belimizi doğrultmak mümkün olmayacak üzülüyorum yani böyle bir gelişmeye. Ali S: Pekî sıra bende. Bende şu bugüne kadar tartışmalardan şöyle bir ^{sonuç} ~~sonuç~~ çıkartıyorum kendime. Bir kere biz ^{BAYK} ~~BAYK~~ nden arkadaşlar birkaç tanesi konuştu söz aldı ve bir açıkladık ki komisyona baştan bunu bizim bölge BAYK' nda bir ^{tez} ~~tez~~ çalışması içinde olduğunu ^{anlatılmadı} ~~anlatılmadı~~ aratılmaması bir eksiklik. Bunu ^{Erdoğan} ~~Erdoğan~~ söyledi sonra bir arkadaşta söyledi, sanıyorum bu açık. Onun için sizin burda esas işin özü budur dediğiniz konuda, arkadaşlar, ben görüş birliği olduğunu düşünüyorum. Burda hakikaten bir eksiklik var. Bende buna şahsen ^{katılmıyorum} ~~katılmıyorum~~. Ama bu konuda böyle bir eksikliği ortak saptayabiliyoruz. Bence bu toplantının bir olumlu sonucudur bu. Demek ki bizim kendi çalışmamızın partimizin çalışmasının bir eksikliğini birlikte saptayabiliyoruz. Bu konuda hem fikiriz. Hem bu eksiklikten sorumlu olan arkadaşlar hem de bu eksikliğe tepki ^{gören} ~~gören~~ arkadaşlar birlikte ^{duyan} ~~duyan~~~~~~

biz bunu saptıyoruz. Bu bir. öte yandan gerek o N.I. gerek Salih arkadaşlar tezlerin birlikte yayınlanmasına karşı olmadıklarını söylediler. Salih: Ben söylemedim öyle bir şey diyor. Ben böyle anladım. Çünkü Salih: Söylediği anlaşılmıyor yani şimdi burdan o zaman onu ben en doğrusu anlamakta zorluk çekiyorum. tekrar söyleyeyim. Esas itibarıyla bu tezlerin birlikte yayınlanmasına hiç bir itirazımız yok. Ama şimdi itirazımız var, aynı zamanda ben bunu anlamıyorum. Bu nasıl izah olur benim için bu Salih: Araya giriyor anlaşılmıyor. AS: yok dinliyorum ben ama. Elbetteki dinlemek her zaman otomatikmen anlamı getirmiyor. Belki sonra anlarım şu anda anlayamıyorum. Çünkü burda esas meseledeki salih: Söylediği gibi bir yanlış yapılmıştır. Bu da kabul edildikten ve sonra görüldükten sonra bundan sonraki aşaması yani bunların ortaya çıkan çalışmaların ortaya çıkan görüşlerin yayınlanması salih: Ne gibi bir sonuç olabilir, ne gibi bir zarar olabilir. Bence asıl şunu söyleyeyim. Ben birlikte yayınlanmasında da ısrar etmedi anlamıyorum. Birlikte yayınlanır, peşpeşe yayınlanır. Yani buda benim için bir sorun değil. Ama anladığım kadarıyla.....bir dakika, bir dakika N.I.'nin mektubunu hiç yayınlanmasın diyen, ben hatırlıyorum, böyle bir şey vardı. Ama bunlarda araya giriyor meydan sizin kimse değil....yok arkadaşlar. Mesele o değil. Bakın mesele siz biz meseleside değil. Biz burda hepimiz değişken insanlarız. Hepimiz hergün...mesele burda olay, doğrusu ne? öyle bir şey yapmaya çalışalım ki, bu yaptığımızdan başkaları iki sene, üç sene sonra, biz bunu tekrar düşündüğünde bir sonuç çıksın bir anlam çıksın. Yoksa ben bu mesele sen ben meselesi siz-biz meselesi olduğu zaman hiç kimseyi ilgilendirmez. Ama eğer burda bir yaklaşım meselesi ise, esas mesele olan onu bulmaya çalışalım. Oradada benim düşüncem şimdi, gerek böyle bir hata yapılmasaydı zaten diyorsunuz böyle bir hata yapılmasaydı yani önceden bilinseydi hiç bir itirazımız olmazdı. Şimdi daha hata yapılmış ve bu hata ortak tespit edilmiş ondan sonra bir itiraz olmasını da ben anlayamıyorum. Salih: Araya giriyor sen itirazı bizden bekliyorsun AS yok bir dakika, sen sonucunu çıkartıyorum, gördüğüm hata yapılmıştır diyorum. Ama bundan sonra şimdi değişik tezlerin ortaya sürülmesinden hiç bir sakınca, demokrasi açısından hiç bir tartışmaya katkı açısından sakınca ben göremiyorum. Bu tarafını eksik buluyorum. Sen, sizlerde en azından şunu söylemiş oldunuz. Yani öyle öyle bir hataya tepki olarak itirazınız vardı, Pekala bunu böyle koyalım. Bence bu benim açımdan en az tartışmanın başladığına kıyasla bir adım ileridir. Bir adım ileridir, çünkü ben doğrusunu isterseniz ilk duyduğumda sizin buna itiraz ettiğinizi ilk duyduğumda böyle bir bilgilendirme eksikliğinin bilmediğimden hiç size yani doğrusu sizin bu tepkinize ben bir tepki duydum. Şimdi biraz daha anlaşılıyor bir şey sizin tavrınız benim için.

Salih: Yazılı verdik sana, bir tane daha verelim beni anlaşılmıyor AS: Gördüm okudumda, yalnız bunu görmeden evvel duydum ben olayı. Bu mektup sonra elime geçti ve o zaman bunu ben hiç bir şekilde kabul edemedim tabi ki şimdi arkadaşlar bir şey daha söylemek istiyorum. İki şey daha söylemek istiyorum araya giriliyor anlaşılmıyor AS: Evet elbette istediğimi söylerim. Bunu senden izin almam. Herkes burda istediğini söyler. Burda tepkilerden söz ediliyor, arkadaşlar. Bakın tepkileri değerlendiriyorsunuz dediniz bana. benim eleştirilerim üzerine kullanılan üsluba karşı yönettiğim eleştirilere cevap olarak siz tepkileri eleştiriyorsunuz. hemde evet bu doğru tabii, tepkileri eleştiriyorum. Ancak arkadaşlar bizim şu hedeflememiz lazım. Hiç

birimizin, insanların ~~sinirlenir~~ sinirlenir. Herkes ^{de} sinirlenen bir yönüde var herkesin. Hisleri de var duyguları da var vs. bunu biliyoruz. Ama hiç birimizin bence tepki gösteryorum diyerek usulsüz bir davranma hakkı yok. Herkes tepki gösterdiği zamanda davranışlarını öyle uyarlamak zorundaki bu demokratik tartışmaya katkıda bulunsun. Demokratik tartışmayı engellemesin katkıda bulunsun. Yoksa tepki göstererek göstererek bu tepkiler, her türlü tartışma ortamını her türlü birlikte çalışma ortamını gödererek bütün toplumda birlikte çalışma ortamını yok eder. ~~Salih~~ koltuklarınızı bırakın ~~Salih~~ koltuk meselesi değil Salih ~~ciğim~~, yok efendim yok. Bu o zaman bu koltukları ~~Salih~~ tahttan konuşmak kolay ~~Salih~~ Sen diyorsan ki tahttan konuşmak kolay, koltuklarınızı bırakın, Şunu söylüyeyim arkadaşlar. Hiç bir zaman bu partide mülteci olmak bir koltuk veya taht meselesi olmadı. Evet hiç bir zaman olmadı. Ancak bunu böyle görmek bence bir yanılgıdır. Partimizin tarihi, bunca yıllık tarihi, bence bunu yeterince gösteriyor. Şimdiye kadar, burdada partimiz içinde partide üye olan partiye üye olmakla şu veya bu şekilde katkıda bulunan, partide yöneticilik yapan bütün insanların bunun sonucunda aldıkları belli ~~dir~~ arkadaşlar. Bunu bugün Ahmet Kabaklı bile yazıyor. Yani bırakın biz kendimizi Ahmet Kabaklı bile yazıyor. "Bu insanlar bunun karşılığında ^{aldı} bu kadar nedir?" Kendisi o bile teslim ediyor. Bize partimizin bizim hareketimizin içinde de yer almayı bırakın, bize selam verenlerin dahi bu toplumda aldığı bellidir. Hiç bu konu ~~taht~~ koltuktur birşey yok. Bunları bırakalım. Ama şu vardır, şu vardır maalesef. Taht koltuk meselesi değil. Her insanda benim dediğim olsun diye bir eğilim var. Bunu kabul etmek lazım. Benim dediğim, ben haklı, ^{çık}ayım, benim dediğim olsun diye bir eğilim var. Maalesef insanlarda hepimiz de var bu. Ben kendiminde bundan serbest olduğunu söyleyemem, herkeste var bu. Böyle bir eğilim vardır ama olsun. Taht koltuk meselesi değil. Şimdi bunu burdan ben ö.ö. dediğine gelmek istiyorum. Hakikaten böyle birşey var ve şimdide böyle bir ortam olabiliyor. Yani falancanın dediği mi olacak, filancanın dediği mi olacak. Benim dediğim mi olacak, onun dediği mi olacak gibi birşey. Ha biz bunu engelliyelim gerçekten mesele bu değil. Mühim olan doğru olan olsun. Herkes buna bir katkı yapmaya çalışsın. Herkes görüşünü söylesin. Herkesin görüşü sınırlı, herkesin görüşü yanlışlarla malul ister istemez eksik, ama biz bunların hepsini bir araya koyarsak belki bir doğru çıkabilir. Doğruya yaklaşabiliriz. Mesela olan budur. O zamanda şimdi doğruya nasıl gidebiliriz? Yani hakikaten mesela şimdi eğer ben Ahmet' in dediğini katılıyorum. Fikirlerin çatışması lazım. Buna katılıyorum, başka türlü gerçek bulunmaz. Ama fikirlerin çatışması insanların çatışması veyahutta insanların yenilmesi veyahutta onun da üstün gelmesi şeklinde anlaşılmalıdır. Maalesef biz de buda oluyor. Ve eğer ö.ö. de böyle bir şey olduğunu söyle biz bunu önlemeye çalışalım, bunu birlikte nasıl önleriz buna çalışalım. Ben mesela kendi payıma bunu katkıda bulunmaya hazırım. Y.Y. ^{da} olsun partimize böyle bir açıklama yapmaya hazırım. Hiç bir zaman filancanın falancanın dediği önemli değil. Kim demiş bu önemli değil. Mühim olan ne söylenmiş ona bakalım ve onu tartışalım. Yanlışsa yanlış. Buna doğru gitmeye çalışalım. Buna nasıl katkıda bulunuruz? Benim düşüncem şu. Şimdi Salih bir öneri yaptı. Bende yani çok böyle etrafı ^{daha doğru} biraz daha yavaş düşünen bir insanım. Öyle hemencecik yani aklım biraz daha yavaş işliyor. En iyi şeyleri çok kısaca bulabilen bir insan değilim çabucak. Ama şimdi düşünebildiğim kadarıyla söylemek istiyorum. Şöyle düşünüyorum. Bence bu tezler, değişik tezlerimiz falan yayınlanmalı, en kısa zamanda. Ve

sadece şimdi olduğu gibi değil. Yani yayın organında yayınlanmalı. teksir veya fotokopi ~~ile~~ çoğaltılması bana uygun gelmiyor. ~~N.I.~~ Birlikte basılsın basılmasın onun ~~ayrını~~ almak içinmi çağırdınız? ~~N.I.~~ biz burda böyle bir şey konuşup ben mesela bilmiyorumBir dakika bir şey çıkmıyor. Ben ne çıktığını sen kendin düşünebilirsin. Ben şimdi kendi ~~endi~~ fikrimi söylüyorum. Sen istersen deki bu fikir Ali' nin fikri değil. Bu ~~fikiri~~ filanca önceden Ali' ye fısıldadı. Bunu sen düşünebilirsin. Ben ayrıca başkasının söylediği fikride bana doğru bulursam savunurum. Doğru bulmazsam savunmam. Ha ama bu benim kendim aklıma geldi. Bilmiyorum arkadaşlar ne düşünüyorlar. Onlarda kendi görüşlerini söylerler. Mesela ben dedim gibi bu açıdan şimdi söylüyorum. Burda Ahmet' in demin söylediğini benimsemiyorum. Yani bizim yayın organımız bu tezleri yayınlamalıdır diye düşünüyorum ben. İkincisi demin söylediğim konu hepimiz açıklığa kavuşturmalıyız. Biz gazetemizde şunu yazmalıyız. Bu da değişik fikirler. Ha bir yanlış bilgilendirme oldu diye yazılmalıdır. Şey, komisyonun. Biz burda bir ~~taha~~ yaptık, buda açıklanmalı. Üçüncü ~~veyahutta~~ ~~şunu da~~ söylemeliyiz, burdan çıkan sonuç bence o. O sonuç konulacak ortaya mühim olan onun dediğini olacak bunun dediğini olacak, o komisyonunu bu komiteninmi dediği mühim değil. Hangisi doğru olacak, hangisi üstün gelecek. Bu mühim değil. bir dakika ben N.I. kendi fikrimi söylüyorum. Sen kendi fikrini söylersen veyahut söylemezsin. Sonra çıkar söylersen. Ben fikrimi söylüyorum. Sen kendi fikrini söyle bak Salih bir öneri yaptı. Bende benim düşüncemi söylüyorum. Burda bir sorun çıkartıyorum. Bir bilanço. Ha eğer sen derssenki ben burda üç kişiyim ötekilere danışmam lazım. Oda senin bileceğin bir iş. Oda senin hakkın. Ben sana illede şu konuda bir tavır al demiyorum ki. Ama ben burda görüşümü söylüyorum. Nedir burda ~~de~~ çözüm. Böyle bir sonuç olarakta şunu söylemekte tekrar ediyorum. Görüşlerin kimin söylediği önemli değil kimin görüşü üstün gelecek önemli değil. Mühim olan doğrusu. Ve yani bizim üyelerimizin çoğunluğunun doğru olarak benimsediği kabul edilsin. Herkes bunu tartışma fırsatını bulsun. Ve bir noktaya varsın elbetteki buda eksik olacaktır. Biz ona sonra şey bulmuş olmayacağız herhalde kaf dağının arkasındaki ab-u hayat kaynağını bulmuş olmayacağız. Ama gene kendimize göre birşey bulmuş olacağız. Bence bunu söylemek. Çünkü mesela ben N.I. arkadaşımızın mektubunda böyle bir hata görüyorum Bunuda hemen söyleyeyim yani sonunda ~~iste~~ siz ağzınızın payını aldınız. Yani bu bir tepki olarak anlaşılır bir tepki ama, mühim olan bu değil. Mühim olan kim ağzının payını almış, kim sonunda önerisi geri çevrilmiş, kimin önerisi benimsenmiş bu değil. Mühim olan biz hakikaten bir adım daha bir gerçeğe ~~gele~~ yakınlaşabiliyormuyuz. Kendimize bir adım daha çeki düzen verebiliyormuyuz. Bu kaideyi taşıdığımızı eğer hep beraber ifade edebilirsek bu iyi birşey, bence bu parti içinde ö.ö.ün demin söylediği yani kayı, hakikaten bu onunmu bu bununmu aşmaya bir katkı olabilir. Bunu düşünüyorum. öneri olarak bu aklıma geldi. Bu kadar.

Ferudun: Yoldaşlar bende görüşlerimi fikirlerimi dile getireceğim. Parti kamuoyunda bantların çözülmesiyle, sunulacağı için belki sizi sıkacak bazı şeyler tekrarlar olacak, bazı yoldaşların tekrarları olacak. Bunun için ben sabırla ben birbirimizi dinlememiz yönünde. Bu olgunluğu göstereceğimize inanıyorum. Yoldaşlar şunu birlikte saptıyoruz. Biz Avrupa Yürütme Kurulu olarak Avrupa yürütme kurulunun eski konferansın sonuçlarıyla birlikte ortaya çıkan fikirler ve belgelerle birlikte yeni bir tartışma dönemine girdiğini ve bu tartışma döneminde kendi fikirlerini geliştirdiğini ve giderek

oluşabilecek ileriye doğru çıkacak tezlerde bir birliktelik sağlanmadığı, fikirlerin üst üste düşmediği bir ortamda kendi görüşünü de parti kamuoyuna sunarak tartışmaya açacağı yönünde sizin yeterlice bilgilendirilmediği konusunda fikir birliğine vardığımızı ben şahsen düşünüyorum. Baza yoldaşlarla tek tek konuştuğumda şu kaygıları yoldaşlar dile getirdiler. Üst organlardan gelen belgeler parti örgütleri tarafından hemen olduğu gibi algılanıyor ve benimseniyor. Bu anlamda Batı Avrupa yürütme kurulunun tez çıkarması uygun değildir diye görüş belirten yoldaşlar oldular. Ben bu fikre katılmadığımı söyledim kendilerine. Bu fikre de katılmıyorum. Geçirdiğimiz son bir senelik dönemde bunun tersini gösterdi. Ayrıca bizim yine yoldaşlarımıza parti örgütlerimize ne kadar çok fikir ortaya atarsak böylesi önemli bir konuda gelecek dönemde, belki bir kaç sene içinde olsa, tartışmalarda, yani bu ortaya koyduğumuz tezler 1992 girişimiyle birlikte yeni boyutlar alabilecektir yeni tartışmaları getirecektir. Yeni gelişmelere gebe bir şekilde belirtiliyordu. Yinede önümüzde ki bir kaç senelik döneme ışık tutacak çok fikirli bir tartışmanın sonuçlarının ortaya çıkması yararlıdır diye düşünüyorum. Burda da hem fikiriz. Benim anlayabildiğim kadarıyla bazı yoldaşlar da. Bu toplantıda değil ama bazı yoldaşların kaygıları olduğunda belirttim. Bunun için söylüyorum buda parti kamuoyuna iletileceği için burda tekrarlamak zorunluluğunu duydum. Yoldaşlar, tabii her insanımız parti organımızın her yoldaşımız her insanı parti organının veyahut partinin neresinde olursa olsun özgürdür. Görüşlerini düşüncelerini açıkça söylemeye hakkı vardır. Her insanında hakkı vardır o görüşün o fikrin "doğru" veya "yanlış" olduğu yönünde kendi fikrini belirtmeye. Siz diyebilirsiniz yoldaş senin düşüncelerin şu şu konumlarında yanlıştır. Bende size diyebilirim yoldaş sizin düşünceleriniz şu şu konularında yanlıştır. Bu anlamda, ben, anlamaya çalışıyorum, yani anlamaya çalışıyorum ama kendim daha bunu aşabilmiş değilim. Yoldaşlarım Bu insanın hakkıdır özgürce karar vermesi bu hakkı kaldırmıyor benim bu fikri söylemem. Böyle bir Batı Avrupa komitesinin tez hazırlayacağını biz bilseydik, biz bu komitenin içinde çalışmazdık, kendimiz teker teker tez hazırlardık, bu hakkıdır her yoldaşın bu konuda hiçbir sözüm yok ama benim düşüncem burda ben kişi olarak söylüyorum, ben böyle bir komisyonda Batı Avrupanın tez hazırlayacağını bilsemde ben böyle bir komisyonun içinde çalışırdım. Böyle bir komisyonun tez çıkarma faaliyetine aktif olarak katılırdım. Bu benim düşüncem. Yoldaşlar, tartışmalarda, yine yoldaşlar dile getirdi. Bu fikrede yine katılamıyorum. Bir tez komisyonunda yoldaşlar olarak dediler, değişik fikirlerden bir araya gelmiştik ve bu değişik fikirleri uzlaştırmaya birbirine yakınlaştırmaya çalıştık. Burda zorlandık. Günlerce toplantılarımız oldu. Ve sonucunda böyle bir belgeyi partimizin önüne koyduk dediler yoldaşlar. Saygıyla karşılıyorum, ortaya bir ürün çıkmıştır. yoldaşlara teşekkür ederim ama, bence düşüncem söyle olması daha doğru olurdu düşünüyorum. Burda fikir ayrılıkları varsa, bu fikir ayrılıklarını ikiye üçer kişiler halinde kalabilir, tek tek yoldaşlar halinde kalabilir. Bunlar gruplar halinde fikirlerini partinin önüne koyup parti kamuoyunda tartışılması ve parti kamuoyunun fikirleri algılayarak ve kendi fikirlerininide katarak daha verimli, biz önümüzdeki perspektif ve çalışmalarımızı belirleyebiliriz diye düşünüyorum. Şu fikre şuradan katılamıyorum, biraz kopuk oluyor, yani bazı yoldaşlarımız Batı Avrup komitesi tez yayınlamamalıdır, şu aşamada yayınlamamalıdır veya hiç

yayınlanmamalıdır diye görüşler geliyor. Bu da fikirdir, bunu saygıyla karşılıyorum. Fakat bu fikre katılmıyorum. Bizim partimizin içinde demokrasiyi yerleştirme çabamız sürecinde nereden gelirse gelsin, hangi organdan gelirse gelsin görüşleri en geniş şekilde parti kamuoyunda tartışılmasının, sunulmasının ben demokrasi için doğru bir yöntem olduğuna inanıyorum. Bunu ama, fakat acaba psikoloji nedir, ne değildir, diye dikkate alarak doğruları savunamaz hale gelmenin doğru olmadığına inanıyorum. Bunu kendi pratik deneyimlerinden çıkararak söylüyorum. Ben ben bu hataları eksiklikleride partinin birliği, önümüzdeki görevler içinde bulunduğumuz psikolojik durum diye bazen bu eksiklikleri kendimde yapılabiliyorum. "Doğru" olan şeyin doğruluğunu sonuna kadar savunup tartışma cesaretini bana gösteremediğim anlarında var olduğunu kendim tespit ediyorum. ~~Ben~~ Bizim bu taraflarımızı yenilememiz gerektiği ortaya çıkıyor. Yoldaşlar, bence, şunu yine belirtiyim. Kamuoyuna açıklanacağı için, bunu ayrıca biz parti örgütlerinede indirgeyeceğiz, "FAC BK" nin ve yürütme kurulunun 21.06.'89 kararı yürütme kurulunun kararı görüşü ~~bu~~ ilkesel olarak her görüşün tartışmaya açılmasıdır. Bu anlamda BAYK'nin tezlerinin tartışılması amacıyla yayınlanmasında sakınca yoktur. Federal Almanya Komisyonundaki kimi üyelerin yaklaşımlarındaki "anti demokratik" "entrikacı" varsayımlarına BYK'nin bir dakika düzeltiyorum. Batı Avrupa yürütme komitesinin tezlerini yayınlama ile tartışmalara müdahale ettiği yönündeki değerlendirmelere katılmıyoruz. Yürütme kurulumuz şunların BAYK tarafından dikkate alınması gerektiğine inanıyor. FAC' de gelişen tartışma süreci görüşlerin tartışılması şeklinde değil organların organlarla hesaplaşma şeklinde gelişiyor. İki tezin bir arada yayınlanması bu gelişmeyi hızlandıracak. Kimi parti üyeleri ve örgütleri arasında ayırımı derinleştirebilecektir. İçinde bulunulan psikolojik ortam bize göre parti örgütlerinde iki görüşün değil iki ayrı düzeydeki farklı kurulun karşı karşıya gelmesine neden olacaktır. Böylesi bir durum partinin birliğine zarar verebileceği gibi önümüzde duran görevlere yönelik örgütü harekete geçirme çabalarını zayıflatacaktır. Kısa zamanda bu psikolojik ortamı yok edebilme olanağımız yoktur. Bundan ötürü yöre komitemiz Batı Avrupa yürütme komitesine komisyonun hazırladığı taslağın Y.Y.' da yayınlanmasından sonra kendi taslağının yayınlanmasını bu taslağı yayınlarken neden ayrı bir tartışma metni hazırladığının gerekçelendirilmesini öneriyor.

Yoldaşlarla konuşmalarda geçti, bize daha Bata Avrupa yürütme komitesinin tezi gelmedi dendi. Doğru yoldaşlar size gelmedi. Bu Federal Almanya Bölge Komitesine geldi. FABK'si yürütme kuruluna geldi. FABYK Kurulu kendi içinde, Y.Y.' un çıkmasını bekledi. Y.Y.' un çıkmasıyla birlikte, çünkü, bir süreç yaşandı. Bu süreç sizlerinde dikkatlerini tehlikeyi çektiğimiz tezlerin içeriğinden çok yöntem ve biçime takılan bir tartışmanın kaydı olduğu noktası ve burda belirtildiği gibi bir organlarla hesaplaşma noktasına doğru kaydığı gözlemlendi. Burda Y.Y.' un redaksiyonunun doğrudur ben o fikrede katılıyorum. Y.Y. redaksiyonu bağımsızdır. Bağımsız kararını kendi vermektedir. Bizim önerilerimiz olur kararlarımız olur. Biz onlara iletiriz. Önerilerimizi kararlarımızı iletiriz. Kendisi bağımsızca karar verir ki, biz bunu şimdi bütünüyle tüm parti örgütleri için savunuyoruz. Kendi yörelerinde kendi bölgelerinde bağımsız karar vermek ve karar oluşturabilme yönünde, bu fikri savunuyoruz. Buda gayet tabii Y.Y. redaksiyonunda ~~haklıdır~~ diye ben düşünüyorum. Ve bir ön

haklıdır

yazıyla birlikte gelişmelerle birlikte esas artık bu organlar arasında çatışma değil tezlerin arasında çatışma değil. Tezlerin içindeki fikirlerin tartışılması, Yeni fikirlerle zenginleştirilmesi yönünde yeni bir yazıyla birlikte tüm parti örgütlerimize indirilmesi yönünde yürütme kurulundaki yoldaşlarla fikir birliğine vardık. Biliyorsunuz zaten Y.Y' da dün çıktı. Şimdi burdan çıkarak yoldaşlar esas benim kişisel fikrim, bu noktaya yönelmemiz gerekiyor. Fikirlerin üzerinde tartışmaya yönelmemiz gerekiyor. Ancak biz burdan içinde bulunduğumuz, Salih arkadaşın dediği atıl durumu aşabiliriz. Ne kadar çok fikir çıkarsa ne kadar fikir üzerinde tartışılırsa ne kadar çok fikirle zenginleştirip kolektif bir sonuca varılırsa ve burdan çıkacak ürüne hep birlikte sahip çıkacak onu yaşama geçirme doğrultusunda çalışarak ancak böyle bir ataletin içinden çıkabiliriz. Tabii bu ataletin Salih arkadaşında belirttiği gibi başka nesnel yanları da var. Ama bu da şimdi ona ek oluyor. En azından bu ek olan şeyi şimdi biz ortadan kaldırma ve fikirler üzerinde tartışabilme yönünde bir yöne gitmemizin doğru olacağını düşünüyorum.

A.İlgin *Ben* B.: Sonuca doğru gitmek açısından söylüyorum. Ali yoldaşımızın getirdiği öneri kanımca dikkate alınması gereken bir hokta. Eğer sorunun düğümlendiği nokta benim taslak komisyonun başından belirttiğim o eksiklikimse ki yoldaşlarla genel mutabakatımız o, bu eksiklik parti kamuoyuna iletilir. Benim isimimde verilerekten de iletilir. Ve bundan sonraki tartışmaların seyri açısından dikkat edilmesi gereken taslakların birbirine karşılaştırılmaması gerektiği düşüncelerin ele alınması gerektiği biçiminde bir yazıylada birlikte bu toplantı sonucunda da açıklanabilir. Eğer sorunumuz bu ise yoldaşlar çünkü bir noktaya doğru geliyoruz. Bu konuda zaten hem ben kendi eksiklerimi kabul etmiş oluyorum. Hem de sizler konuyla ilgili düşüncelerinizi iletmış oldunuz. Ama bu anlamda şey yapabilirsek sorunu çözmeye doğru gidebilirsek zannediyorum bu toplantı bir sonuca ulaşır. Ama kanımca yoldaşlar bununla birlikte tez komisyonundaki yoldaşlarımızda en azından kendileri açısından yanlış olduğunu kabullenmeleri gereken hoktalar var. Bunu kabullenirse bende kendi eksikliğimi kabullenirim anlamında söylemiyorum. Madem ki eksikliklerimiz ve yanlışlarımızı bulmaya çalışıyoruz. Örneğin yoldaşlar tartışmalarda benim için *yanı* bir düşüncelerimin parti kamuoyuna birlikte gitmesi, gitmemesi konusunda bir düşünce getirmediğiniz. Gerçekten öğrenmek istiyorum. Yani diyelim haydi Batı Avru. Komitesine belirli gerekçeler söylüyoruz. Ama benim düşüncelerim niye gitmesin ben komitenin bir üyesiyim. N.İ. *Şu* yoldaşın Essen' deki toplantıyla ilgili düşünceleri ayrı. Demek ki *yanı* kelimelerden anladıklarımız ayrı. Bir şeyler konuşuyoruz ama bir sağırlar dialoğu gidiyor demek ki birbirimizin dediğini anlıyamıyoruz diye düşünüyorum. Yani sorun gerçekten adım atmak ise bu adımları atabiliriz kanısındayım ben. *Şu* Ben teknik bir şey hatırlatayım. Yoldaşlar sonuç belgesi biz, kaydada alınıyor, sonuç belgesi falan filan deniyor. Biz tez komisyonunun üç üyesiyiz. Bizim burada konuştuklarımızı noktası virgölüne kadar teybin çözülmesiyle açıklayabilirsiniz. Tez komisyonunun üç üyesiyiz biz fakat biz bir sonuç belgesi saptayacak belirleyecek şekilde bütün tez komitesi adına burada bir şey kararlaştıramayız. Bunu dinleyip onu alırsınız, *Şu* almayın tez komisyonu üyelerine bırakın isterseniz. İsterseniz gidip kendiniz alırsınız oda bir başka mesele ama bunu hatırlatmak istiyorum ben. Açıklanacak belgelerde tez komisyonunun üç üyesi, N.İ. ö.ö., Salih

Yiğit bunların söylediği noktasına virgülüne kadar yazabilirsiniz. Buda size açık çek. Ama tez komisyonu adına tamamen karar falan vermem ben burada. Bunu belirtiyim dedim.

Ö.Ö.: Ben kendi adıma sonuç olarak birkaç şey söylemek ve bu konuyu kendi açımdan kapatmak istiyorum. Bir; bakın yoldaşlar. Dikkat edin belki kelimeleri doğru bulamıyacağım ama dikkat edilirse yoldaşlar tek ses konusu var. Hakikaten çok önemli, bir allahın kulu farklı bir ses söylemiyor. Yani kusura bakmayın. Ben demokrasi dersi alıyorum. Çok fikirli falan. Yoldaşlar kimse çok fikirliliğe karşı değil. Kimse mesela ben hiç bir yönetici yoldaşa karşı değilim. Yönetimede karşı değilim. Hiçbiriniz dede ben bu intibayı görmedim. Yapılara işleyişlere biz katkı yapmak istiyoruz. Ben kendi adıma bundan yanayım. Bakınız biz niçin önemli niçin beni özgür bırakmıyorsunuz. Herşey özgürlük tabii düşünün istediğiniz gibi. Biz müsterekken şunu soruyoruz. Biz bilgilendirilmedik. Tartışmanın özü budur. Kimse bunu söylemiyor kaçıyor herkes bundan. Yoldaşlar bu yanlışlığı değerlendirmekle bitmiyor. Bu sürece yoldaşında belirttiği bir takım tehlikeli gidişlerle sanki organlara karşı bir bilmem ne var gibi algılamalara bu neden oldu. Peki bütün bu konuşmalardan sonra bu gelişmeyi ortadan kaldıracak bir öneri ortaya çıkmıyor. Çünkü ben şu özgürlüğümün kısıtlandığı inancındayım. Doğru yanlış kimseyi ilgilendirmez Ben böyle bir bilgilendirme alsaydım. Bu komisyonda çalışmayı değil yalnız çalışmayı yeğledim. Bu benim hakkım. Ben bunu sorguluyorum ve dolayısıyla bu noktadan sonra yani ne olacak şimdi yani siz bunu yayınlarmısınız yayınlamazmısınız beni hiç ilgilendirmiyor. İstedikinizi yapın yöneticisiniz. Ha ama ben kendi adıma komisyona katılmış bir insan olarak bir yoldaş olarak bu tartışma sürecine katılacağım. Gücüm yettiği kadar. Benim için bundan başka yapabileceğim başka birşey, bu süreç veya nasıl halolacak, nasıl partimiz güçlensin, zarar görmesin bundan, ben yoldaş kişi olarak dikkat edeceğim. Ama ben bu tartışmaya katılacağım. Ama şunu görebiliyorum ki ister istemez bu tartışmada organ kişiler olarak demiyorum organa gidecek tabii bu. Nereye gidecek ki başka. Hiç istememe rağmen bunlar olabilir ve her yoldaşda olacaktır. Ben buna dikkatinizi çekmek isterim. Örgütlerde bu konuşuluyor şimdi. Tezin içeriği faan önemli değil. İki tane ekip var, biz daha komisyonun toplandığı gün ben bu tehlikeye dikkati çektim. Dedim ki örgütlerde tabanda şu anlaşılıyor. Parti bölünüyor. İki tane ekip var bunlar gidici öbürleri yiyici. Eski kafa mantığı. Ben kimse kimseyi yiyemez dedim o saatten sonra. Neyse bunları konuştuk. Ve açıklama yapmağa karar aldık örgütlere. Bilsin taban, yoldaşlarımız diye. Böyle bir durum yoktur partide, partide ayrı görüşler tartışıyor, diye. Şimdi sen bu noktaya getir bunu bizim söylediğimiz eksiklikten ötürü bunu insanlar seyrediyor. Bu durumu şimdi nasıl düzelteceğiz. Hiç öneri gelmiyor. Demin kana konuşma öneriler var ama yeterli değil. Salih'in önerisi mesela hiç öneri yok değil. Evet ben kendi adıma konuşuyorum. Çünkü ben aslında şunuda görebiliyorum. Bu Avr. Kom. düzenlediği bu toplantı her anlamda amacına ulaşamadı. Çünkü üç kişiyiz biz burda. On kişilik bir komisyondan üç kişi katıldı. Nasıl karar alacağız burada biz. Öneriyi ben görmedim, öneriyi ben yaptım daha önce. Bu sorun şöyle çözümlenebilir. Bunu ben komisyon adına konuşabiliyorum, görebiliyorum. Bunu ben 8-9 tane yoldaş adına öneri benim için şudur. Kişisel önerim benim bu. Bu tezleri böyle bir açıklamayla böyle bir bilgilendirme yanlış yapılsın desin ve çeksin geriye Avr. Kom. tezleri, yayınlasin Y.Y. bizim tezleri. Kendi görüşümü söylüyorum.

Arkasından katılsın tartışmaya Avr. Kom. Katılsın öbür sayı onuda yayınlasın. Benim görüşüm bu böyle çözülüyor. Ama bu toplantı işte bu konuştuğumuz madem ... üç yoldaşın söylediği şu eksiktir bu eksiktir. Böyle bir açıklamayla yayınlasın Y.Y., arkasından da kimse engellemiyor, Avr. Kom.Ahmet Kardam: böyle bir açıklama yapıldığı taktirde yani bir açıklama yapıyor, bu eksikliği tespit ediyorsunuz, bu açıklanıyor bundan ötürü Batı Avr. kendini geri çekiyor. önce öbürü yayınlanıyor sonra öbürü yayınlanmış oluyor. Böylece B.Avr. Yür. Kom. yaptığı yanlışlıktan ötürü ne olmuş oluyor. önerideki mantığı yakalamaya çalışıyorum. Şimdi Salih yoldaş bu uygun düşmüyor. Erdal yoldaşa cevap verdi ona. Bir parti bu ister komünist Partin olsun ister bilinen burjuva partisi olsun fark önemli değil benim için. Bir partinin en üst organı tesbihte hata olmaz yani böyle. (dedi). Yani bir komisyon oluşturuluyor. Bak yoldaş teknikde hata olmaz dedim. Ama düşüncü bir organ var bir üst organlardan biri bu. Ama ben, bu kadar mantığım benim, ben böyle görüyorum meseleyi. Bir ~~gün~~ MK bir organ oluşturuyor uzmanlardan diyelim. Ve bir görev veriyor. Şöyle birşey çıkıyor, ~~Ve~~ indireceğim organlara, tartışarak. Başkalarıda indirir tek tek, demokrasi var. Bütün bunları biliyoruz yenilemek istemiyorum. Bu tez çıkıyor, bir hafta sonra pat diye o görevlendiren organ, bakın tam böyle değil ama birbirimizi kandırmıyalım. Bakın bu yoldaş PB üyesi bu yoldaş MK üyesi bu yoldaş ~~AK~~ üyesi, yani şimdi örnek, yani şimdi bunlar birbirinden kopuk şeyler değil. Benim mantığım ~~da~~ çok düz bir mantık değil. Ben böyle algılıyorum yoldaş. Bana şu bizim parti örgütlerimiz ve yandaşlarımıza bu tez indigi zaman ~~da~~ işte aynende yumurtayı düşüneceklerdir. Ben böyle düşünüyorum ve bundan korkuyorum. yoldaşlar. Eğer doğru yol, bu yapılan yanlışlar olmasaydı, senin dediğin olabilirdi. Bende o zaman kafamı değiştirebilirdim. Yine o komisyonda çalışırdım. Açıkça böyle. Biz bilseydik böyle olduğunu hiç bir sorun olmayacaktı diye düşünüyorum. Erdal: Pekiyi yoldaş ben tez taslağını indirirken ben yine MK üyesiydim, ben yine PB üyesiydim, BAYK sekreteriydim. İlk tezi indirdim kimi örgütler ~~buteni~~ rededtiler. İlk bu. ~~Okur~~ Bir şey demiyorum ben. Ben onu demiyorum rededme etmeme meselesi değil yoldaş, bu noktayı söylemiyorum.

Salih: Şimdi son sonuca gelmek lazım, sonuç illa bir bildiri üzerinde açıklamak illa ortak bir görüşün olması şart değil ama, yani Ziya ~~ben de~~ yoldaşın dediklerinin hepsine katılıyorumda, işte böyle olay kayıda ~~giriş~~ ~~ya~~ ~~anlaşılıyor~~... hem kendi adıma hem de komisyon daki tüm yoldaşlar adına. Biz F. Almanya konferansında bütün görüşlerin bir broşür olarak basılma istemini getirdik, daha çok rededen yoldaşlar arasında sende vardır Ziya yoldaş. Biz dedik ki bu konferanslarda bundan sonraki tartışma süreçlerinde gelecek bütün görüşleri istisnasız dönem dönem toparlarsın broşür olarak basılsın önerisini getirdik. Bu öneri rededildi. Ve sizlerde özellikle sizleri açık oylamada gördüğüm için söylüyorum. Yani böyle parti kamuoyuna açıklıyoruz diyerek sanki tez komisyonu içinde parti içindeki görüşler kimden olursa olsun ne kadar yanlış olursa olsun yayınlanmasını engellemek isteyen insanlar varmış imajını vermemek lazım. Sen böyle imaj vermek istedin demek istemiyorum. Ama bende altını çiziyorum. Madem böyle protokollü konuşuyoruz. Böyle bir sorun yoktur tez komisyonu içinde hiçbir görüşün engellenmesine vs. diye bir sorun yoktur. Sorun açıklandı. Bu konuda Avr. Kom. eksikliğini saptadı. Aynı şey ~~ben~~ yoldaşın bir şeyi içinde geçerlidir. Tez redaksiyonunun ben yaptığım için kendisine telefonla söyledim,

farklı görüşlerin varsa bunları ilet, arkasına koyalım. İlk aşamada birinci bölümle farklı görüş ileteceğini filan diyordu sonra bambaşka bir tez oldu vs. Bu sürecin karmakarışıklığının sonucudur. Sanıyorum tez komisyonundan kaynaklanmıyor. Prensipten bütün komisyon üyeleri ne bu teze ilgili serh koyma imkanı vardır. Bu imkanı kullanabilirlerdi. Bu anlamda hiç bir engelleme olmadı tez yayınlanırken. Sonra mücadele edersen şöyle bir komisyon oluşturuldu. Bakın ben işsizlik parası alıyorum, zor yaşıyorum, bir çocuğumda beslemek durumundayım. Su tezler meselesi binlerce lira paraya mal oldu bana. Hamburg' dan dünya kadar insan topluyorsunuz elbetteki bizler zaman zaman mesela bu bir çok tabii bir kararda, ö.ö. abi mesela yoldaydı buluşamadık, biz bir araya gelemiyoruz. Hamburg' dan Münih e bu kadar bütçemizde yok. Bütün bunları telefonlarla vs. iletıyoruz O açıdan şu aşamada birisinin katkısı olmayabilir. Biz de hiç bir görüşmeyi yaparken tez komisyonun hesabına filan demedik. Bütün bugüne kadar gerek N.İ' nin olsun gerek benim olsun tez komisyonu adına birşey söylediysek ulaşabildiğimiz ölçüde 10 üyenin en az 6' sına ulaşarak ve gerçekten ulaşmamakta bir seçmek filan değil kaldı ki bu tezin imzalanması konusu ben seni sadece.....çalıştım. imzalamıyacağını bildiğim halde ulaşmaya çalıştım. Yani mantığı açık olduğu için açık mektup. Böyle bir şey olmadı. Eğer olduysa elinde maddi gücü olmayan hiç bir aparatı olmayan tek tek çırılçıplak parti üyelerinden oluşmuş yani bir aparatla bir koltukta bir yönetimde olanaksız insanların katılımıdır işte bu eksiklikler diyalog eksikliği bu olanaksızlıkların sonucudur. Prensipten gerçekten tez komisyonu bütün yoldaşlar adına ben bunu açıklıyorum. Hiç kimse böyle bir görüş engellemesi düşüncesinde değildir. sorunun nedenini açıkladım. Burada yani şimdi bir konuda tez komisyonu adına açıklamak istiyorum. Ve bunu yani güvenerek açıklıyorum. Burada Ali yoldaşın getirdiği yani hata yaptık açıklansın o zaten sizlerin kararı. Yani o konuda biz size böyle bir açıklama yapın demek yetkinisen sahip değiliz. Komisyon size böyle birşey söylemez zaten. Eğer siz böyle bir eksikliği yani hata mata içinde bırakmak istemiyorum. Görüyorsunuz benim kişisel gözümde bunu söyleyen insanlar benim gözümde yükselir. Eğer böyle bir eksikliği birisi saptayıp söyleyebiliyorsa bence prestiji artar insan olarak yani. Onun için sizin bileceğiniz birşey. Tez komisyonundaki insanlarda buna benzer. İkincisi işte Y.Y. bu tezler söylemi basılsın böylemi basılsın diye bir soruya ben tez komisyonuna verebileceğimi düşünüyorum bu açıklamayı. Tez komisyonu bir yanıt vermeyecektir size. Niye vermeyecektir çünkü bir Avr. Kom. tez çıkartıp çıkartmayacağı konusu yanlış bilgilendirmenin ötesinde bizim görüşümüz sorulmadı. Y.Y. tez elinde hazırken basmama konusunda ne bizler biz bütün olanakları hazırlayan parasını da biz veririz dedik biz öderdik. Biz başarız, dizeriz, yetiştiririz her şeyi dememize rağmen bu yapılmazken bize sorulmadı. Şimdi bunun nasıl yapılacağını bu şekilde bize sorulmasının yani bizimde onayımız alınarak böyle bir şeye gitmesi yani bu toplantının sanki amacı bu imiş gibi böyle maalesef yani burada benimde kötü bir alışkanlığım oldu. demek ki güven bir kere sarsılmış. Birbirimizden hep böyle olumsuz şeyler algılıyoruz ama ben böyle birşey algılıyorum böyle olmasa bile o açıdan tez komisyonundan böyle birşeye her iki konudada eksikliğini gören organ varsa açıklamalıdır. Tez komisyonunun bu konuda yani bizlerin yani buraya katılamayanların onayını almamıza gerek yok. iyi olur açıklarsanız. Tezlerin nasıl yayınlanacağı

konusunda bugüne kadar bize sormadınız, bundan sonrada sormayın. Ama biz bu konudaki görüşümüzü söyledik. Yani bu tezlerin tartışmasındaki olay herkesin görüş, bir organın görüş söylemesi değil bir manipulasyona olaydır. Kasıtlıdır kasıtsızdır. Bilmiyorum işte eleştirilsin diye yapıyorsunuz.

Bu olayın yalnız geçirilmesi yoldaş hata yaptık, açıklanır filan yetmez. Bu da bir örnektir benzetme uygun düşmüyor ama örnek aklıma gelmedi Alman polisi SDU' tun bürosunu basmış, illegal bastı. Ondan sonra polis komiseri bir açıklama yaptı bu bir hata idi. Yani bu olayı değiştirmez. Anlatabiliyormuyum şimdi siz de bir iş yapıyorsunuz bunun sonucu var orada huzursuz bir ortam yaratılmış durumda. İki ay oldu tez komisyonunun tezleri çıkarılı. Tez komisyonu kendisinde dahil biz bu partimizin yenilenme konusunu gündeme getiremiyoruz. Kendi kafamızda getiremiyoruz. Sonuçta da e biz daha yapmıştık eyvallah deyip işi geçiştirmek böyle olmaz. Böyle olmaz, yani diyelim hatayı görmek bir adım tabii. Bir döneme bakarsak yönetim dediğim benim fetvadır diyenler, hepimizde, bir zamanlar bende Essen parti örgütünün sekreteriydim. Üç tane adam bağlıydı bana . Bende onların karşısında mafia babası gibi çıkıyordum. Yani dediğim kanundu. Parti kanunudur yani card diye getiriyordum Şimdi epeyi adım attık.....okuduğu kadar bence olumlu bir karardır, yani bizden bir komisyondan falan ayrıyetten komisyon oluşturan organ burası. Bence o organın kararı dikkate alınmalıdır. Benim oradan anladığım kadarıyla ö.ö. yoldaşın önerisinde bu düzeyde yani, çoktan yapılabilirdi bu, bir tanesini basın arkasından da öbürünü basın diye, bu benim önerim değil ama, böyle bir öneride ortada var, dikkate alınacak önerilerde, dikkate alınacak bir öneri diye düşünüyorum. Ama sen samimi olarak getirdiğim öneriyi tekrar ediyorum, gerçekten Av. Kom. ve Y.Y baş redaktörünün kendilerinin görevden çekilmesinin, işin bürokratik yanının değil, işin prosedürünü değil, gerçekten en azından almanya'da yada tanıdığımı sanıyorum, geçtiğimiz dönemde bir iki ay parti tabanını, önemli şekilde tanıdığımı sanıyorum, Parti içinde, partiye sahiplenmenin önünü açabilir ve şunuda samimi olarak söylüyorum, bu kararı almış yoldaşların parti içindeki bunca zamandır verdikleri emekleri, kariyeri olumlu anlamda söylüyorum yani dürüst anlamda bir kariyeri bahsediyorum, yani kariyerizim anlamında değil, bunu sarsmaz. Yani benim kişisel değerlendirmem bu. Bu adımı atarlarsa, sanıyorum, zaten bu tip bloklar ne derece doğru, işin başka yanı birarada parti yaşamının önü açılabilir. Ben bunu söylerkende hiçbir zaman, kendimde böyle bir yere aday madayda değilim, böyle bir psikolojiye, bu önü açılmalıdır. Sizlerle beraber biz de yandık yani. Sizlerin yönetiminde bizde, yarı yönetici gibi çıktık millet yani ve taban beni veya sizi pek ayrı görmüyor ve bizi yönetici yönetici sanıyor ve size duyulan tepki bizde var. O açıdan kendimde böyle bir yere aday değil ama hakikaten bunların önü açılabilmesi parti tabanı sahip çıkmalı, sizde bir deneyin. Yani hakikaten parti kamuoyu sahipleniyormu? Bu partiye olayı sizde deneyin. Bunun önünü açabilirsiniz. Bu adımları atarsanız, bu adımı atmanın onuru sizin olacaktır, atmazsanız iki üç yıl sonra belki o kadar bile olmayacak, partinin bu süreci daha derinleşecek diye düşünüyorum. Burada da o vakit hakikaten sizin geri dönülmez sorumluluklar olacak diye düşünüyorum. Hatta içinizden geri dönmek isteyenler var, döndükten sonra arkanızdan konuşturulmanın temellerini oluşturacak bu direngeç, yani koltuklarınıza sarılmanızın koltuk bir matah olması şart değil, yoldaşın dediğine kesin olarak katılıyorum, oturduğumuz koltukları.

kahvenin tahta iskemlesi, tahtlarımız o. Daha başka bir taht yok partide zaten. Pekiyi, sen kişi olarak şöyle bir önerimi, dileğimi getirmek istiyorum eğer. Çünkü çok siz bunu özellikle Av. Kom.' i bütün yani yönetici yoldaşlar bir araya geldi herkes görüşünü söylesin, bende Alman yadaki bir farklı TK' da farklı görüş çıkartmış bir yoldaş olarak Avrupadaki diğer Bölge toplantılarına katılıp bu görüşlerimi savunmak istiyorum. Sözlü olarak bu konferanslarda savunmak istiyorum. Eğer görüşlerin savunulması konusu gerçekten böyle çok altı çizildi samimiye, bir; bu olanakları teknik, iki; maddi olanakların yaratılmasını istiyorum. Yani çok somut İngiltereden Danimarkaya kadar hangi Av. Ülkesi varsa Av. Tezlerini tartışan, bu konferanslara katılmak istiyorum. ^{Tu'dan başka yoldaşlar da katılmak istiyorsa katılsın.} Ama bu konferanslara TK' dan ben kişi olarak şeyimi veriyorum. Buralara katılıp, bu ülkelerin konferanslarında içinde katkısı olduğum tezleri savunmak istiyorum.

Ahmet Kardam: Somut önerisinde ısrar etti Salih yoldaş, bu öneri konusunda sadece PB'ya yönelik yapmıyor, kişiler olarak istifa etme istemi var. Ben o zaman kendi payıma hemen söyleyeyim düşüncemi, Y.Y.' in burada kasıtlı ve bu sonucu doğuracak, kasıtlı davranış içinde olduğuna inanmıyorum, bunun kanıtı da yok bu bir, iddiadır, kanıtlanması gerekir. Bu kanıtlanmadığı sürece Y.Y.' ^{Alınmadı} Salih: Burda ne yapıyoruz yani delimiyiz bilmiyorum, ^{Alınmadı} sen birşeyi öneride bulundun, senin önerin karşısında kendi düşüncemi açıklıyorum yoldaş. Bunun için bu nedenle ne kendim, nede yazı kurulunun Y.Y.' un redaksiyonunda ve baş redaktörlüğünden istifa edecek bir durum göremiyorum. PB ama, PB yoldaşın getirdiği noktayı incelesin, ben yanlış görüyor, değerlendiriyor olabilirim, gereğini yapsın. BAYK' in durumu açısından burada sadece onun bir eksikliği değil, Burada bütün süreçte değişik şekillerde konuştuk, hangi aşamalarda nelerin eksik olduğu, bu eksikliğin bu tabiliğin içersinde ele alındığında bir çıkış yolu bulunur. Burada sadece birtakım insanları istifaya çağırmakla burda ne ⁰ sorunu ne bu sorunu çözemeyeceğiz, burda sağlıklı bir yaklaşım olarak bulmuyorum, öneriyede katılmıyorum ve BAYK' in bir üyesi olarakta herhangi bir şekilde istifayı düşünmüyorum.

Erdal: Ben doğrusu bu toplantıyı yaparken, bu toplantıya çağırırken yoldaşları sonuçta ortak karar alacağımızda bir sonuç bildirgesi veya açıklama yapacağız diye bir şey düşünmüyordum. Çünkü sonuç itibariyle düşünüyorum ki konuşmalarımız yayınlandığı zaman, herbirimizde üzerinde düşüneceğiz elbette burda bir çok değişik görüş, öneri vs ifade edildi. Ve bu bir dialogunda aynı zamanda somut biçimi olacak ve bundan sonrası için, çok daha görüşlerin tartışılacağı, insanların kırılmayacağı hakikaten olumlu bir tartışmanın parti içinde, atmosferini yaratmak ^{Konuşmada} olarak ortak sonuçlara, anlayışlar olarak kamuoyunda bir açıklama olarak değil tek başına, ama anlayışlar olarak varabileceğimizi düşünüyordum. Nitekim bence bunun belli ipuçları var, görebildiğim kadarıyla, ayrıldığımız kuşkusuz yerlerde var. Bu ipuçları açısından bakıldığında onun için hemen söyleyeyim komisyon üyelerinin kimilerinin onayı olmaksızın bir açıklama olmayacak diye düşünüyorum. Şimdi birincisi: BAYK üyesi bir yoldaşın bizim kendi içimizde yürüttüğümüz tartışmalar ve tez hazırlama faaliyetleri konusunda, sizi bilgilendirme konusunda eksikliğini kendisinde ifade etti. ^{Bende} söyledim bu bir eksiklik hakikaten, baştan bilinseydi belkide bir çok sorunu bu biçimde tartışıyor olmayacaktık. Fakat bunu açıklamak için söylemiyorum. Bu ister bir taraf görüşünü, yanlışını kabul etsin veya etmesin, ben kendi payıma, hangi organ veya kişi olursa olsun kendi hatasını

Rahatlık

gördüğü zaman bunu rahatça mutlak kamuoyunda bunu açıklayacak olgunlukta olması gerektiğini düşünüyorum. Şimdi söyleyeceklerim bunu ortadan kaldırmak için değil. Ama yoldaşlar Bir şuanıda düşünmek lazım, bakın bu çok konuştuğumuz tartışma uslubu veya kültürü, birbirimizi anlama, diyalog meselesiyle bağlı. Bakın, eğer böyle bir açıklama eksik kaldıysa bilinki ben kendi payıma yorum olarak ^{ekle bir bilgilendirme} söylüyorum yoldaşa bunu etrafıca konuşmuş değilim, Ama böyle ¹ bu yan mutlaka rol oynamıştır. Buna sizin de kendi yaklaşımlarınızı eğer üzerinde biraz düşünecekseniz değerlendirin diye söylüyorum. Şöyle bir baskı, en azından şuna meydan vermeme kaygısı rol oynamıştır. Yani yoldaş toplantıya katılırken BAYK'ın tezleri ne oldu sorusu ile karşılaşılıyor. Değişik görüşlerden katılan insanlar arasında. Mesela diğer o güne kadar tartışmalarda farklı görüşler söylemiş insanlara, senin görüşlerin ne oldu diye bir şey ¹ geri çekti. Evet evet o da geri çekildiğini zaten söyledi, zaten tartışmaların sonuçları belli idi. Şimdi bu noktadan sonra şu mesela yani eğer ilerde BAYK şu veya bu biçimde bir tez hazırlıyorsa veya tartışmaya sunacaksa, biz burada komisyonda çalışmayı sürdürme yanlısı bir eğilimi bakın baştan dikkat edin bunu ilerde birbirimize diyalog sürdürürken parti bütünü açısından dikkate almamız gereken bir yöntem olduğu için söylüyorum. Bu yöntem derhal ¹ şunu getiriyor, bir manevi baskıyı getiriyor. Çünkü yoldaş açıklamış, ben de kendi daha önce savunduğum, daha öncesi BAYK'deki görüşlerimi aynen savunmayacağım ve kimsede eski görüşünü aynen savunmayacak, böyle bir konsensüs oluşmuş, bu olumlu bir adım. Hakikaten hep birlikte yeni bir senteze varmanın yollarını açıyor. Bunun olgunlaştığı bir ortamda tutum olarak ilerde başka bir görüş Batı Avrupa sunarsa ben yokum, çalışmasına katılmamak bu konsensüsü, aman şimdi henüz aramadan, ¹ hemen olup olmadığını, birlikte bir sonuca varmamızın olanaklı olup olmadığını görmeden, yeni bir kopmaya yol açmasın kaygısını hemen gündeme getiriyor. Bunu şunun için söylüyorum. Hakikaten bu konsensüsü aramanın olanakları olduğu bir ortamda eğer birbirimize daha ¹ rahat yaklaşıp tartışma ortamını geliştirebilseydik o zaman ilerde gelecek görüşlere veya farklı anlayışlara karşı tutumumuza ¹ hemen o noktada, kesin belirlemeseydik ¹ ve ne bir kopmanın yeniden bir dağılmanın, yeniden bir araya gelememenin temellerini atsaydık tahmin ediyorum çok daha sağlıklı bir tartışma ortamı yaratılabilirdi. Bunları eksikliği örtmek için söylemiyorum, ama bakın birbirimizle tartışırken birbirimizi anlamamız açısından takındığımız tutumların her birimizin psikolojisinde ve ¹ Ferudun Ziya yoldaşa katılıyorum, belli düşüncelerimizi ve doğru bildiğimiz şeyleri kararlılıkla savunma da, ister parti birliği için, aman psikolojik ortam için, aman işte birbirimizle yanlış anlaşmalara yol açmamak için, kaygılarıla bir birimize yeterince açık olamıyoruz. Halbuki bakın yoldaşlar biz açıklığı istiyoruz. Onun için düşünüyorum ki eğer açıklığa yardım edecek birbirimizi bu anlamda düşüncelerini görüşlerini rahatça söyleyebileceği bir ortamı zedeleyecek her davranış o anlamda yardım etmiyor, parti içi açıklığın tartışmanın gelişmesine. Bence böyle bir eksiklik vardır. Düşünürseniz üzerinde tekrar ve komisyondaki bütün tartışmaları gözönüne getirirseniz bence bu konuda eksiklikler olduğu görülebilir. Halbuki biz doğru bildiklerimizi, diye düşünüyorum doğru gördüğümüzü açıkça söyleyebilecek rahatlıkta olabilmeliyiz birbirimize karşı. İşte istifa ettin etmedin, ayrıldın ayrılmadın, üst organın sunulacak, sunmayacak, bu organ meşrudur, değildir tartışmasının ötesine doğruyu birlikte aramak açısından söylüyorum. Şimdi Salih ¹ Yoldaş da

Parti içinde zor bir dönemden geçiyoruz. Bu doğru. Doğum sancıları çekiyor partimiz, bu tesbitede katılıyorum. Ama yaşanan sorunlar konusunda yoldaşın söylediği, işin bir yanı diye düşünüyorum. Yani legale çıkarken kimi parti kadrolarının tereddütler duyması biçiminde bu ~~bence~~ anlık duygular. Bunlar hiç yoktur demiyorum ama egemen olduğunu zannetmiyorum, anlık duygular diye görüyorum. Çünkü ~~diyorum~~ ^{biliyorum} ki bir insan illegal bir örgüte üye olurken daha fazla şeyi göze almıştır, özveri anlamında, tehlike anlamında vs. Böyle olduğu yaşamda, yaşam tersini çok kanıtıyor biliyormusun. Bizden önceki komünistler yeterince bunun deneylerini yaşamışlar, biz de yaşadık yakın geçmişte, öyle hiç de az tehlike olmuyor. Belki duygusal, bakın bu duygusal duyguda aslında kendi politik görüşlerimizi, kendi açık kimliğimizle tartışmada kendimizi yeterince güvenli hissetmemizin ~~sonucudur~~ ^{sorunudur}. Ben onu daha ideolojik ve politik bir sorun olarak görüyorum. Bu tür duygular var. ama esas sorun elbette komünist hareketin içinde yaşadığı durumdur. Bugün ve partimizin yenilenme çabalarıdır, komünist hareket içindeki yenilenme tartışmalarıdır. Bizim eskiden beri birikmiş sorunlarımızı aşma çabasıdır. Biz hem legale çıkmak istiyoruz, yasala çıkma mücadelesi diyoruz, hem geniş birlik diyoruz, yenilenme diyoruz. Bunlardan bir tanesi ile karşı karşıya kalan, koskoca partilerin nasıl sarsıldıklarını ve sallandıklarını görebiliyoruz. Bunların üçü ise her halde çok farklı, kolay taşınamayacak bir yük. Bu nedenle her birimizin bir defa parti faaliyetine verebileceğimizin azamısını vermede, çalışmak hemde birbirimizi yardımcı olmak gibi bir görev var. Burada kaçırılan bir fırsat var hakkaten FAC açısından bakıldığında yoldaş, burda o tesbite gelmek için söyledim bunları. Ama düşünelim bence FAC parti konferansına ki her birimizin demokratik geçtiği konusundaki ortak yaklaşımlarımızın olduğu, olumlu bir konferansın ardından, partiyi bütünüyle harekete geçirmedeki eksikliğimizin ne olduğu konusunda düşünmemiz lazım. Bu bir yanıla demek ki tek başına demokrasi yeterli olmuyor. Bu demokrasiyi yaratıcı faaliyet için iyi kullanmak gerekiyor. Bu demokrasinin önemsiz olmadığını göstermiyor. Ama özellikle B.Almanya'daki politik faaliyetimiz konusunda yeterli bir konsese ulaşmamış olmamıza ve bir çok yoldaşın böyle bir konsensüs olmadan parti faaliyetine katılmada tereddüdü davranmasında önemli bir rolü oldu. Değil mi, her birimiz böyle aynı güçle asılmadık işe, diyelim konferans sonrasında. Buradan da çıkarılacak sonuçlar var, bence. öneriler konusuna gelince ben bundan sonra tezleri Y.Y. nasıl basar, bütün samimiyetimle söylüyorum, bu Y.Y yazı kurulunun vereceği bir karar. Bence baştan beri fazlaca bir önemi yoktu. Bugünde ilâsel açıdan veyahut ta uygulama açısından çok önemli değil. Bu tezleri biriktirmeyi basar, ayrı ayrı mı basar vs. bu, çok önemli gelmiyor bana. Benim ancak daha önce söylediğim gibi titizlendiğim bir hokta vardı. o da B.Avrupa' daki bütün parti üyelerine, ortaya çıkan bütün farklı görüşlerin olabildiğince seri bir biçimde ve birlikte ulaştırılmasıydı. Bu önemliydi benim açımdan. Çünkü daha önce alınmış karardı ve bütün parti örgütlerimizin bir ~~adım~~ ^{adım} daha aktif tartışmaya çekmenin bir yolu da var olan bütün görüşlerin onların bilgisiyle, onların elinde tartışmaya başlamak ~~adım~~ ^{adım} önünü açmak. B.Avrupa Y.K bence bu anlamada görevini yaptı konferans hazırlığı açısından bakıldığında. İstifa vs. önerilerine gelince benim anlayışım şu yoldaş, Bunu da sen kendi görüşüm olarak söylüyorum. Bir defa parti içinde hiç bir görevin partinin yönetim organlarının ve tabanın iradesi dışında işgal edilemeyeceği düşüncesindeyim. Hele bu

noktadan sonra, partimizin geldiği bugünkü aşamada¹ sonra bunun hepten olmak zorunda olduğunu düşünüyorum. Ama ben şöyle bir yöntemi kendim için doğru bulmuyorum. Parti tabanı ve yönetim organları kendi iradesiyle beni görevden alır, buna da söyleyecek hiçbir şeyim yok, yapacağım hiçbir şey yok. Ama kendi yapma² ben şundan kaçınacağım, taşıdığım sorumluluğun hesabını vermeden bir görevi terketmeyeceğim. Bu parti içinde yaratılması gereken bir özeleştirici anlayışı ve ahlak anlayışıyla da bağlı diye görüyorum. Yani ben. Kongre beni seçtiyse bir göreve, Kongreye gitmeyi, bütün faaliyetim konusunda kolektif değil, kişisel sorumluluğumu taşıdığım konularda da kongreye hesap vermeyi ve kongrenin benim hakkımda bu hesabın altına bir toplam çizgisi çekmesinin kendi açımdan hem benim eğitimime, hem de parti içi kültüre daha önemli katkıda bulunacağını düşünüyorum. Elbette bu en demokratik biçimlerde olabildiğince yapılmalı. Bu adet yerleşmeli partide diye düşünüyorum. Ve özellikle de sorumlu olduğum tabana karşı hesap vermemin önemli olduğunu, yukardan görev değiştirmelerle veya istifa edip kenara çekilerekten bu sorumluluğu yerine getirmemenin doğru olmadığını düşünüyorum. Sen seçildim yoldaş. B. Avrupa Komitesinde benim görevim. Ben seçildim. Avrupa komitesi olarak yaptığımız³ Avrupa konferansında vereceğim hesabını. Bunları da tartışacağız o zaman. Yani bunlar boşlukta kalmamalı biliyormusun. Partinin sürekliliği açısından insanlar kendi yaptıkları eylemlerin sonuçlarını belli bir organa belli bir tabana, belli bir kuruma açıklayıp, onun eleştirilerini almadan, o kurumun değerlendirmesini almadan geride kalmasını ben doğru bulmuyorum yöntem açısından. Ama onun dışında dediğim gibi irade kullanacak organların uygulamaları ayrı. Ondan sonra nasıl yardım edebiliriz sürece sorusunda ben şunu düşünüyorum. Yani gerçekten bizim elimizdedir, parti içinde insanların değil, organların değil, ama farklı görüşlerin tartışıldığı bir ortamı yaratabilmek. Hiç kimsenin değil yumurtanın hiç bir insanın kırılmayacağı bir tartışmayı yürütebilmek. Bunu yapmak elimizde gerçekten. Bunu sağlamak ta olanaklı diye düşünüyorum. Yani, eğer biz bunu ortak bir iradeyle açıklasakta, açıklamasa ta ama kendi bizzat bundan sonraki tartışma sürecindeki tutumlarımızla ve davranışlarımızla farklı görüşlerde isek bile bunları görüşler olarak tartışabilmeyi başarabiliriz. Bu konuda ben Batı Avrupa yürütme komitesi⁴ olarıktan üzerimize düşeni yapacağımız diye söylüyorum.. Kendi yapma⁵ düşeni de yapacağım. Ve ben düşünüyorum ki Parti kamuoyunda böyle bir tartışma olduğu zaman hakikaten sonuçta farklı görüşlerden yararlanırsak daha iyi bir senteze de varılacak. Böyle bir sentezin yaratılmasına hep birlikte katkıda bulunabiliriz. Yine Y.Y. açısından bakıldığında ben Y.Y.ün bütün var olan görüşleri ve tartışmaları olduğu gibi bu süreç içerisinde yansıtabilecek önlemler olması gereklidir diye düşünüyorum. B. Avrupa YK olarıktan bu konuda birçok öneriler geliştirebiliriz. Sayfaların yeterli olmadığı dönemde özel olarak bu dönem çek-al yaparak veyahut broşür yaparaktan, ne olursa olsun, gelen bütün görüşleri yayınlamak ve parti kamuoyuna indirilmesini sağlamak gibi bir uygulamayı özel uygulamalar, önlemler geliştirebiliriz. Bu yararlıda olacaktır düşüncesindeyim. Evet sonuç olarıktan ben tartışma, şey konusu vardı. Yani yoldaşın B. Avrupadaki konferanslara kişi olarak katılmasının olanaklarının açılması, bunu nasıl yapacağımızı üzerinde düşünelim yoldaş, kolay olmadığını sende herhalde biliyorsun. Bir de böyle uygulamalar, mesela ben kendi yapma⁶ söyleyeyim. Bundan önceki tartışma sürecinde F. Almanya'nın hemen hemen hiçbir semt veya bilmem ne birimindeki tartışmaya katılmadım.

Hayır, ülke konferansları için bir şey geliştirebiliriz ama bu da anlaşılır bir şeye dayanmalı, yani evet o anlamda bir uygulama yapılabilir, çünkü ben düşünüyorum ki, ^{ne} yönetimin bu konuda tartışma süreci içinde ne yönetim organlarının ne de görüşleri olanların ayrıcalıkları olmamalı bu tartışmada. Herkes için eşit uygulamalar olmalı. Hakikaten demokratik ^{Selâde} bir şey için. Bu eşitliği nasıl dengeleriz bunun yöntemleri üzerinde hakikaten düşünelim, senin önerini de B.Avrupa YK da tartışabiliriz diye düşünüyorum. Birinise bu uygulamayı yapıp başkasına yapmama gibi şeyler ^{Salih} ara konuşmaya giriyor.: Tez çıkardıysa..... tez tartışılacak şimdi Av. Kom. bu tezin Av. Kom. üyesi gidiyor oraya.... bunu sunacak bir adam şimdi Katmandudan tez geldiyse, Katmandudanda bir adam çağrılır, yani adamın.... ben bu anlamda söylüyorum ^{Erdal İslam} Erden yola çıkarak bende söyledim yani belli görüşlerle katılmış özgün görüşlerle beraber komisyon olarak veya organ olarak neyse onların bu tür konferanslara katılabileceği bir biçim bulabiliriz. Bu anlamda eşitlik uygulamak diyorum. Şu anlamıyla bunun üzerinde B.Avrupa YK olarak düşünelim. Ama esas önemli olan hakikaten, ö.ö. yoldaş söyledi bir lafın arasında içerik önemli değil, kimse içeriği tartışmıyor diye. ^Ö önemli olan bu içeriğin tartışılması ve görüşlerin tartışılmasını sağlamaya çalışmak olmalı. Bunu başarabiliriz diye düşünüyorum ve kimsenin bu süreç içinde, herkes için geçerli, yani kişiliğinin yıpratılmasının biçiminde veya görüşler yerine gölgelerle, insanlarla döğüşmek gibi bir uygulamanın önünü kesmek gerekiyor. Bu konuda tezleri indirirken tartışmalar süreci boyunca birlikte uyarılar yapmak gerekiyor. İşte F.Almanya'nın yaptığı uyarı gibi, bunun belirtileri ortaya çıktığı zaman, birlikte ortak tutum ^g olmak gibi bir yöntemler geliştirebiliriz diye düşünüyorum. Biraz daha soğuk kanlı davranabilseydik aslında bunu bu anlamda da aşabilirdik. Örneğin gene biz B.Avr. YK da düşündük yani Tez 1. Tez 2, Görüş 1. Görüş 2 diye bir şey kullanmadan bunları birlikte basalım diye. Ama doğrusu özellikle mahkeme kararı falan geldiği için cesaret edemedik. Sizi ^g gıyabınızda bizler için böyle bir uygulamaya karar vermek. ^{Konuşurunda}.....işte ben hüküm vermek istemiyorum. Hakikaten burjuva demokrasisinin aşgarisi var mı bizim partide, en azından B.Avrupa'daki ^{Salih: Aya giriyor, anlaşılıyor} yine genel konuşma yoldaş, herhangi bir ülkedeki herhangi bir komünist partisi için şey yapmıyorum. En azından B.Avr. da konferans sürecinden bu yana oldukça demokratik ve özgür bir ortamın partisinin yeşerdiği kanısındayım, ve bunu çok daha oturmuş kurumsallaşmış birçok partinin başaramadığı kanısındayım. Burjuva partilerini de bu anlamda bir demokrasiyi yani biz de ay da yaşamıyoruz, işte görüyoruz bunu onda birini bile pek daha gerçekleşmediğini de görüyorum. sosyaldemokrat denilen partilerin de kongrelerine katılıyorum. ^{Salih} Ben saf bir öneri daha yapmak istiyorum.FIDEF' in ben ²⁰ bin DM aktardım. Karşılıklı konuşmalar. sen o zaman alan benim de Salih: Evet alanda veren de benim...alan dersen o zaman olur. Salih: Alanda verende yoldaş az mı para yedik. Türkiye'de de burada da verdikmi hesabı. Şimdi bunu partiye mafia gibi diyemesin yoldaş. Salih: Ben mafyalık yaptım ama alanda mafia. Kim olursa....öyle dersen başka yoldaş. Salih: şimdi benim çocuğum var. Karstadt' an mal ve onu ve getirdiği zaman, ben oğlum, kızım bu malı nereden getirdin diye sormazsam ben suçluyum, çocuk değil. anlıyormusun, o açıdan şimdi ~~sen~~ yine bir öneri yapayım... sen kendini çocuğun yerine koyuyorsan eğer, suçum yoktur diyorsan o başka

şey.... Salih: Bak ben şimdi.... yine tüm bu tartışmalara rağmen samimiyim....o bölüm yayınlansın mı Salih: valla siz nasıl isterseniz. Her şey açık. Benim açımdan sorun yok. Sizler karar verin....Anlaşıyor. Salih: Fırsat geldi, eğer onun hesabını verebilecekseniz yayınlayın.Salih: Bana sormadınız, siz yayınlıyorsunuz....Başka bir yoldaş, Salih yoldaşa: Bak yoldaş biz birlikte karar aldık siz diyorsunuz ki.....hayır, herşe sizin elinizde, yoldaş kullanıyorsunuz diyor. Şimdi bunun bir hesabını vermek lazım. Söylediğin sözün hesabını vermek lazım. Salih: ama ben Salih Yiğit olarak..... insanlar söylediği sözün..... Bakın yoldaş çok açık söylüyorum, eğer yoldaş dediğini ciddi olarak söylüyorsa, kullanma....olarak desin bu kullanmaktır bunu yapmayın desin. Bunu demiyor açıkça. Salih: yoldaşben söyledim. Yok yoldaş dedi. Eğer desin ki bunu yapmamak lazım, bunu söylesin o zaman. Ama kullanıyorsunuz demek.....

N.l.:...tam uyuyor bu söylediğin. Valla açık mı açık tamı. Ahmet heyecanlı heyecanlı, yoldaş olumlu davrandı. Çok güzel sordum. Belki bir heyecanlı anında söylemiş olabilir diye Ahmet yayınlanmısının özellikle altını çizdi. Ben de onun üzerine söyledim bunu....geçmiyor.

Peki yoldaş, herhalde bu kısmın yayınlanmaması daha doğru. Salih: Şimdi ben şunu söylemek istiyorum. Ben Salih Yiğit olarak söylediklerimin altına imza atabilirim...Bu açıdan hiç sorunun yok yoldaşlar.... yani parayı alanda yiyende ortadadır, biliyormusun hepsi bunun hesabını vermesi lazım. Parti bunun hesabını vermediği müddetçe biz zaten bir adım daha atmıyacağız. Bunun ve birçok şeyin hesabını. Şimdi devam edelim...bütün bu tartışmalarla...rağmen bir araya geldik, yedi saatimiz geçti saf yanlarımda var. Ben yine böyle bir öneri yapmak istiyorum. Bütün bu benim yaptığım daha önceki öneriler kendi önerilik niteliğini koruyor.hiç bir önerimi geri çekmedim. Yani sizler benim kanımca eğer sağduyu gösterebilseydinizdaha başka yanıtlar verirdiniz ama ben burdan çıkışla yani bu tartışmada, yani bu tartışmanın son bölümünün heyecanına filan değil, genel havayla, yani gerek tezlerin içeriğinin tartışılmasının, gerek Avr. da hakikaten belki ben de enayiyim yani niye parti ayağa kalsın içinde şu partiyi de ayağa kaldıralım merakı var. Şu da olabilir mi acaba samimi olarak, yani hakikaten buda mı acaba eski düşünce, kalkmasın, yerindibine gitsin, başka araçlara gidelim demek ta mümkün belki ama ben diyemiyorum. Hatta saf bir öneri naiif bir öneri.he denebilir yani diğer yoldaşlar olarda benim yoldaşlım yani o arkadaşlara da katılıyorum, düşünüyorum azınadan. Bence bütün bu tartışmalarda getirilen önerilerle hiçbir yere varılmaz, yani bunlar söylenebilir işte B.Avr. Komitesi böyle bir şeyi açıklar, Tez komisyonu.....kimi insanlar işte bak hataları gördüler filan diye sevinebilir ben sevinmem, beni ilgilendirmiyor yani. Birşey değişmeyecek çünkü.Ben diyorum ki o vakit Avr. Konferansı için bir hazırlık komisyonu oluşturulsun. Yani Avr. Konferansını hazırlayan organ,hayır Avr. Komitesi olmasın, bir komisyon oluşturma genel olarak yani yabancı bir şey değil. Oluşturulabilir, illa Avr. Komitesinin kendisinin hazırlaması şart değil. Bu komisyon, yani Avr. Komitesinin kendisinin hazırlaması şart değil. Bu komisyon, yani Avr. Komitesi elbette bunu oluşturacak, ama seçmesin. Bir tarih versin, buraya katılmak isteyen Avr. nın bütün ülkelerinden isteyen kaç yoldaş varsa gelsin. Şu

soruyu sormayın. ama ya 200 yoldaş gelirse ne olur? Aman keşke gelse. Yani...çok gelirse heyecanlanmayın. Hep böyle çünkü. Böyle açık yapınca herkese açık, böyle bilinen parti komisyonunda yer almaya gelecek filan gibi. ^{başvurular} yani onlar keşke olsa, o vakit hiçbir dertlerimiz olmaz. Öyle bir rahatlığımız yok ama, herkese açık, Avr. Konferansının tartışılmasıyla ilgili. Bunlar bugünden sonraki süreçte tek söz sahibi olacak olan. Bir organ, bütün parti üyelerine açık. Yani İngiltere'den, Danimarka'dan Fransa'dan isteyen partinin temel örgüt üyesi yahut yöneticisi, yahut ~~ta~~ komisyon üyesi kim olursa olsun hiç bir sınırlama yok. Açık olan bir komisyon oluşturulsun. Bu komisyon, a) bundan sonra Avr. Konferansının tüm hazırlıklarının yapıldığı kararlar alsın, teknik örgütlenmesinden vs. ama bu kararların alınmasında bu organlar adına katkısı olması lazım maddiyatı vs. nasıl yapıyorsa bunlar. b) Bir tartışma yayın organı çıkartılsın. Bu tartışma yayın organı ayrı bir yayın organı anlamına gelmeyebilir. Öneri şöyle de olabilir. Mesela bu komisyon bütün bu tartışmaları, ama ilkesi açıklık tabii, her görüşün içinde yayınlanacağı bir şey. Y.Y.' un mesela bir dönem üç ayrı özel sayfaları olabilir. Onar sayfa, yirmişer sayfa, bu anlamda ^{değerli haberler,} yalnız ayrı bir yer. Bence 15 günde bir ek şeylerde çıkan, ilkesi ama, kimden gelirse gelsin ve ne kadar uç hatta ^{bu adam} yani herkesin ^{uzağa da} bile çok uç, ^{um} ⁷⁰⁻⁷⁵ ^{diş eceği} ^{fonisleri} bu yansıması özgür olan hiç bir sınırlama, üslubu tek ölçülerin adının altına koyması lazım, küfür etmesi adına mal olacak o adıyla beraber yayınlanacak. Böyle bir organıda bu komisyon çıkarsın. Ve Avr. daki tezlerimizin sonuçlandırılması ve Avr. Konferansına bu komisyon götürsün ^{benim} partiyi ^{partilileri} Ben böyle yapıyorum, samimi olarak yapıyorum bu öneriyi. Hiç kimsenin dışlanmadan yapıyorum, ama açıklık ilkesi olsun, seçme değil, yahu ^{tekerle ilmi.} tutta İngiltere kendi adamını veya Almanya kendi adamını gördüğü gibi değil. Tabii ki Bölge Komitesi de katılabilir. Gerçi ya herkeste katılabilir. Nasıl ö.ö. yoldaş bu tartışmaya Almanya Komitesinden kişi olarak geldim dedi, mesela İngiltere' de de bir ^{ö.ö.} yoldaş varsa gelebilir. Ben bunu öneriyorum, samimi olarak öneriyorum. Bu komisyon bu Avr. Konferansının örgütlenmesi ile ilgili ve bu tartışmaların yürütülmesiyle ilgili tüm kararları burası alacak. Yani eğer olursa ya ayrı bir yayın, yahu ^{peyden peyi...} tutta Y.Y.' un bir içi, bu teknik yanı işin. Bu yayının redaksiyonu da burası olacak, ^{peyden peyi...} Gelen tartışmaları o koordine edecek.

Erdal: Yani şimdi BAYK Konferans hazırlığı açısından bakıldığında teknik olarak işi somut olarak gözümüzde canlandıralım. Aslında bizim ^{geçen} işin ^{yani} seçilen delegelerin BAK'na katılımı sağlamaktan öte bundan sonra konferans kararıyla ilgili pratik kararları alması söz konusu değil. Çünkü her ülkenin konferansının nasıl örgütleneceğini bu ülke karar veriyor ve yürütüyor. Bizim açımdan BAYK ^{olaraktan} bu tartışmaları yönlendirme, bu tartışmaları düzenleme falan gibi bir görevimiz yok. Zaten doğru da olmaz mümkünde değil bu. Ancak bir tek görevimiz var, ülkelerde aşağılarda ve konferanslarda yürütülen tüm tartışmaları olduğu gibi bütün parti kamuoyuna yansıtabilmek. Bu açıdan komisyon önerisi genel olarak yapacağı iş açısından çok fazla birşey yapmaz. Artı bu öneri örneğin bugün seçilmiş bölge komiteleri açısından bakıldığında doğru da olmaz. Yani bu komisyonun o ülkedeki konferansın nasıl örgütleneceğine karar vermesi gibi bir şey söz konusu değil zaten. Yani her ülke kendi, ^(anladım, anladım) ama burda önemli olan şu gerek konferanslardaki tartışma tutanaklarının olsun, gerekse bu tartışma boyunca

yayınlanmış bütün, yani yazı yazmış görüş belirtmiş, seni tabirine uygun çok uçlarda savrulan herkesin düşüncesini bütün parti kamuoyuna yansıtmaktır. Bunu için özel bir yayın yerine hakikaten Y.Y yayınları biçiminde, ekler, özel sayfalar vs.konarak, çünkü ben de düşünüyorum, bir aylık periyod pek şey bir periyod değil, elimizde biriktikçe 6a-periyodik eğer düzenli bir akış varsa, diyelim 15 günde bir Y.Y'un bir başlık ataraktan işte "B.Avr.Konferans tartışmaları" biçiminde gelen bütün tartışmaları, görüşleri, tutanakları yansıtıcı bir yayın yapmak kararını alabiliriz.

Salih: Ama bu Y.Y'ı başlatıyor Yoldaş açıkladı Beni dedi hiç leim e saptanmaz. Bu güne kadar yapmadım, bundan sonra da yapmayacağım. Salih: Bu önerinizi şeye o yoldaş yazı kurulu olarak aldıkları kararı söylüyorlar. Salih: Geçen sene de eleştirilmesini istek kesti. Hapishane gazetesine çevirdiler

yani, kelime kelime çıkardılar içinden. E olacak işmi... Ben Hürriyet gazetesine ilan vereceğim, orda bastırıcam, bunda basmazlarsa. Kelime kelime (karşılıklı konuşmalar anlaşılıyor) Biz Y.Y' a yaparız önerimizi, ondan sonra bakarız

Salih: bunlar çıkış değil tabii... Erdah burda öneri yapıyoruz yoldaşlar en azından burdaki her öneri masanın üzerinde kalıyor. Yok yok çıkacak yoldaş. Yok o kadar, onları çıkarırız yoldaş merak etme. Olmazsa BAYK'si olarak biz yayın çıkarabiliriz. (karşılıklı konuşmalar anlaşılıyor) Şimdi bak yoldaş sen en iyisi işin nasıl olacağına bakmak Salih: Pekala niye bu kararları başkasına vermekten korkuluyor, ben anlamıyorum, açıklayın, deyin ki almanya' da Avrupa konferansına kadar ne yayınlanacak, ne yayınlanmayacak, bu bir komisyona devredeceğiz, yani biz kendinizi bu karar mekanizmasından çekiyorsunuz demektir. Yani.....İngiltere örneğin ekstra tez çıkarttığı zaman.....anlaşılıyor.....gibi kararları sizin elinizden çıkartmaktır bu. Bunu niye dışarıya vermekten korkuyorsunuz nasıl bir dışarı, ben demiyorum ki kisi Ahmet' e, Mehmet' de, açık tutun ilan edin, herkese açık olsun, parti dedik, parti dedik.....aynen parti üyelerinden oluşacak bir komisyon Avr. Parti örgütünü o götürsün konferansa. Niye bu konuda zorluğumuz var.

Erdah: Yoldaş bak şu konuda zorluğumuz var. Ben örneğin BAYK' si olarak ne A.Almanya ne de İngiltere konferansının nasıl düzenleneceğine kara vermiyorum.

Salih: Ben bunu söylemiyorum aslında Salih: Sorun şuydu eğer Salih: Avr. Konferansından bahsediyorum) Avr. Konferansının Salih: Bakın şöyle söylüyorum. Bölgeler yani İngiltere, Almanya vs neyini nasıl yapacak bu konuda ne bir komisyon müdahale etmeli, ne de Avr. Komitesi. Bu konuda tamamen hem fikiriz, Avr. Konferansına gidiş sürecidir. Bu konferansta yapılması gereken bütün örgütlenmeler ve Avr. Konferansına partiyi kim götüreceğ, apayrı bir komisyon olsun. Yani buna sizler kendi görüşü olan bir taraf olarak katılın, yahut kendi görüşün savunan bir taraf olarak ama siz götürmeyin. Teknik hazırlık da oradan gelsin. Ha şu anlamda sorunuz yok. Delege sayısını belirlemek diye filan. Neyse bir eşit yani her ülke için bir ayrı standart onlara göre yapılır, onlar kararları alındı herhalde. Yani bu konuda bunlara karışmak anlamında değil, yani buralarda bir şeyleri değiştirmek gibi bir düşünce yok kafamda. Kamuoyunu, parti kamuoyunu ve bu ülkelerin Avr. Konferansının teknik örgütlenmesinden, bu Avr. tezlerinin sonuçlandırılmasında Salih: tartışmaları koordine etmekle yükümlü bir komisyon oluyor. ve bu koordinasyon yetkinizi elinizden, bu komisyona verin. Ama ilkesini de koyun. Yani biz deyin ki bu komisyon bir

sansür kurulu değil, herhangi bir kısıtlamada yapmayacaktır. Böylece bütün bu tartışmaları yürütsün. öbür şekil nedir. Ondan sonra Y.Y. derse ki işte bizim işimizde sayfa şeyi falan önemli değil, tartışmalar içinde 10 sayfanın, 20 sayfanın, ya böyle bir şey kullanır, ki kullanmalıdır da..yani...ayrıyetten yetmiyorsa da aralarında ek sayılarda bütün görüşler, istisnasız ister MK de bir görüş çıkartsın ona da aynı.....

Ahmet Kardam: Ben şunu söylüyorum. Tartışmaların Y.Y.' da yansıması açısından Y.Y. için ayrı kurul kurulsun, bu üçüncü bir şey olsun. Peryodik mi çıkartır, şey mi çıkartır vs. kara versin, nasıl yapacağına kara versin. Erdal: Neyse bu öneriyi kapatıyorum. Salih: İçeriğin bir yanından söz edeceğim. Bu bir sadece teknik öneri değil yoldaş. Ve bende bu konuda kafam açık değil, yani şöyle bir öneri yaparsanız, aynı açık söylüyorum, böyle bir komisyona kimsede gelmeyebilir. Ama bu da bir sonuçtur. Gelir biz örgütleriz yoldaş. Bunların örgütlendiklerini biliyoruz yani telefon edip şu konuda bir yazı çıkmış, sen de ona kaşır bir yazı yaz diye örgütleyenleri de biliyoruz. O açıdan bunlar sorun değil. Hep bunları demagojiye dönüştürenleri.....)

Erdal: Ama bak sen BAYK' sinin koordinasyonu benim açımdan çok daha güç olacak, ben daha şimdiye kadar daha ayda 360., ödemedim. Salih: Tabi yani sizlerin daha başka harcamaları olabilir. Ama bizim yok. Yok telefon faturalarını getireyim yani Salih: tamam ben samimi olarak önerimi tekrarlıyorum. Bu öneri sade ve sadece bir teknik örgütlenme sorunu değildir. Bir salon tutup bir konferans toplantısı örgütlemek, Avr. Komitesi de var. herhangi bir Essen veya bir Dortmund' un yerel örgütleride yapar sorun bu değil, Partiye sahiplenme konusunda ki doğru bir yöntemdir, yanlış bir yöntemde değil önerdiğimiz yöntem alışmamış bir yöntemdir,, herkese açık böyle bir parti üyelerine çağrıdır ve onlar getirsinler. Bunun yöntemi şudur bence, yani sen dolaylı olarak istifa etmiş gibi oluyorsun. Yani değil mi bütün işleri katılanlarla buş olsun. Biz hayır, biz ise bu tür organların ve parti içindeki tartışmayı konferansta, kongreydi gibi vs.örgütlenmesi gerektiği fikrinden yola çıkıyoruz. Yani senin katılan herkesin katıldığı bir komisyon eliyle örgütlenme bana doğru gelmiyor. Fakat şuda yapılabilir. Örneğin belli bir şeyi de hissediyorum, hissetmenin de ötesinde ifade edildi zaten de yani güvensizlik var. O zaman yani Y.Y' un konferans tartışmalarını nasıl yansıtacağını belirleyecek yeni bir kurul yaratmak yerine ben diyorum ki Y.Y. yazı kurulu aşın konferans boyunca gelen bütün görüşlerin yayınlanması faaliyetini, yani bizzat yazı kurulu faaliyetini aşın katılmak isteyen herkese. Zaten bu yapılabilir. Salih: Bir şeyler soruyor. Erdal: Hayır hayır, yani yazı kurulu çalışmalarına katılmıyor du herkes. Hayır işte onun için diyorum ki yani yazı kurulu zaten az sayıda insandan oluşuyor. Yazı kurulu yaptıkları genel görüşleri yansıtmak olduğu için aşın o katılmak isteyen herkese ve onlar Y.Y. olarak yazı kuruluyla mevcut yazı kuruluyla birlikte partiye gelen bütün belgeleri nasıl yayınlanacak karar versinler yayınlasınlar. Bizim açımdan bakıldığında komisyon açısından ben hakikaten bir komisyonun yararlı olabileceğini düşünüyorum özellikle bu komisyonun teknik hazırlıklar kısmının hiç bir önemi yok, yani onun için komisyon faaliyetine gerek yok özünde. Ama konferanslar yapıldıktan sonra ilerde çıkan sonuçların BAK'sından nasıl sonuca ulaştırılacağı..

Salih: Ama bak Almanya'dan çıkmış bir tezin İngiltere'ye gidip gitmemi iki ay geçiktiriliyor Çok somut yani bak kim geçiktiriyorsa Husamettin işne geçiktiriyor. Tamam şimdi Husamettin işneyi çözelim. Birlikte yayınlanmaması kararı yüzünden. geçikiyor (Salih: Hiç önemi yok. Şimdi bir tez geldiği zaman, müsaade et, kağıt buraya geldiği zaman bu yayınların biliyormusun. Başkasından geliyormu, gelmiyorum o da benimdir. Burada hiç sorun yok. Şimdi Ahmet'ti Mehmet'ti geçmiş i iki saat tartıştık. Son olarak hepsi benim hatam. Ama şudur tezler yayınlanmamıştır, iki ay geçti. Yani mayıs 26' da çıktı tezler bugün temmuzun 26'sı, iki ay geçti tezler kamuoyuna açılmadı. Şu yanlış efendim. Şimdi bun son vermenin tek yöntemi, yani senin bu anlamda konuşmana katılmıyorum Erdal yoldaşın eksikliği. O da Almanların, Türkleri oldu işte. bu parti içinde eksikliği giderme mantığı bu değil. Tamamı ne olacak şimdi Erol canın çıksın tamam (.....) Bak şimdi ben sana öneri getirirken naivim dedim. Samimi olarak saf dille getiriyorum. Aşmak lazım bunu. Partinin üyeleri sahip çıkmasının önünü açmak lazım. Ben sorunu görüyorum, sahip çıkmayabilirim diye düşünüyorum. Ama çıkabilirim, bir bakalım, ne olacak, herkes açın, bak birşeyi yok ne hakikaten bunlar şunu yapmasınlar. Almaya konferansını zaten Almanya komitesi düzenlemek onu, yani böyle bir komisyon Almanya komitesinin ne yapacağını planlamaz. Bunlar müdahalece birşey olmasın. Ama çok acık, gelen yazıları diğer ülkelere iletmek, onların tartışmasına katılmak, buraları izlemek yani bütün bu tezlerin çıkışında ortak bir tartışma sürecini yaymak, yoksa eğer her ülke kendi başına bir tartışma sürecini yaşarsa bak müdahaleci değil tartışmanın içeriği anlamında kendi başına yaparsa bunlar Avr. Komitesinde Avr. Konferansında, her ülkede bir araya gelecek ve bir yahut iki gün içinde farklı farklı yaşanmış tartışma sürecinden bir sonuç çıkmaz, yani Avr. Konferansından bu gidişle sonuç çıkmaz) bittimi? Şimdi anlayarak ben senin önerini anlamaya çalışıyorum. Bir defa dedin ki farklı görüş platformları öne sürmüş insanların...başka ülkelerdeki konferanslarda kalkıp kendi görüşlerini savunma olanağının üzerinde düşünülmeli, hakikaten bu uygulama, böyle bir uygulamaya girerken bu daha demokratik bir tartışma ortamına katkı da bulunur bence . (Salih, ara konuşmaya giriyor anlaşılıyor) Komisyona karar vermem yoldaşım. Hayır, ama kimin açısından, önemli olan hangisi, bak yoldaşım, bir dakika, sorun nedir? Eğer sen diyorsan ki bu partideki sorun BAKY'deki insanların, senin tabirinle oturduğu sandalyeden kalkmadıkça çözülmez o zaman zaten bunun mekanizması zaten açıktır yoldaş. Değil mi, konferansa gidiyoruz. (Salih konuşmaya giriyor) Bir dakika müdahale etme, ama önemli olan eğer hakikaten bir biçimi uygulamak ise bunu gelin beraber yapalım diyorum, alalım karar, herkes diğer konferanslara katılsın, düşüncelerini söylesin, tartışsın. Bunun yolunun açalım bu görüşleri tartışmak için bir olanak. Bunu kimin yapıyor olması hiç önemli değil, önemli olan bunun yapılması değil mi. Eğer böyle yaklaşırsak anlayabiliriz birbirimiz. Ha, ikincisi eğer sorun güvensizlik sorunu ise zaten konferansa gidiyor ve yönetim seçilecek değil mi. Durumun orada çözülmesi gereken bir sorun, orada çözülür bu komisyon önerim var, eğer bölgelerdeki konferans sürecine müdahale etmeyecekse, bu komisyon o zaman BAKY'si kendisinin de içinde olduğu daha geniş bir kurulla konferansta çıkmış sonuçları nasıl sunulacağı üzerine bir çalışma yapabilir böyle bir komisyonu oluşturabilir. Kendisi de içinde olur, paylaşır yetkinisi dağıtır, bunun olanakları var. Bunu da

yapabiliriz. Ama şu öneriyi ben parti anlayışına aykırı buluyorum ve bu tartıştığımız parti anlayışdır bir yanıya biliyormusun, ha mevcut organların dağıtılması ve kendisine isteyen herkesin katılacağı organlar eliyle yürütülmesi biçiminde bir çalışma benim parti anlayışına doğru gelmiyor. Tüzüğümüz var, .bilmem nemiz var vs ki. Ama demorasi ise eğer, farklı görüşlerin tartışılmasıyla eğer herkesin katkısını almaksa eğer bunun bir biçimini bulabiliriz. Paylaşırız yetkimizi, komisyon kurarız vs. (Salih: ara konuşmaya giriyor, başları anlaşılıyor. Devamları, ama sen soruna başka açıdan bakıyorsun, Ben bir tane insan tanımadım ki, ben bu partide yönetime adayım diyen, yok. Ben daha bütün bu tartışmalarda, dolaştığım yerlerde, daha dolaşıyorum da. dolaşacağım da daha bir tane aday olacak insana rastlamadım. Yani daha genele olarak sizin yerinize bir aday yok. Sorun zaten bu adayın olmamasıdır. Sorun partinin sahipsizliğinde zaten. Ha bak ben bir öneri yaparken, sen diyorsun ki işte burjuva demokrasisini aşan.....işte konferans olacak, konferansta biz azınlık oluruz. Seçilmeyiz, biz gideriz. Bunlar partimizin sorunlarını çözmiyor Yani senin düşündüğün demokrasi boyutlarında ben düşünmüyorum. Yani BAK' nin konferansta seçilmemesiyle, yani tırnak içinde eski anlayışla bir ekibin onu devirmesiyle parti sorunu çözülmez, yıllardır çözülmedi. Anlatamıyorum ben derdimi. Ben diyorum ki partinin partiye sahiplenmesi için parti kamuoyunda tek aday yok diyorum. Belki vardır yani , ben birisinin çıktığını görmedim, yani bin bunu yapacağım diyen ekipte yok karşımızda.....insanların hiç birisinin de ekip olmaya niyeti yok. Ama önemle bakıyorum ki herkese açık olan bir yapı oluşturursak partiye sahiplenebilir insanlar. Sorun senin seçilip seçilmemen demokrasi filan değil, partinin tamamının partiye sahiplenmesidir. Bunun için işi bir öneri diye düşünüyorum bir komisyon önerisini yaparken, bunun için yapıyorum. Artık senin bana Avrupa' daki toplantıya katılın demen yetmez İngiltereli Belçikalı, Danimarkalı var amayok burada, ikili görüşüyoruz. Bu toplantının değişik bir boyutta gelebilir. Yaparız çağırımızı, ne olacak yani, ne güzel olurdu, keşke bütün ülkelerden insanlar gelselerdi, konuşsalar biraz kaos olsun ne olacak yani bak bu mezarlık düzeni. Partideki düzen mezarlık düzenidir)

Erdal: O kadar değil. Bak yoldaş, hayır, hayır, o anlamda az insan yok, o bağırın, çağırın öyle deme ama, bak yoldaş, şu var hakikaten herkes bağırıyor ama yönetici olmak istemiyor, bu ortamda, bu farklı yani çok ses var. Yönetim sorumluluğunu üstlenme konusunda henüz öyle bir tutukluk var. Ama düşünmek lazım neden, hakikaten insanların fikri olmadığı içinmi yoksa bana ne ne olursa olsun için mi yoksa böylesine bir ortamda hakikaten henüz daha tartışma kültürünü oturtturamadığımız, ve en kolay insanları tartıştığımız ve bu insanların adeta çok çabuk öğütüldüğü bir mekanizma içinde insanlar kolay kolay aday olmuyor gerçekten. O zaman başka yerde aramalıyız sorunu. Başka yerde aramalıyız. Ben sana söylüyeyim. Bugün parti içinde bir şeyi örgütlemek için çağrı yapsak az adam katılır. Düşüncelerini özgürce yaz dediğimiz zaman daha çok insan geliyor o nedenle komisyon meselesini elbette daha geniş bir kurulla hazırlama çabası içinde düşünürüz. Ama bunu nasıl yapacağımızı orda karar verimiz. (ara konuşmalara üç ten fazla yoldaş katılıyor ayırt etmesi çok güç)

-Siz bize komite dediniz yoldaş.....

-Evet, bizim önerilerimizde biz düşünün bir zahmet olurmu....

- Bana sen diyebilirsin yoldaş.
- Peki sen düşün ö.ö. yoldaş. Peki bitiriyorum toplantıyı.

Toplantıya katılanlar.

